

Délibáb

DRÁG SZÉCHÉNYI
KÖNYVTÁR

526.396

36. SZÁM

Czouka

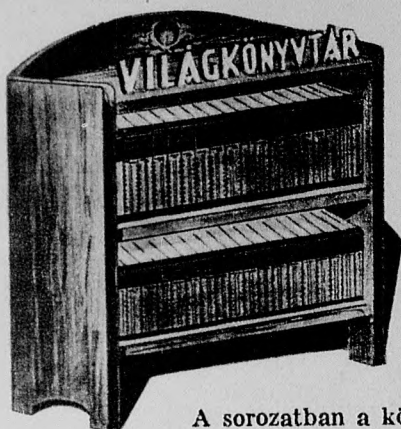
20
ALLÉR

84
OLDAL

RÁDIÓMŰSOR
SZEPTEMBER - 1916/1938

AZ ELSŐ
SZŐLŐFÜRT

30 KÖTET

elegáns kiállítású könyvet szállítunk kötetenként

BUDAPESTEN 58 fillérért,

VIDÉKEN 68 fillérért,

ha megrendeli a **VILÁGKÖNYVTÁR SOROZATOT.**

A világirodalom legkitűnőbb regényei jelennek meg e sorozat keretében minden hó 25-én.

A sorozatban a következő művek szerepelnek:

Oppenheim: A fekete pásztor
 Atherton: Mikor a kőd eloszlik
 Claude Farrère: A titkárkísasszony
 Goodwin: A nagyhercegnő
 Frondaie: A fejedelmi autó
 Csehov: A vizsgálóbíró
 Strelisker: A felelőtlen ember
 Spencer Walls: Akit üldöznek a nők
 R. Haggard: Cleopatra
 Sheridan: Végrendelet
 D. Collins: Istenítélet
 O. Rust: Egy asszony elindul
 Kegel: A bűvár
 Raten: Karrier
 Kappus: Versenyfutás a sorssal
 J. K. Jerome: Három ember egy csónakban
 Gus Cather: A sakálember
 Hans Heuer: Brazíliai kaland
 Sealsfield: Tokeah

Löns: Az ordas
 Kappus: Edda megvívja harcát
 Weber: Az arany kalózal
 Hilton: Gyilkosság az iskolában
 Edgar Wallace: A versenyparipa
 Rumpfi: A hatalom kulcsa
 Locke: Pujol Arisztid vidám kalandjai
 Andreas Poltzer: Kincs a hegedűben
 Hugh Clevely: Mahony bosszúja
 Wallace: A hatalom könyve
 Bozzay Margit: Az arnyék
 Ch. R. Dumas: Munkában a kémiroda
 Anders Eje: Madagaszkár
 Forró Pál: Az üldözött asszony
 G. Leroux: A nap felesége
 C. Aveline: Aki kétszer hal meg
 W. Schelle: Hajsza egy gázálarc után
 Roosen: Snyder Tom tanulása
 Seldon Truss: A haláraitelt
 Rogger: Áruzó kezek

Mint rendkívüli kedvezményt, aki 30 kötet átvételére kötelezi magát, annak „A tudás forrása“ című díszes félbőr-kötésű könyvet ajándékozunk. Ez a lexikon alakú, 320 oldalas könyv az ismeretek valóságos tárházát nyújtja az olvasónak. Ajándékkötetünket a regénysorozat 15 kötetének átvétele után küldjük megrendelőinknek teljesen díjtalanul, úgy helyben, mint vidéken, csupán 20 fillér postaköltséget és kézbesítési díjat számítunk fel.

Annak, aki a sorozatot a Délibáb kiadóhivatalánál (Budapest, VII, Dohány ucca 12) megrendeli, helyben minden hó 26. körül kiviszi kézbesítőnk az újonnan megjelent regényt 58 fillérért, vidékre pedig, 68 fillér előzetes beküldése ellenében szállítjuk bérmentve, ha abban a helységben kézbesítő szervünk nincs.

Aki nem rendel meg a sorozatot, kötetenként is megveheti a könyveket minden újságárusnál, Budapestben 58, vidéken 68 fillérért.

KÜLFÖLDI OLVASÓINK FIGYELMÉBE! A „Világkönyvtár“ bármelyik kötetét portómentesen küldi meg, (ha az újságárusnál nem volna kapható) Romániában: 20 lefért. Journal Import Propr. Jacob Dancea, Oradea. Bulv. Reg. Ferdinand 46. Csehszlovákiában: 5 Ke-ért Novinarstvo Kolp. Dr. A. Elsas, Bratislava, Trieda Kr. Alexandra 8. Jugoszláviában: 8 dinárért Putnik Hirlaproda Novisad Kralja Aleksandra 21. Franciaországban: Frs. 4.50-ért, Messageries Parisiennes, Paris 10 e. 28. Rue St. Quentin.

(Az összeg mindhárom helyre bélyegben is beküldhető).

1500 elhunyt hozzátartozója kapta meg eddig a Tolnai lapvállalat útján az előfizetéssel kapcsolatos biztosítási összeget

mindennapi külsejével sem veszik feleségül, és mert únta, halálosan únta a férfiaknak már nem is kétértelmű nyilatkozatait és ajánlatait. Utálta, megvetette őket, amikor látta, hogy úgy nézegetik felbecsülő szemekkel, mint a hentes a megveendő állatot... Ezért ment férjhez. Szerelem nélkül, de szeretettel... És az öt év alatt, valahogy, elhatározott akarattal beleringatta magát a hitbe, hogy a szeretet még a házasságban sem kisebb értékű a szerelemnél. Közben meg tudatosan, akarva áltatgatta magában a csókok nyomán támadt vigasztalan ürességet. De hogy megcsalja, arra mégsem, sohasem gondolt. Nemcsak mert irtózott a hazudozástól, komédiázástól, bujkálástól, mert hűvös természete nem kényszerítette, hanem... és ez volt a legfontosabb tényező: mert még nem találkozott olyan férfival, aki megmozdította volna a szívét... Viszonylagosan tehát asszonyi szempontból könnyű volt a helyzete... Most is, amikor átnyúlt a fotój karján és kezét az ura kezére tette.

— Nézze — és hangja szinte simogató volt, — hagyja azokat a kigyúló férfiszemeket. Maga tudja, hogy igazán nem érdekelnek.

— Ma még nem... — mondta tompán, kínlódva a férfi. — De mi lesz, ha holnap... érdekelni fogják?

Az asszony összerezett. Nemcsak mert erre ő is gondolt néha, hanem mert újra itt voltak. Itt, az örök kiindulópontnál: a férfi beteg rettegésénél a holnap, holnapután lehetőségéitől.

— Azt, hogy egy érzés fel ne támadjon bennem — kezdte színtelenül, — nem tudom megakadályozni. De hogy kifejlődjön, azt igen. Legyen nyugodt hát, ha feltámad, megmondom és maga meg fogja találni a módját, hogy az illető ne kerüljön a közlembe.

Most a férfi ugrott fel.

— Gyermek!!! Hát azt hiszi, hogy ez elég? Azt hiszi, hogy ezzel elkerülné a bajt? Azt, hogy meg ne örüljek a tudattól, hogy maga idegen vágtyól égve adja nekem a száját?

Az asszony tehetetlen összeomlottságban ült a karosszékben.

— Mit tegyek hát? Mondja meg, mit tehetek, hogy magának végre nyugalma legyen?

A férfi odaállt az asszony elé. Tekintetét hosszan, mélyen belefúrta a szemé, a homloka mögé. Le, a szíve, a lelke fenekéig. Azután melegrajzú száját nézte és megállapodott a szép, síma, hosszú nyakánál, amelyen kétoldalt a vita és izgalom hevétől láthatóan lüktetett a vér.

Hatalmas kezét az erős, hosszú ujjakkal

felemelte és bár mozdulatlan volt, gyengéden tette az asszony nyakára.

— Talán... — és a hangja egészen idegenül csengett, — az volna a legjobb, ha most, ahogy itt ül előttem, még bűn nélkül, még tisztán, megfognám és addig szorítanám a szép, finom nyakát, amíg utolsó nem dobban a ma még hideg, de egyszer feltétlenül kigyulladó szíve.

A férfi odaállt az asszony elé
(Burián rajza)

Az asszony meg sem mozdult. Érezte, hogy a nyakára simuló hüvelyk és harmadik ujj bőre alatt, mint a láva, nyargal a vér, és hogy a szája előtti sápadt szájlélegzete száraz és forró.

Azután az ura magához rántotta... Kemény szája alatt elakadt a lélegzete és karcú, törékeny lényé, hűvös szíve elvesztett, cioszlott, szóhoz sem jutó semmiséggé vált az ura késői szerelmében.

(Foto Express)

A HÜTLEN

Hát nem lelt táncosnő belőled,
fogjaid különös, vadóc hűvös,
kiszítták a nyúlezáju évek.

Allsz a konyhában, szomorú cseléd,
kezed reszelős, foltos a kötényed
s magy zúbog a víz, sípol a fazék:
halod hangjait messzi táncosnőknek
s lassan egy bánat rajzolja le szép
árnyait arcodra mint messzeséget,
pillantásod e messzeségbe löved
és bánatodnak nem tudod megérni.

STUDIO
SZLÓ

Fiatal magyar írókból új nagy expedíciót szervez Baktay Ervin dr., a hírneves India-kutató

Él egy budai kislakásban, neszfogó szönyegek és keleti nipppek, hindu hangszerek és könyvritkaságok között egy szikár, csontosarcú férfi. Néhány évvel ezelőtt még India és Tibet titokzatos földjéről kaptunk róla híreket, ahol a négyezeréves indus kultúra szívdobogását fülelte a vérbeli kuta-tók mohó szenvedélyével. A legendáshírű magyar világkutatók a Körösi Csoma Sán-dorok, a Reguly Antalok méltó utódja, Baktay Ervin dr., aki úgy járta keresztül-kasul a Távolkelet exotikus vidékeit, hogy egyetlen fegyvere a — töltőtolla volt... Figyelt és jegyezgetett szakadatlanul s ámuló szemei előtt lassan feltárult egy ismeretlen világ. Az a világ, ahová európai ember számára „tilos a bemenet”.

Most itt ül az íróasztalánál, barna házi-kabátban és egyik cigarettát a másik után szívja. Otthona valóságos kis keleti múzeum. Dúsmintájú kasmiri szönyegek lengenek a falakon, fantasztikus alakú kardok és vadászkések az asztalán s az egyik sarokban ott függ az indusok nemzeti vonóshangszere, a kilenchúros észrádzs.

— Magam is megtanultam rajta játszani — mondja mosolyogva. — bár nem volt éppen könnyű. A hindu zenei skála ugyanis merőben más, mint a miénk.

— Melyek voltak nagyobb utazásai? — kérdezem.

— Három esztendő telt el Indiában, bejárva ezt a hatalmas területet minden irányban. Szinte állandóan úton voltam, csak egy-egy nagyobb terület beutazása után állapodtam meg hetekre, olykor pár hónapra

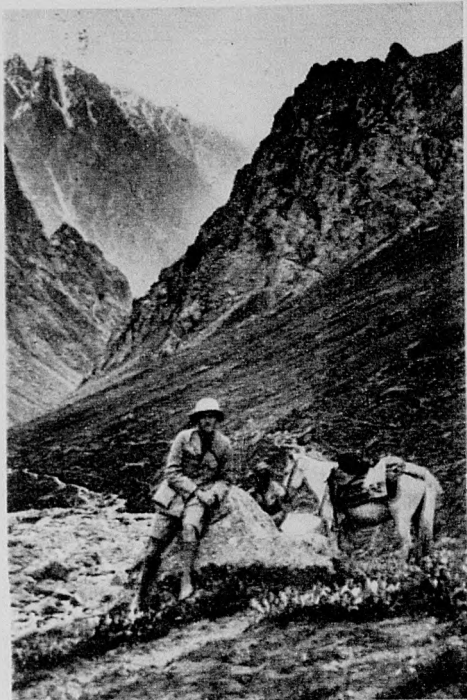
valamelyik indiai városban, hogy előzetes tanulmányaim eredményét feldolgozzam. Az indiai évek keretében aztán külön független utazásnak számított nyugat-tibeti utam, amelyet azért tettem meg, hogy Ladákh (Nyugat-Tibet) Zanszkár nevű tartományában — a világ legmagasabban fekvő lakott országában — felkeressem azokat a láma-kolostorokat, amelyekben több mint száz évvel ezelőtt Körösi Csoma Sándor, a tibeti kutató nagy úttörője éveket töltött.

— Hogyan fogadják az utazót az exotikus népek?

— Erre nem lehet általánosságban válaszolni, hiszen a népek igen különbözőek. De ami Indiát illeti, bizonyos, hogy az indusok túlnyomó többsége igen jóindulatú és erősen érdeklődik az idegenek, főleg a nyugatiak iránt. Az indusok alárendelt viszonya az angolokhoz azonban tartózkodóvá teszi őket s miután a köznép szinte minden európaiat angolnak tart, bizonyos óvatosság nyilvánul meg az idegennel szemben. Am ez csak addig tart, amíg rá nem jönnek, hogy az utazó — nem angol. Akkor mingyárt bizalmasabbak és érdeklődésüket sem lep-lezik. Általában vendégszeretőek. Magyar voltomnak különösen hasznát láttam, nem azért, mintha sokat tudnának Indiában rólunk, hanem, mert a hindosztáni nyelvet — egyszerűen magyaros kiejtéssel beszéltem s ez meglepte az indusokat. Megjegyezték mindenütt, hogy milyen jó a kiejtésem, bizonyosan nem vagyok angol! S ezzel nyomban nagy volt a bizalom. Magyar embernek sokkal könnyebb a keleti nyelveket és helyes

Baktay Ervin
kasmiri
bárkaházá-
nak dolgozó-
szobájában

Baktay Ervin útban Nyugat-Tibet felé

kiejtésüket megtanulni, mint más nyugatiaknak. Nyugat-Tibetben is általában jóindulattal talákoztam mindenütt, pedig ott nyoma sincs már a nyugati civilizáció hatásának. Például Zanszkárban öt-hat évvel előttem láttak utoljára fehér embert! Az a tapasztalásom, hogyha az ember jóindulattal, barátságosan, de határozottan lép fel, az idegen, exotikus népek is barátsággal fogadják.

— Milyen közlekedési eszközökkel tette meg útjait?

— Ez is különböző a vidékek szerint. Vannak tájak eldugott, vagy nehezen hozzáférhető helyek, ahová az ember csak alapos viszontagság árán juthat el. Így például gyakran tettem utakat Indiában, két-háromnaposakat bivalyoszekéren, lovaskördén, vagy lóháton. Kasmirban kétféle közlekedési eszköz áll az utas rendelkezésére: a vizet, Kasmir csodaszép tavait és folyosóját, a Dzsélamot, bárkaházzal jártam be. Ez valóságos vízi nyaraló, igen kellemes tanya és járómű. A hegyvidéket aztán már lóháton, sátorozva, teherhordó kulik kíséretében kell bejárni. Nyugat-tibeti utam nagyrészt szintén lóháton tettem meg, kivéve a legmagasabb és legnehezebb szakaszokat, amelyeken jak-háton (bozontos indiai bivaly) kellett nyargalnom, vagy gyalog áttörtetnem a gleccserek mentén kanyargó kezdetleges kő-ösvényeken. Persze, hónapokon át sáto-

rozva, minden felszerelést máhásállatokkal szállítva. Itt az utazás már expedíciós jellegűvé válik.

— Maradandó emlékei?

— Oly sok van, hogy alig tudok kiragadni egyes epizódokat. Indiában két élmény nyűgözőtt le: az elurai sziklatemplom fenséges látványa és a Tádzs Mahál páratlan remeke. Kalandos élményben is bőven volt részem. Ezek között talán egyike a legemlékezetesebbeknek az volt, amikor egyszer Dél-Indiában, az őserdőben, egy hatalmas párduccal találkoztunk. Harmadmagammal voltam. Fegyver nem volt nálunk. Az óriási állat nem mozdult, amikor szembetalákoztunk vele és mi is egy ideig megigézve álltunk. Végül is — mi mentünk el, a párdúc ottmaradt és szigorúan nézett utánunk... Indus társaim szerint a vadállat, amely éhségében jött ki az erdő mélyéből prédát keresni, azért nem ugrott nekünk, mert én — nyugodtan néztem a szemébe. Igaz, hogy engem annyira elragadott a pompás állat látványa, hogy ámultan néztem és eszembe sem jutott az esetleges veszély. De az indusok váltig állították, hogy lélekjelenlétünk köszönhetjük a menekülést... Sok emlékem közül legmaradandóbb mégis az volt, amikor — több mint száz év után — mint első magyar beléptem Körösi Csoma egykori cellájába a zanglai lámakolostorban. Ez szinte vízióvá magasodott bennem, mert minden olvasmányánál lenyűgözőbb erővel éreztem a magyar tudós emberi és tudományos nagyságát abban a kietlen cellában, a kopár hegytetőn, kéthavi vándorlás után a civilizált világ utolsó állomásától. Altalában a Körösi Csoma Sándor nyomdokain megtett utam Nyugat-Tibetbe gazdag volt ilyen emlékekben.

— Melyek azok a népszokások Tibetben, amelyek azonnal megragadják az idegen figyelmét?

— A nyugat-tibeti népszokások közt a legszokatlanabb kétségtelenül az úgynevezett többférjűség (polyandria). Egy-egy család fiai közösen vesznek egy feleséget. S ami a legérdekesebb a dologban, az ilyen furcsa család a legnagyobb békeességben és egyetértésben él. A gyermekek apjuknak nevezik anyjuk mindegyik férjét, de igazi apjukat nagyapának, a többit kisapának mondják. Ennek a különös szokásnak oka az, hogy a rendkívül kopár, terméketlen vidéken nem élhetne meg több ember s a többférjűség megakadályozza a túlszaporodást. Ezt a célt szolgálja az is, hogy minden családból kerül legalább egy fiú és egy leány a buddhista szerzetes-, illetve apácakolostorokba, ahol természetesen nem házasodhatnak.

Elbűcsűzom. Baktay kiktísér az előszobába s legújabb terveiről beszél lelkesen.

— Az öszre expedíciót szervezek fiatal magyar írókból. Ismét elindulok velük Tibet felé, ahol még számtalan rejtély vár felkutatásra. Remélem, sikerülni fog érdekes élményekkel és eredményekkel hazatérnünk.

Kálmán László

Déliabát

Álláspont

írtta Torday Sándor.

Beszélgünk a szabadtéri játékokról és különösképpen az operaelőadásokról. Igen sokszor volt alkalmam ilyen művészi élményben részesülni és így nagyon kedvező helyzetben vagyok az összehasonlítást illetőleg.

Minden városnak — és persze országnak még inkább — más és más a jellegzetessége, a vonalvezetése és mindenek fölött a mellézköreje. Különös kivétel a Beyreuthi Wagner-játékok. A Wagner-operák temploma zárt épület és az ünnepi játékokat mégis nyáron, rekkenő hőségben tartják. Lélekemelő látvány, amikor délután három óraker ragyogó napsütésben és a már fentemlített bizonyos és közismert rekkenő hőségben frakkos, szmókingos, keményingmellű urak, estélyi ruhás, prémgallérokkal díszített hölgyek gyülekeznek és kúrtszóra ünnepélyesen bevonulnak, hogy órák hosszat a világ legsúlyosabb zenéjével zsongítsák lankadt idegzetüket.

Most pedig egymástól teljesen eltérő példákat szeretnék megemlíteni.

Budapest. Egy emelvényen, ahol azelőtt legjobb esetben Offenbach apó kánkánjai dobogtak felfokozott cintányérezőrejjel, most egy zenekar előtt néhány estélyi ruhás hölgy és frakkos úr énekel. Természetesen vendégművészek emelik az operaest fényét. A nyitány után — amit nem igen lehet hallani, mert a közönség most helyezkedik csak el az asztaloknál, ahol a zene hangjaira fogja fogyasztani vacsoráját — megindul a drámai cselekmény. Eleinte persze egy kissé nehezen érthető, hogy a kellemes külsejű fiatalember mért mondja mély bariton hangon az éltés kövér hölgynek: ó, gyermekem, te ártatlan virágszál, tekintsz agg atyádra. Később a megváltozhatatlanba mindenki beletörődik és az opera most már zavartalan halad kijelölt útján. A tenorista harsányan kiáltja németül (mert ő a sztár), hogy: menyeyi nő légy az enyém, de egy néző jobban győzi hanggal és világosan érthető, amikor a pörköltjét rostélyosra cserélteti ki és lírai hangon még odakiáltja, hogy sok mártással. Az énekesnő válaszol a tenoristának olaszul (mert ő is vendég és sztár) és a kórus jó zamatos magyarsággal élteti a végzetet. A szomszédos állatkertből megszólal a páva, válaszol a hiéna, néhány kés csörömpöl, valaki ritmusban eszik és ez az operai zene diadala.

Olaszországban más a helyzet. Gigli és társulata hatalmas színpadot, tökéletes kulisszákat, 500 szereplőt, jegyárusító-bódét, zenekart és ötezer embernek ülőhelyet cipel magával. Ez utóbbi ragadta meg figyelmemet. Nagyon elmés szerkezet. Teljesen összehajtható, karfája, támlája van; valóságos kis karosszék. A legelmésebb azonban, hogyha valaki néhány percig rajta ül, elzsibbad a lába, betörik a karja és sajogni kezd minden testrésze, amely a bűvös székkal összekötetésbe került.

Ezek után jó volna eldönteni, hogy az igazi zenerajongók, akik egész télen át operába járnak és áhitattal hallgatják a muzsikát, nem fogják-e előbb-utóbb követelni — ha talán a zsibbasztó karosszéket nem is — a pörköltet tányércsörömpöléssel? Vagy legalább is a pávasikollyal vegyített hiénaüvöltést?

De az is lehet, hogy az igazi zenekedvelők nyáron a szabadtéren nem akarnak operát hallgatni.

Nyárvégi kalapok között még találunk szalmát is, de egészen különös összeállításban. Ez például egy bársony és szalmafontú kalap, bársonyszalaggal és acélkék kakaószalaggal (Dorvyné foto)

Nagyestélyi ruha fehér esztkéből strucc tollal a kabátján

Nagykarimájú, magastetejű szalmakalap, a tető csapott része paszteliszínű bársony, valamint a karima szegélye és a szalag is. A virágok egész hányán színezett (Phot. Luigi Di)

Lapostetejű kalap fátyollal és gyöngy-
virágescokorral, a levelek bársonyból
készültek (Dorvyné foto)

MODOR

A feltámadt krinolin egyik válto-
zata ez az organdiruha halvány
meggypiros és lila anyagból.
Kalap helyett halványlila virág-
escokor a hajban

lyi ruha...
éből str...
l a kab...
rán

máji, má...
szalma...
ető esapo...
sztelessz...
valamint...
a szegé...
ig is. A...
gész ha...
szinezet...
uigi D...

MINDENKI TETT

★ Irta: STELLA ADORJÁN

(Viola levele a külföldi fürdőhelyről jóbarátnőjéhez, Budapestre.)

Édes Lenkém, ne haragudj, hogy ilyen sokáig nem írtam, de úgy el vagyok foglalva, tegnap még a fodrászhoz sem tudtam lemenni. (Ne ijedj meg, drágám, ő jött aztán fel hozzám.) Kérdezted, hogy milyen élet van a kaszinóban és mifajta emberek forgolódnak a rulett és a smen körül. Tudom, hogy téged elsősorban a konkurrencia érdekelt és ezért megírom, hogy milyen nőket figyeltem meg.

1. **Csáb-démon.** Ezt a díszpéldányt ismered jól Budapestről. Nem érdekli a szerencsejáték, csak a pénz. Ezért ül itt egész éjszaka. Nagyon csodálkozik azon, hogy senkisémmel törődik velem, nem tudja megérteni, hogy ezen a helyen a férfiakat a káró dáma jobban érdekli minden más szöke nőnél. Tíz napig lézengett szegényke tanácsalánál, aztán kikötött a krupié mellett. A krupié ugyanis az egyetlen férfi, aki utálja a kártyát és hölgyekkel is foglalkozik. Nem utolsó sorban: neki mindig van pénze.

2. **Kabbala-nő.** Folyton játszik a legfurcsább babonák szerint. Például, ha hat lóval álmodik, akkor megteszi a 34-es számot, mert hat ló az negyven embernek felel meg a tehervagónban és a negyvenből levonja a hatot. Igen meglepődik, amikor a 19-es jön ki. Másik babonája, hogy közvetlenül záróra előtt rakja meg tétekkel az asztalt, mert állítólag a krupié ilyenkor fáradtak és könnyen szuggerálhatók. Hétfőn születésnapja volt és ezért megtette az éveinek a számát, a 24-est. A 31-es jött ki, szóval győzött az igazság és a kabbala.

3. **A bankárnő.** A chemin de fer-nél mindig ő adja a bankot. Csúnya, kis kövér nő, de nagy sikere van, mert rendkívül szép kezekkel rendelkezik. Hódításait annak köszönheti, hogy mint bankárnő állandóan kártyában van a keze és a férfiak sohasem látják az arcát.

4. **Ingyen tanul.** Ismered ezt a típust hazulról? Mindenből profitálni akar. Ide azért jár, hogy francia leckét vegyen, mert a személyzet mindig franciául beszél. Francia műveltsége kicsit hiányos lesz, így például csak 36-ig tanult meg számolni.

5. **Csalhatatlan.** Sohasem téved. Hajszányira megmondja, melyik a bankár coup-ja, melyik a poentöré. Rulettben pontosan határozza meg a tucatokat, szint, sőt néha az egyes számokat. Szépséghibája, hogy mindig kicsit megkésve nyilatkozik, amikor „min-

denki tett, nincs tovább” elhangzott, sőt az ítéletet is kihirdették. Ez azonban nem von le semmit a biztonságából és csálhatatlanságul jelenti: „No mit mondtam?”

6. **Szerencsét hoz.** Férfiak mögé áll és bájosan mosolyog a nyertes tét után. — Ügy-e, hogy szerencsét hoztam? — kérdezi jelentősen. Vámat is szed a szerencse után. Önmagának ritkán hoz pechet, mert a biztonság kedvéért úgy a bankár, mint a poentör mögött szerepel szerencseangyalként.

7. **Sokat vált.** Kérlek szépen, ez a nő egész este a váltóablak előtt görnyed. Pénzt vált zsetonra és zsetont vált vissza pénzre. Ha pár tétet nyer, rögtön készpénzzé teszi a zsetont, nehogy eljuttassa, de néhány perc múlva megmondolja magát, visszaváltja a sokkal hasznosabb és kedvezőbb befektetést jelentő zsetonra.

8. **Takarékos.** Naponta bejár a kaszinóba — spórolni. Rájött arra, hogy itt a legolcsóbb az étkezés, azaz „csalátkezés”, feleséjébe kerül a menü, mint máshol és negyedébe a kávé. Ingyen lehet olvasni az összes lapokat, levelet írni, telefonálni és menitrendet nézegetni. A beléptidő megdrágítja az üzemet, de ezen is segít: hazulról hozott különböző magyarnyelvű igazolványokkal szabadjegyet harácsol.

9. **Szisztemás.** Azt hiszem, nem kell bemutatnom öngyógyítását. Otthon egész évben próbálja a rulett-szisztemáját, amely tökéletesen működik. Nagy dolgot nem lehet vele csinálni, de napi 500 frank biztos. Nem is kell hozzá több, mint 1200 frank alap-tőke, ezt pedig magával hozta. Kora délután beül jegyzeteivel, ceruzával és fölényesen mosolyog, mert hiszen a matematika törvényei szilárdak, bármit is állít Einstein, aki ándungra játszik, nem szisztemát. Az első napon meg is nyerte az ötszáz frankot. Második nap elvesztette a nyereségét, az alaptőkét és a briliánsgyűrűjére kapott kétezer frankot. Úgy látszik, hogy a banknak is van valami szisztemája.

10. **En.** Finomau és rendszeren viselkedem, mint mindig. Szerényen ülök egy helyen, nem érdekelnek az emberek. Különbösen sem akarom, hogy feltűnjek az igazgatóságnak, mert igen nehezen engedtek be. Képzeld édesem, tizenhét évesen aluliaknak tilos a bemenet és engem, mint túlságosan fiatal, alig engedtek be, hiába mutattam nekik a fiamat. A gyereket különben minden szó nélkül beengedték.

sokszor csókol Viólát

Délihál.

Forgószél

a kiskapu körül

Ilyenkor az őszi kosztümgondok és foxitrimmelés időszakában, valami kósza forgószél a szezonnyitó színházak kiskapujához gyűjti azokat a házibolondokat, akik a színház örökre eljegyzett reménytelen szerelmesei. Mint csodálatos mágnes, úgy vonzza őket a kis pad. Honnan csalja ki őket a nyári napfény, honnan camuognak elő ezek a téli álomból ébredő öreg mackók és fiatal medvebocok, esetlen és esett furesa figurák, az csak a rendőri krónika, vagy ama bizonyos szomorú sárga ház naplója tudná elmondani. Ott ácsorognak vagy táncolnak, hallgatódznak, vagy filozófálnak a színházi kiskapuk előtt, unalmasak és izgalmasak egyszerre, csupa elsőrendű jellemtanulmány. Aki délelőttönként vagy előadás előtt erre jár, figyelje csak meg őket. A könnyebb ismerkedés okáért átnyujtom őket a nyilvánosságnak.

Kele úr, a klasszikus. Csak szerdán jön. Kele úr vagyok, mondja cári grandezzával, üdvözlő a színészeket és elegáns lényéhez méltóan, kissé napoleoni lábtartással figyelő állásba helyezkedik. A langyos szél borzolja öreg postás kalapja mellé kitűnő műzlessel betűzött árvalányhaj csokrát. Általában csupa virág és virágzó jókedély az öregúr. Hóna alatt szalmavirág csokrot szorongat. Néha gondosan és bütykös tenyerétől kitellő legnagyobb finomsággal maga elé tartja a virágcsokrot és kisimítja a száraz, kókadt szirmokat. Kényeskedő mozdulattal fejezi be működését, mutató és hüvelykujját összeszorítja, kisujját távol tartja a tenyerétől, mint akik színházban tanulták a finomkodásnak ezt az elévült gesztusát. Kicsit pocakosan úgy áll ott kék és ismeretlen eredetű egyenkabátjában, rogyant nadrágjában, diadalmasan, mint egyes kiváló karakterművészek szerencsésebb alakításai után az öltözőajtóban.

— Nézze, művészem — szokta néha morogni nikotinos bajusza alatt, — Blaha Lujza idejében, édes művészem, zsöllyében ültem. Tessék. És megmutat egy zsíros kis zsöllyecédulát, egy csillagászati távolsági dátummal. Nem ért meg engem a világ, mert én klasszikus vagyok — mondja, — önök ehhez már nem értenek, fiatal barátaim. Kioszt

köztünk néhány szalmavirágot és elcsoszog. Nem látjuk a következő szerdái.

Kovács, a dekadens. Kifogástalan eleganciával öltözködik. Télen-nyáron Girardikalapban jár, amelynek szélei bánatosan és viharverten konyulnak lefelé vöröscimpájú, nagyméretű füleinek irányában. Az orra borvirágos, haragos bordó divatszínekben pompázik. Magas Vatermörder gallérijához ugyanilyen színű nyakkendőt és ádamesutkát hord. Rendszerint három kabátban jár, amelyek a szivárvány színeiben fénylenek, kockás nadrágja és kétes fehérségű ingje fölött. Néha frakkban jelenik meg, derekán bőrvövel. Félpár nyűtt glaszékesztyű és félmarokra való virágcsokor a kezében. Kedveli a francia formájú, ladikhosszúságú cipőket, de néha az egyensúly miatt csak féllábon hordja, a másik félen bulldogorrú angol cipő éktelekedik. Karián esernyő vagy sétapálca fityeg. Esőben bot, napfényben ernyő. A botot néha ernyőként emeli a feje fölé és vidáman ázik alatta. Boldog ember. — Tetszik tudni — fuvalozza valószínűtlenül vékony hangján, — én dekadens vagyok. — Mivel tudja ezt bizonyítani? — Több elismerő oklevelem van erről. Tessék. Megmutatja. Üres papírosokat halász elő a három kabát tizenöt zsebéből. Egy kicsit rossz írás, de olvasható — mondja. — Szerződés is van közte.

Kele úr vagyok...

Délibáb

Világéletemben úriasszony voltam ...

Mert Kovács, a dekadens, szenvedélyes rádióénekes. Megyek énekelni! És beszalad a színészbejáró portásához, kinyitja az egyik szekrény ajtaját és beleszól: Budapest kettő-rádió. Most Kovács énekel. Valószínűtlen sorokat, valószínűtlen dallammal kukorékol és ha kibobják, az igaz művészet nevében tiltakozik az eljárás ellen. Néha üres papírszeletekékről pamfletteket olvas fel, közéleti nagyságokról, meg-megakad közben és panaszkodik: rossz írás, nagyon rossz írás, aztán összegyűri az üres papírt és átadja valakinek. Kezét csókolom, művész úr, tessék mégegyszer felolvasni. Pesti aranyifjak, a tavasszal, fantasztikus egyenruhát szedtek össze a jelmezköleszónzóból, fakardot akasztottak az oldalára és megsétáltatták a korzón. Azóta elvárja, hogy szalutáljanak neki. A Népházban, ahol főhadiszállását tartja, szobavizitet rendez és katonás rendet követel. Csak a színészeknek köszön keziteszókolummal és csak azoknak csapja össze vézna bokáit, mielőtt tovább hajókáznék a kiskapu elől, vízözönelőtti méretű cipőladikjaiban.

A színházi szerző

Világéletében — úriasszony. Semmi különös. Öszhajú hölgy rózsásmintájú, öreg taft-ruhában, kanarisárga kalapban. Sietve jön hetente háromszor este hét óra táján. Mikor kezdődik az előadás? — kérdezi. — Félnyolckor. — Köszönöm. — Negyedóra múlva visszajön. — Kérem, mondják meg pontosan, világéletemben úriasszony voltam, ne csináljanak velem rossz tréfát. Megnyugtattuk, hogy nagyrebecsüljük és hogy az előadás pontosan félnyolckor kezdődik. — Köszönöm — mondja, — akkor nyugodtan hazamehetek. Eltiépez és rosszállólag csóválja a fejét. Szegényke. Látszik rajta, hogy úriasszony volt világéletében.

A tegezős. Pimasz. Jön, körülnéz és tegez. Mindenkit kivétel nélkül. Rendesen öltözködik, rendesen beszél, jobb familia harminc év körüli csemetéje. Ritkán jelentkezik, de akkor öt perc alatt letegez mindenkit a kis pad környékén és megnyugodva távozik.

A röhögős. Fiatal fiú, szeplős, szőke, tiszteletlenül autogrammot kér. Aztán széttépi és röhög. Ha nem adnak neki, dühbe gurul, leszidja a színészeket. — Vidéki fiú vagyok — mondja, — ezért jöttem én fel magukhoz Vácra!

Ernő, a háziszerviz. Egyébként proféta. Kis hegyes szakála van, göndör bajusza és rémült, fanatikus szemei. Plakátok széleire ceruzával világmegváltó jegyzeteket és versikéket firkál, valamint egy zavaros úi vallás alapjait magyaráztatja a hívőinek. A város minden részében lehet találkozni vele, néha már arra gondolok, hogy több kiadásban szaladgál. Határtalanul tevékeny. Főfoglalkozása azonban a darabírás. Kisujját a színészek kisujjához érinti és felüvölt: Érzem benned a zsenit! A színészek az ilyen proféciákért általában nem haragszanak. Irok neked szerepet, mondja. Kilenc éve írom és nemsokára befejezem Toldi Miklóst. Neked adom benne az öreg Bencét. De nem lehet neki elhinni, mert ő határtalanul megbízhatatlan az ilyen dolgokban, mert minden szerepet öt-hat színésznek odaígér. Leguggol és féltérdén gyorsan megír egy jelenetet:

Toldi: Ön a farkas?

Farkas: (Akarod játszani?) Én volnék.

Toldi: Na, mi még találkozunk.

II. kép. Az erdőben.

Farkas: Na és most?

Toldi: Addig veri a farkast egymáshoz, míg mindketten alétan lerogynak.

Bence (később arra jön): Vége a felvonásnak. Ezerkétszáz felvonás lesz barátom. Lehet hogy több. Még nem döntöttem. Megfogja a kisujjamat: Érzem benned a zsenit! Te is érzed?

Hát lehet erre válaszolni?

Vidám és boldog emberek ezek. Boldog bolondok, Könnyűek ők, mint a papíroszlánnyok, amelyeket velük együtt sodor a forgószél a kispad környékére. A színház örök szerelmesei, akik remélem nem fognak megharagudni rám, hogy besoroztam őket ebbe a kis történelmi arképcsarnokba.

(V. Z.)

Délibáb

ilö-
aft-
jön
kor
Fél-
lva
san,
esi-
juk,
elő-
Kö-
za-
a a
úri-

gez.
kö-
ninc
de
kis

isz-
téli
rül,
yok
hoz

éta.
asza
szé-
t és
s új
A
rele,
dás-
Fő-
it a
Ér-
lyen
Irok
és
ked
ehet
at-
ere-
és

hoz.

nás-
Le-
Meg-
enit!

ldog
szlá-
rgó-
örök
meg-
ebbe

. Z.)

ál

Tolnai Klári jubilál. „A hölgy kissé bogaras“ című filmben játssza tizedik sztár szerepét. A jubileumnak külön érdekességet ad az, hogy a tizedik filmet Tolnai Klári férje, Ráthonyi Ákos rendezi (Faludi felv.)

A hét filmbemutatói

BORDY BELLA

PIROS BUGYELLÁRIS

A „Sárga csikó” és a „Falu rossza” után Csepreghy Ferenc leghíresebb darabját, a „Piros bugyelláris” című népszínművet vitte filmre Pásztor Béla. A „Sárga csikó” néhol bosszantó hibái már nagymértékben megfogyatkozva ismétlődnek a „Falu rossza” filmváltozatában és szinte az utolsó szálig eltűntek a „Piros bugyelláris” rendezői példányából. A „Piros bugyelláris” mindenesetre ékes bizonyítéka annak, hogy a népszínmű, ez a kedves, színes és nagymultú műfaj megfelelő tálalásban az igényes felvevőgép előtt is megállja a helyét, sőt hangulatával, életteli egyszerűségével még érdemes sikerre is igényt tarthat. A „Piros bugyelláris” a jól sikerült magyar filmek közé tartozik. A jól megírt könyv minden részletét jól dolgozta ki a rendező és ezúttal a szereplők megválasztásába sem csúszott be semmi hiba. Új sztárt avat a „Piros bugyelláris” Bordy Bellának, az Operaház táncművésznőjének személyében. Bájos és finom. Kitűnően fényképezhető. Szépen, értelmesen beszél, kedves énekhangja van és meglepő a játékkészsége. Kétségtelen, hogy jelentős karrier előtt áll. Kiss Ferenc mint huszárörmester, Somlay Artúr pedig mint Török bíró kiemelkednek a mezőnyből, bár a többi szereplők, Ladomerszky Margit, Pethes Sándor, Tapolczay Gyula, Petheő Attila, Gonda György, Kelemen Lajos, Ölvedy Zsóka és Simon Marcsa is kifogástalanok. Angyal László zenéje színes, dallamos, hangulatos, kifogástalan népszínműzene.

LENI RIEFENSTAHL

A BERLINI OLIMPIÁSZ

Lélegzetelállítóan szép és szimbólikus képsorozattal kezdődik az a film amelyet Leni Riefensthal a nagyszerű berlini olimpiászról készített. Két esztendő elmélyült munkáját őrzi ez a kétezer méteres filmzalag, mely minden tekintetben méltó arra, hogy az olimpiai gondolat nagyszerűségét képekben is lerögzítse és megörökítse. Régi kultúrák romjai közül emelkedik ki az olympiai tűz, hogy égis törő lángolással bevilágítson az évszázadok és évezredek sötétjébe.

Mennyi erő és mennyi poézis van ebben a filmben, amelyben a feledhetetlen szépségű szimbólikus képsorozat után megelevenedik a berlini olimpiász minden izgalmával és neki lelkesedett lendületével. Kiemelkedő érdeme a filmnek, hogy nem elégedett meg az egyszerű sportfilmek nivójával, hogy nemcsak az eredmények és a versenyek zavartalan lefényképezésére törekedett, hanem egy-egy közbeiktatott rövid képpel szinte tökéletesen adta vissza azt az idegborzongató, sokszor már drámai izgalmat is, amely a versenyzőket a döntő pillanat előtt hatalmába kerítette. A világrekordokat másodpercek döntik el és Leni Riefenstahl ki tudta aknázni ezeknek a századmásodperceknek drámai lehetőségét is.

Történelem ez a film, nemcsak sport. Része az emberiség mindig újabb eredményekre törő történetének. Dráma ez a film, nemcsak a tehetség és erő nemes küzdelmének egyszerű tükörképe.

Délibáb

FIATAL TEHETSÉGEK — FELÜLTETÉSE

Az amerikai szülőkhöz nemrég köriratot intézett egy egyesület, amely „Fiatal filmtehetségeket kutató állami társaság” néven jelölte meg magát. Arra szólították fel a gyanútlan szülőket, hogy küldjenek be csekély száz dollárt költségekre, ennek ellenében viszont gyermekeikből elsőrendű filmstárokat faragnak. Hiszékeny szülők tömegei, Jackie Coogan, Shirley Temple dicsőségén elbódulva, elküldték a kívánt összeget és aztán várakoztak, hogy a filmtehetségek kutató társasága mikor jelentkezik.

De hiába várakoztak, mert a társaság többé életjelt sem adott magáról. Százhusz becsapott szülő fordult, persze csak hosszú hetek után, a rendőrséghez. Mikor a rendőrség a széthámos társaságot a megadott címen felkereste, már csak egy csokoládéautomatát talált, amelybe a bemutatkozás-kor a kis filmsztárjelöltek a pénzüket dobálhatták. Természetesen a szédelgők a csokoládéautomatából is minden centet kiszedtek.

Igy vakítja el a filmre vágyakozás az embereket.

Déliab

SZINES TUDOMÁNYOS HANGOSFILM

Budapesten rendezik 1940-ben a legközelebbi nemzetközi városkongresszust. A nagyszabású előkészületek során tervbevétték, hogy a nagyobb magyar városokról színes hangosfilmfelvételt készítenek. Egylőre tíz város élete kerülne így filmre: Szeged, Debrecen, Pécs, Győr, Miskolc, Sopron, Szombathely, Eger, Kecskemét és Szentés.

Igen érdekesnek ígérkezik a szegedi felvétel, amelybe elsősorban a híres szegedi paprika termelését és feldolgozását illesztik be. Filmre kerülnek a szegedi paprikaföldek, a paprikafeldolgozó műhelyek és őrlőmalmok. Be akarják kapcsolni a hangosfilm keretébe a magyar tudományos világ büszkeségének, dr Szent-Györgyi Albert professzornak a munkásságát is, híres dómtéri laboratóriumában munka közben fényképeznek le.

Ettől a filmtől függetlenül rövidesen megkezdik egy nagyszabású magyar film felvételeit, amelyben feldolgozzák a tiszai halászléletet is. A film rendezője, Bolváry Géza végig akarja járni a Tiszát Tokajtól Szegedig, hogy megfelelő részleteket válogathasson.

KÉSZÜL BABAY JÓZSEF ELSŐ FILMJE

„Tizenhárom kislány mosolyog az égre” a címe annak a magyar filmnek, amelynek felvételei Ráthonyi Ákos rendezésében most folynak a Hunnia filmgyárgan. Különös cím, amely egy pillanatra talán zavarba is hozhatja az olvasót, mert nem érezheti meg tökéletes biztonsággal mögötte a film műfaját. Vannak címek, melyek alapján szinte tévedhetetlen biztonsággal érezhetjük meg, hogy drámát, vígjátékot vagy operettet, esetleg revűt hirdet-e. A „Tizenhárom kislány mosolyog az égre” határozottan költői cím, van benne valami frappáns és izgalmas hangulat. Lehet dráma, vígjáték, de lehet mesejáték is.

Viszont Indig Ottó és Babay József, a film

írói, valamint Ráthonyi Ákos, a film rendezője egyáltalán nem titkolják, hogy vígjátékot csináltak, de mint a cím is igazolja, minden eset-

Babay József

re eltértek a sablontól. Tizenhárom fiatal, egészséges, életképes leány története ez, olyan leányoké, akik a mai kor szellemének megfelelően harcolnak a boldogulásukért. Tizenhárom fiatal leány, akik szembeszállnak soruk mostoha fordulátával és lelkesen, bizakodva és becsületesen

építik ki életük vonalát. És hogy itt-ott a szerelem, a mosolygó és tiszta szerelem is felvillan néha az életükben, az is természetes.

Indig Ottó regényét Babay József ültette át filmre. Babay Józsefnek ez lesz első filmje.

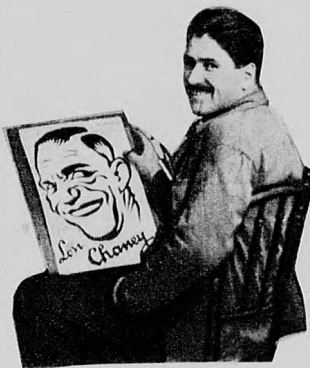
— A film talán még érdekesebb és izgalmasabb munka, mint a drámairás — mondta Babay József. — Irtam már regényt, drámát, vígjátékot, sőt verses darabot is, de sohasem éreztem azt a különös izgalmat, mint a „Tizenhárom kislány mosolyog az égre” írása közben. Mozaikmunka, színes és változatos.

A film főszereplői a tizenhárom égre mosolygó kislányon kívül Turay Ida, Ráday Imre, Gózon Gyula, Juhász József és Vizváry Mariska.

Egy kiváló magyar rajzolóművész, Sostaries Lajos ragyogóan sikerült sztárkarikatúráit mutatjuk itt be a Délibáb olvasóinak. A képek olyan találóak, hogy szinte szükségtelennek érezzük a lerajzolt sztárok neveit is közölni. Mindenestre kíváncsiak vagyunk, hogy olvasóink is felismerik-e őket? Tessék jól megnézni a rajzokat és „Filmrovat” jellegével tessék beküldeni a lerajzolt sztárok névjegyzékét. Akik valamennyi sztárt felis-

merik, azok közül egynek a karikatúráját ajándékképpen szívesen elkészíti a rajzolóművész. A kiválasztott egynek a nevét a Délibáb 38. számában a filmrovat „E n n y i e l é g e b b ő l” hírei között fogjuk közölni. Tehát várjuk a válaszokat, hogy kiket rajzolt le Sostaries Lajos

Délibáb

telt fel a „Csikágó, a bűnös város” című két és félmillió dollár költség-gel készített 20th Century-Fox film produkciója. A régi Csikágó egész uccasorait építették fel, hogy méltó keretet adjanak annak a nagy emberi drámának, amely egy bűnös város és egy tipikus jenki családnak lázasan izgalmas történetét, fejlődését, küzdelmeit és pusztulását választotta témájául. Henry King, a film rendezője Hollywood legjobb színészeit gyűjtötte maga köré, hogy Tyrone Power, Loretta Young és Don Ameche-vel az élükön a fejlődő Amerika époszának egyik legszebb részletét örökítsék meg.

Filmszínészi és filmrendezői tanfolyam.
Gaál Béla vezetése alatt álló filmművészeti iskolába a beiratkozások megkezdődtek. Jelentkezés mindennap d. e. 11—1 és d. u. 4—6 óra között az iskola irodájában (VI, Eötvös u. 4. I. 1). Telefón: 129—006.

Joe Pasternak új filmjében nem Deanna Durbin a női főszereplő; Joe új nőt fedezett fel, a neve: Andrea Leeds. Tízennyolc éves, gyönyörű és nagyon tehetséges. Hollywoodban fogadásokat kötnek rá (mintha a karrier ló-

Délibáb

Siklóssy István

Érdekes arcok a magyar filmgyártásban

Portrészorozatunkban, amely premier-planban igyekszik őszinte képeket festeni a magyar mozi- és filmvilág értékes egyéniségeiről, e héten egy olyanról emlékezünk meg, aki a kinematográfia gyermekkorában kezdte el munkáját és úttörője volt a hazai filmkultúrának.

Siklóssy Iván neve minden héten megjelenik a mozik vásznán, a közönség minden héten tapsol szellemes filmfeliratainak.

Itt el kell árulnunk egy filmkulisszatitkot. A gyenge külföldi filmvígjátékokat, amelyeket a premiermozik ingyen sem tűznének műsorukra, Siklóssy feliratozása után szívesen játszanak, mert az ő szövegötletei, ízes szellemessége teljesen új és jó filmet varázsol a legszomorúbb vígjátékból is.

Huszonöt évvel ezelőtt Siklóssy volt az, aki irodalmi színvonalra merte és tudta emelni a film magyar szövegezését: a filmfeliratokat. Pedig a film akkoriban még többé-kevésbé lenézett szórakozási műfaj volt és csak nagyritkán kedveskedett irodalommal témájában. Siklóssy azonban minden filmjét irodalmi színvonalra igyekezett emelni fordításában, amelyet nem is szabad fordításnak nevezni, hanem újraköltésnek.

Egyébként Siklóssy nemcsak a külföldi filmek magyar tolmácsolásával foglalkozik, hanem eredeti film-darabokat is ír. A háborús idők híres Phönix filmgyárának sok-sok emlékezetes sikerű magyar filmjét ő írta. A hangosfilmgyártásban is tevékeny részt vesz. Éppen az elmúlt héten fejezte be a „Debreceenbe kéne menni” című, rövidesen a Hunnia-filmgyárban felvételre kerülő új magyar film forgatókönyvét, amelyet Farkas Imre hasonló című operettjéből ültetett át a film számára.

A kabaréirodalom is jól ismeri Siklóssy nevét. Számos egyfelvonásos tréfáját adják elő a pesti kabarék.

Percenként termeli új ötleteit Siklóssy rapszódikus szelleme. Az egyikből filmfelirat lesz, a másikkal film-darab, a harmadikból kabarétréfa, a negyediket, századikat pedig elpredálja a kávéházban barátai mulatságára. Mert Siklóssy az életben még szellemesebb, még kegyetlenebbül maróbb szatirájú, mint a filmen és darabjaiban. Sajnos, legjobb vicceit betiltaná a cenzura...

verseny volna), befut-e az elsők közé.

Biztosan.

Jean Renoir, a *Grand Illusion* rendezője megfilmesíti Zola „La bête humaine” (Állat az emberben) című regényét.

Jean Gabin lesz a főszereplő.

Dumas „Három testőr” című munkája újra filmre kerül. Ez alkalommal a Metro-Goldwyn-Mayer cég csinál belőle hangosfilmet.

Film készül Cronin „Réz-
tábla a kapu alatt“ című
regényéből. Imo a két fő-
szereplő : Rosalinde Russel
és Robert Donath
(Metro foto)

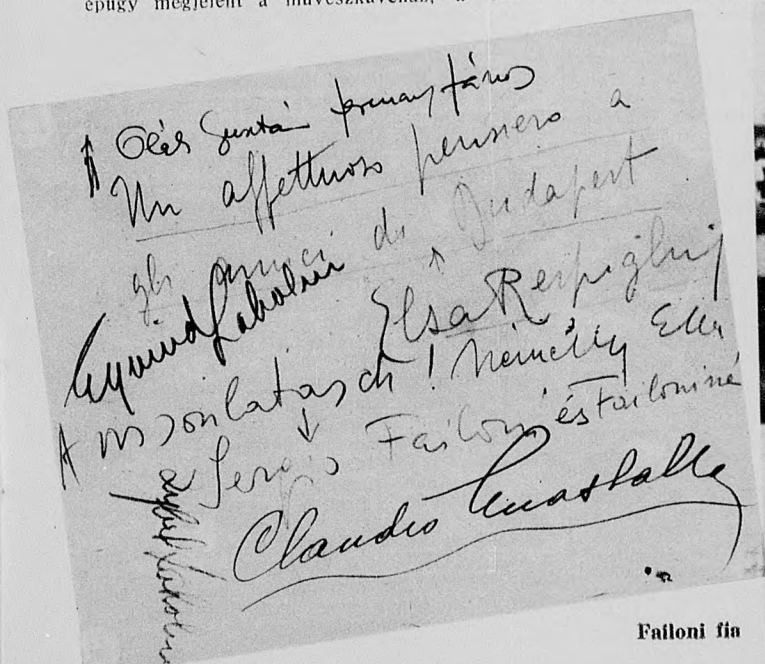

Oláh, Némethy, Laholm, Failoni

Veronai levél

Az idei nyár legnagyobb olaszországi eseménye, a veronai szabadtéri játékok magyar sikert hoztak. Az utolsó hetekben, a Tannhäuser előadása előtt nemzetközi társaság gyűlt össze. Laholm, a világhírű svéd tenorista, aki sokáig élt Amerikában és Németországban — és nagyszerűen beszél olaszul, épúgy megjelent a művészakadémia, a Vit-

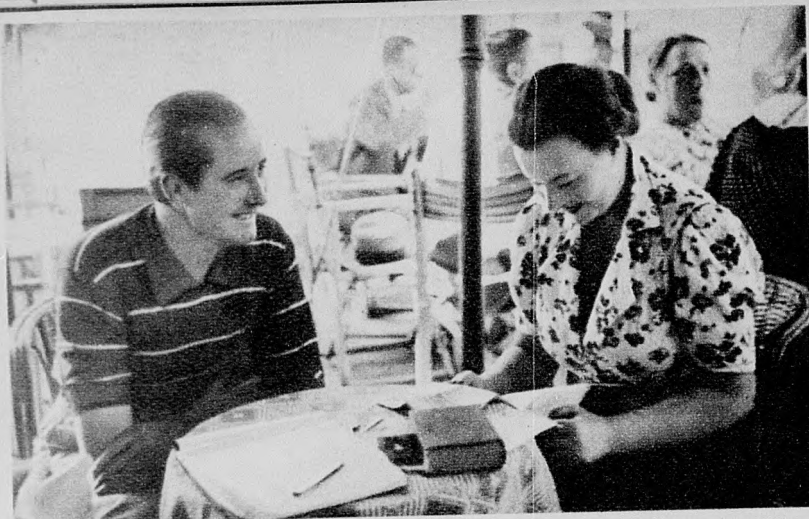
torio terraszán, vagy a másik kis bárban a Cillarióban, mint Nino Martini és Respighi, a nagy zeneköltő özvegye vagy Némethy Ella, Oláh, Failoni, a vendég Ferencsik Jancsi és a tanulmányúton lévő Abonyi Tivadar, a Nemzeti rendezője is egymásnak adták a kilincset, hogy szabatosan, de ne logikusan fejezzem ki magam.

Délibáb

Failoni fia

Nino
Martini és
Várkonyi
Zoltánné

Ki beszél itt kilincsről? Ahol a ragadós forráságban még az ajtókat is leszedik a házakról, hogy több legyen a levegő az öreg fakazettás mennyezetű szobákban. Pest is kapott kóstolót ebből a hőségéből, s itt is ugyanúgy folyt az „aranciata” és „lemonata”, mint a ciprusok drága hazájában. A sok folyadékhoz szolgálok egy kis vegyes felvágottal.

Laholm. Ő énekelte Tannhäusert. Kopasz, szőke óriás. Olyan ragyogó, erőszakos fogai vannak, mintha egy fogorvosi prospektusból kerültek volna a szájába. Lehet, hogy így is van. Soha nem tudhatja az ember. Állandóan és elégedetten nevet, harsogva, térdeit csapkodva, mint egy német. Azt hiszem, nyugodtan nevethet, keresett Wagner-tenor, bejárja az egész világot és ahova lova lép, dollár, líra, márka nem nő a nyomában, mert mindent letarol. Akkora autója van, mint egy kisebbfajta nyaraló, még miniatűr jégszekrény is van benne, kellemesen berregő, hűsítő ventilátorral.

Az asztalnál öt nyelven ötfelé beszél, szellemesen, büszke a pénzére, amelyről különben Olaszországban nem illik beszélni. A pénz itt hálószoatitok. Senkit nem érdekel mennyid van, és megdöbrent arcot vágna, ha kijelented, hogy elfogyott. Furcsa. Tényleg, hogy fogyhat el valakinek a pénze? Nem tudják megérteni. Laholm jó fiú, szívesen ad a koldusoknak, akik állítólag nincsenek Olaszországban. Laholm nem spórol. Sem a pénzével, sem a hangjával. Van neki mind a kettőből elég.

Nino Martini. Filmsztár. A Metropolitan tagja. Felhőkarcolója van New-Yorkban, villája Hollywoodban. Dollár-csekkönyve. Hatvan centesimóért állva issza a feketét a Cillarióban. Negyvenfokos hőségben sem olvad le róla a kabát. Ő nem jár ingujjban. Mert mindenki úgy jár. Fényképe ott mosolyog az összes veronai kirakatokban. Mindenki róla beszél, és ő mindenkiel beszél magáról. Pedig nem is énekel az Arénában. Csak azért van itt, hogyha egy tenorista

gyengébb, legyen ki után sóhajtoznia a nézőtérnek. A legangyalibb sztár, akit csak valaha láttam. Egyszerű, kedves, mulatságos. Örül, hogy angolul beszélhet velem és alaposan megtornáztatja a melegben olvadó agyamat. A legsötétebb amerikai néger „szleng”-et használja. Egyébként egész nap az uccán van, ez a szülővárosa, ahol tíz évvel ezelőtt kifütyülték. Most bosszúból alaposan megtiporja.

Némethy Ella. A magyar kolónia büszkesége. Az első magyar énekesnő a huszonöt éves veronai játékok történetében. Olasz női ideál. Itt imádják a magas, telt nőket. Mindenki utánafordul az uccán. Ő azonban csak annyit mond: Hátha még a lányaimat látnák! Nagyon büszke a két leányára. Az egyik Amerikában egy dohánygyáros felesége. Nino Martinivel nagy cimcserét folytatnak. Ha Los-Angelesbe megy, felkeresi a fiatalasszonyt. És megmondja, hogy a mama ugyanolyan fiatal, mint három évvel ezelőtt, és jó lesz, ha nem gondol Klárka unokára. Ugysem hinné el senki.

Failoni. Failoni a várvavárt nagy zenei eseményt, a Tannhäusert dirigálta, kétszáztagú zenekarral.

Oláh, Donatí. Oláh Guszti ideges. Sokat vártak tőle, és ő még többet akart nyújtani. Egész nap Donatit, a játékok Balbó-szakállas, fiatal főigazgatóját gyúrta: Hogy kevés a reflektor. Az operában 32 színnel dolgoznak. Itt csak öttel. Donatí, aki magyar hangzású neve ellenére is valódi olasz, magyar módon válaszol. „Fog az menni” — mondja. Mint Pesten, amikor a színház összedől, a direktor megbukik, az ég leszakad. „Fog az menni” — mondják ilyenkor. De Oláh mindent elér, 300 fáklyás 100 élő fenyőfa a tiroli hegyekből. Meg lesz minden. A siker is.

Lapzárta. Az Aréna öreg kövei remegtek a tapsok robajától a bemutatón. Ilyen magyar sikert a firenzei operai vendégjáték előtt és óta még nem látott Olaszország. „Továbbá jők voltak még”: Wagner Richárd.

Délibáb

SZIVKIRÁLY

írta: Székely Molnár Imre

Ifj. Horváth Mihály a napokban lematurált. Nagy öröm költözött a szoba-konyhás lakásba, ahol özv. Horváth Mihályné nap mint nap a gépe fölé hajolva zsigongó agyvelővel egymásba tűzte az öltéseket. Két kisleánykája volt és egy nagy-nagy reménysége: a fia. Ráparazolta az éjszakáit, a falatját, a nyugdíját, csakhogy teljen az iskoláztatásra. Úgy tervezte hosszú éjszakákon, hogyha ő már nem bírja tovább a robotot, a fia majd átveszi a terheket és gyámolítója lesz a két kisleánykának.

Most, hogy lematurált a fia, nagy könnyebbséget érzett. S akkor este elakadt a szava, zihálva kapkodta a lélekzetet. A szívéhez kapott, s csak ennyit hörgött ki magából:

— Jaj, a szívem... megfulladok.

Mihály felemelte a fehér, hervadó testet és lefektette az ágyra. S akkor életében először meglátta anyja homlokán a láz gyöngyös verítékét, az őszülő haját, s a bánat mélyenárkolt barázdáit.

A beteg tüdejé pedig sipolt, mert szakadozottan kapkodta a lélekzetet. A fiú torkát valami jéghideg kéz markolta össze, mert megérezte, hogy valaki, egy titokzatos hatalom elszóktetheti előlük az édesanyjukat.

Az orvos pedig komolyan szólt:

— Szervi szívbaj. Nagyon komoly betegség. Hosszú évek keserves izgalma, örökdése, amelyen vajmi keveset segíthet az orvosi tudomány. Csak a nyugalom segíthet... a nyugalom.

Ez volt az első roham. Utána jobban lett az özvegyasszony. És előlről kezdődött minden. Gyötrődött szakadatlan és sírgörcsök fogták el.

— Mi lesz veletek? — zokogta ilyenkor.

Tavaszkodott odakünn. Mihály nap mint nap állás után rohant, kérvényeket írt, s mindent megbeszélt az édesanyjával. Az ajánlatokat

is együtt szövegezgették és ilyenkor boldog reménység lett urrá a kis családon. A hetek azonban multak. Válasz sehoman sem érkezett. A nagybeteg napról-napra türelmetlenebbül várta a postást és csak este nyugodott meg egy küssé, ha hazajött a fia. Ilyenkor a kártya tartotta bennük a reménységet. Mihály odaült az ágy fejéhez és elővette a szürkésfeketére fogdosott kártyalapokat. Rakosgatta a pasziánszt. Peszült csendben, amelyben csak a kártyalapok zizegését lehetett hallani, rakta ki a kis család szerencséjét. Kegyes csalással próbálta enyhíteni a szerencse szavát és ilyenkor a beteg megnyugodott:

— Látom, lesz állásod — mondta ilyenkor. — Kijött a szivkirály. Az pedig nem hazudik.

Mi lesz veletek? (Burián rajza)

Délitáb

Aztán eljött a második roham.
Az orvos kámforos injekciót adott, de az előszobában szigorú arccal figyelmeztette Mihályt:

— A harmadik szívrohamot nem bírja ki. Ez lesz az utolsó roham... végezni fog vele.

Mihály tudta, hogy egyedül az állás nyugalma adhatja vissza anyja életét. Még szívesebben futkosott, mint azelőtt. A beteg is parancsoló ridegséggel hajszolta a fiút egyik napról a másikra.

A napok pedig egyre múltak. Már újból közeledett elseje, a házbérfizetés gondja és az anyja utolsó reménysege. Elsejére ígértek neki az állást, ami ha nem lesz meg...

Akkor este még szomorúbban, még levertebben indult haza. Keze már a kilincsen remegett, mikor eszébe jutott, hogy ő most hazudni fog, mert ezzel megmenti az anyja életét.

Az első szavak nehezen törtek elő, de aztán nekibátorodott. Arca kipirosodott, az öröm zsarátnoka lobogott fel a szemében. Már maga is hitte mélységes, áhitatos bizakodással, hogy úgy igaz minden, ahogy hazudja.

— Anyám, megkaptam az állást...

Az özvegyasszony jószágos kezével átölelte fiát. A gyűrött, pergamenbőr kisimult a kezén és úgy suttozta:

— Hála Istennek. Tudtam mingyárt! A szívkirály nem hazudik!

A beteg lelkében elmúlt az izgalom. Sze-

Köváry Gyula, a kítűnő színművész, konferancier és író nagy sikerrel lép fel a Komédiában. Köváry mellett Kemény Oly (Áldor felv.)

mét elifátyolozta a boldogság könnye, arcára a béke öröme simult.

És eljött a másnap. Mihály újból nyakába vette a várost és mint a kiveret kutya kötöttfutott napestig állás után. Fáradt volt és éhes, s a lelkét, mint valami szörnyű pórély-ütés ütötte, verte az aggodalom, hogy mi lesz ezután. Még csak egy hónap és eljön a katasztrófa.

Délben egy nagy, komor épület előtt állt meg. Maga sem tudta miért, de felment a lépcsőkhöz és egyszerre csak ott állt egy komoly, rideg íróasztal előtt. Hihetetlen akaraterő diktálta a szavakat, amik már szinte látomásszerűen törtek ki belőle.

— Meghal az anyám — dadogta, — ha nem kapok állást.

Valami csodálatos bizonyossággal tudta, hogy aki előtt áll, az a főnök és a főnök pedig segíteni tud rajta. Elmondott hát neki mindent. Alig akart hinni a fülének, amikor az a rideg, komoly úr, ott az íróasztal mögött csak ennyit mondott neki:

— Jöjjön be holnap, fiam. Majd csak elintézzük a dolgot...

Szinte betört a szobába és túláradó boldogsággal csókolta, ölelte meg az édesanyját.

— Most már biztos az állásom, anyám. — És mindent elmondott egyfolytában. A nagybeteg lélegzetvisszafojtva hallgatta a szavakat. Mint a rajongó, úgy nézte a vézna, didergő gyermeket, s kezével végigsimította a haját. A föld legnagyobb boldogsága, a szeretet költözött szívébe és mikor lehúnyta pilláit, büszkének és boldognak érezte magát:

— Nem baj, Mihálykám. Ezért a hazugságodért megáld az Isten. A szívkirály pedig nem hazudott...

Határtalan lelkesedéssel várta és fogadta az ország a Németországból hazatérő kormányzói párt.
A megérkezés. A kormányzót Szendy polgármester üdvözi (Schäffer felb.)

RÁDIÓMŰSOR ÉS ISMERTETŐ CIKKEK

(szeptember
4-10-ig)

Délbáb

5.00

Delly Rózsi
(Vajda M. Pál)

BUDAPEST I.

- 9.30:** Hírek és közlések a rádió tárgysorsjáték nyereményeinek kiváltásáról.
- 10—11.10:** Egyházi ének és szentbeszéd a Szent István városi bazilikából. A szentbeszédet Tarnóczy János dr. segédlelkész mondja. Előadásra kerül Demény Dezső: Missa gregoriana. Változó részek: Gregorián ének. Offertórium után Pierluigi da Palestrina: Laudate Dominum. Énekel a templom énekkara Harmath Artúr vezényletével.
- 11.15—12.15:** Evangélikus istentisztelet a Deák téri templomból. Prédikál Magócs Károly kerületi központi lelkész. Énekszámok a Dunántúli Énekeskönyvből: 28., 406. és a Himnusz. Karének: Max Reger: Jöjj, oh jöjj Szentlélek Isten. Énekel a Lutheránia-vegyeskar Kapi-Králik Jenő vezényletével. Orgonál Zalánfy Aladár.
- 12.20:** Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
- 12.30:** Országos Csokonai Dalosünnep a Debrecen és Vidéke Ipartestület rendezésében. Közvetítés a debreceni Bika-szálló díszterméből. (II. rész.)
- 1.05:** Zenekari hangverseny. Vezényel Rajter Lajos.
1. Mozart: *Così fan tutte*, nyitány; 2. Schubert—Weiner: *Grand rondeau*; 3. Liszt: *Mefisztó-keringő*; 4. Wagner: *Erdősongás*; 5. Weber: *Felhívás keringőre*.
- 2.00:** Hanglemezek.
1. Strauss János: *Elssler Fanny*, bécsi dal (Erna Sack); 2. Lehár: *Friderika*, dal (Szedő Miklós dr); 3. Chabrier: *Bourrée fantasque*, zongoraszóó (Jean Doyen); 4. Novello: *Careless rapture*, dal (Olive Gilbert); 5. Bixio—Cherubini: *Ninna, Nanna*, filmdal (Gigli); 6. Kreisler: *Szerelmi öröm*, hegedűszóó (Fritz Kreisler); 7. Delettre—Emer: *Dites-moi je vous aime*, francia dal (Lucienne Boyer); 8. Kahn—Kaper: *Senorita*, filmdal (Nelson Eddy); 9. Friml: *A csavargókirály*, egyveleg (Light Opera Company zenekara); 10. Caldieri—Mancini: *Holdvilágszerenád* (Tito Schipa); 11. Stothart: *The donkey* serenade, fox (Ben Frankel zenekara); 12. Becce: *Fra Diavolo*, filmdal (Tino Pattiera); 13. Novello: *Careless rapture*, operettrészlet (ének: Olive Gilbert); 14. Heuberger: *Operabál*, nyitány (berlini filharmonikusok, vezényel Erich Kleiber).
- 3.00:** „A szarvasmarhák meddősége.” Hetzel Henrik egyetemi tanár előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata.)
- 3.45:** A József nádor 2. honvédszervezet zenekara. Vezényel Seregi Artúr. 1. Suppé: *A modell*, nyitány; 2. Seregi Artúr: *Napsugárkeringő*; 3. Kronegger: *Ujbor* mellett.
- 4.30:** „Nyugtalan idők, nyugodt nevelés.” Imre Sándor egyetemi tanár előadása. (Közművelődési előadásorozat.)
- 5.00:** Delly Rózsi énekel zongorakísérettel.
1. Massenet: *Cid*, ária; 2. Schumann: *A lelked, mint a rózsa* (Du bist wie eine Blume); 3. Schubert: *Lítania*; 4. Brahms: a) *Sapphó óda*; b) *Vasárnap reggel*; 5. Radnai Miklós: *Irom a dalt*; 6. Hubay Jenő: a) *Minek turbékoltok*; b) *Föltartad előttem szívedet*; c) *Addig-addig*.

5.30: „Egy királynő szerelme.” Gu-
lácsy Irén elbeszélése.

5.55: Heimlich Lajos zongorázik.

1. Chopin: h-moll scherzo; 2. Liszt: A forrás
partján; 3. a) Schütt Eduard: Canzonetta;
b) Poldini: Árnytánc; 4. Godowsky: Alt-
Wien; 5. Strauss János: Kék Duna keringő
(Heimlich átdolgozása).

6.30: Részletek a magyar-amerikai
úszómérkőzésről. Közvetítés a mar-
gitszigeti nyitott uszodából. Beszélő
Pluhár István. (Lemezfelvétel.)

7.00: Magyar Imre és cigányzenekara.

8.00: Sporteredmények.

8.10: „A három testőr.” Vigjáték
három felvonásban. Irta Herczeg
Ferenc. Rendező Kiszely Gyula.
Személyek: Polacsek — Csontos Gyula;
Róza — Makay Margit; Liza — Egri Mária;
Rátky — Básthy Lajos; Flóris — Pethes
Ferenc; Hortovay — Vértes Lajos; Kos-
niczki — Nagy György; Latorka — Fülöp
Sándor; Csernay — Kubányi György; Rigó
— Szentiványi Béla; Kovács — Harasztos
Gusztáv; Nagy — Lengyel József; Plébános
— Kowách Ernő; Szerkesztőségi szolga —
— Dózsa István; Szobalány — Révész
Zsuzsa; Bálint — Szilassy Gyula; I., II.
rendező — Nyerges Ferenc és Szabó Gyula.

Utána kb.

9.35: Hírek, időjárásjelentés.

10.00: Táncclemezek.

11.00: A rádió szalónzenekara. Vezé-
nyel Bertha István.

1. Charrosin: Matrózörjárat; 2. Farkas
Ferenc: Tempo di menuetto; 3. Poldini:
Keringőző baba; 4. Fall Leó: Egyveleg a
„Sztambul rózsája” c. operettből; 5. Schön-
herr: Mese; 6. Csajkovszkij: Virág-keringő;
7. Jacobi Viktor: Sybill, egyveleg.

12.05: Hírek.

Délibáb

BUDAPEST II.

11—1.00: Az Országos Csokonai Dalos-
ünnep a Debrecen és Vidéke Ipar-
testület rendezésében. Közvetítés a
debreceni Bika-szálló díszterméből.
Megnyitó beszéd. Elmondja Győri
Lajos, a Debreceni Iparos Dalegylet
elnöke. Utána a közreműködő dalár-
dák ének számai.

3—3.40: A József nádor 2. honvéd-
gyalogezred zenekara. Vezényel Se-
regi Artúr.

1. Striczl József: Honvédinduló; 2. Kéler
Béla: Vigjátéknyitány; 3. Waldteufel: Őszi
regék, keringő; 4. Lehár: Részletek „A mo-
soly országa” c. operettből.

6.35—6.50: Magyar Imre és cigány-
zenekara.

7—7.25: „Védekezés a gyermekbaleset-
tek ellen.” Dobák Ferenc előadása.

7.30—7.55: „A Napkirály udvari eti-
kettje.” Irta Ráth-Végh István.
(Felolvasás.)

8.10—8.25: Hírek, lóversenyeredmé-
nyek.

8.30—9.00: Hanglemezek.

1. Godard: Jocelyn, ábránd a bölcsődal
témájára (Géczy Barnabás zenekara); 2.
Tosti: Dalegyveleg (La Scala Singers); 3.
Richepin: Velence c. operettből részlet
(Berthile Arnalina); 4. Huszka Jenő: Gül
Baba (Marton szövege), egyveleg (Szánthó
Gyula); 5. Wimperis—Spoliansky: Kongói
bölcsődal (Paul Robeson); 6. Matróz-dal-
egyveleg (Gregor és énekesl).

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

1938 szeptember 4-én, vasárnap dél-
után a HAS 3 hívójeles adóállomáson,
15.370 kilocikluson, 19.52 méteres
hullámhosszon

Délután 3—4 óráig.

1938 szeptember 3—4-én, vasárnapról
hétfőre virradó éjjel a HAT 4 hívójeles
adóállomáson, 9.125 kilocikluson, 32.88
méteren

1—2 óráig.

A közvetítőállomások műsorát ezúttal
a 43. oldalon közöljük.

BUDAPEST I.

6.45 : Torna.

Utána : Hanglemezek. 1. Ulrich Károly: Váci nemzetőr-induló (rendőrzene-
kar, vezényel Szöllőssy Ferenc);
2. Carrera: Criollo-keringő (Géczy
Barnabás zenekara); 3. Jessel: Ólom-
katonák díszmenete (Fesca Jenő
zenekara); 4. Hazai hangok, Ländler
(stájer parasztzene); 5. Dóczy
József: Magas a kaszárnya; Dankó
Pista: Nem vagyok én úri családból
való; Gémdaru, gémdaru, csárdások
(Magyari Imre cigányzenekara).

Kb.

7.20 : Étrend, közlemények.

10.00 : Hírek.

10.20 : „Hogyan segítettek az 1864-i
nagy szárazság inségesein.” (Felol-
vasás.)10.45 : „Eötvös és a történeti regény.”
Irta Koppány István. (Felolvasás.)

11.10 : Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00 : Déli harangszó az Egyetemi
templomból, időjárásjelentés.

12.05 : Suki Tóni és cigányzenekara.

Közben kb.

12.30 : Hírek.

1.20 : Pontos időjelzés, időjárás- és
vizállásjelentés.

1.30 : Rendőrzenekar. Vezényel Szöl-
lőssy Ferenc. 1. Boieldieu: A fehér
nő, nyitány; 2. Meyerbeer: Huga-
nották, ábránd; 3. Sándor Jenő:
Részletek a „Nincs szebb, mint
a szerelem” c. operettből; 4. Man-
fred: Farsangi álom, keringőinter-
mezzo; 5. Kálmán Imre: Egyveleg
az „Ördöglovas” c. operettből.

2.35 : Hírek.

2.50 : A rádió műsorának ismertetése.

3.00 : Árfolyamhírek, piaci árak, élel-
miszerárak.4.15 : A rádió diákfélőrája. „Fészek-
építő művészek.” Irta Bánki Sán-
dor. (Felolvasás.)4.45 : Pontos időjelzés, időjárásjelen-
tés, hírek.5.00 : Nagy Olivér mesterharmóniu-
mon játszik. 1. Rameau: Táncsoro-
zat; 2. Vivaldi: Largo; 3. Para-
disi: Rondo grazioso quasi ritor-
nello; 4. Bortyánszkij: Vecsernye
(Vesper).5.30 : „A ruházzkodás.” Somogyi Béla
előadása.6.00 : Sallak Pál énekel zongorakísé-
rettel. 1. Carissimi: Örvendj én
szívem; 2. Pergolese: Nina; 3.
Debussy: Csillagfényes éj; 4.
Mozart: Bölcsődal; 5. Hahn: A
rab sóhaja; 6. Tarnay Alajos: Ősz
utója; 7. Népdalok Bartók—Kodály
gyűjtéséből: a) Elindultam; b) Átal-
mennék; c) Isten hozzád; d) A
gyulai kert alatt; e) Nem messze
van ide; f) Szánt a babám.6.35 : „XIV. Lajos napja.” Halász
Gábor előadása hanglemezekkel a
Napkirály születésének 300. évfor-
dulóján.

Sallak Pál

(Párizsi felv.)

Délihál

7.15 : Hírek.

7.20 : Táncclemezek.

8.25 : Hírek.

8.45 : Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.

9.45 : Időjárásjelentés.

9.50 : Zenekari hangverseny. Vezényel Rajter Lajos. 1. Haydn : D-dur nyitány; 2. Mozart : Linzi szimfónia, C-dur (K. Sz. 425); 3. Veress Sándor : Divertimento; 4. Rimszkij-Korszakov : Zaltán cár meséi, szvit.

11.00 : Hírek angol és francia nyelven.

11.10 : Thaler Gyula és Végh Mihály jazzzenekara játszik.

12.05 : Hírek.

BUDAPEST II.

7.25—7.50 : „Az argentinai sakkolimpiász 1939-ben.” G. Réthy Pál előadása.

7.55—8.20 : „Gyilkos eladó.” Rabinovszky Marius elbeszélése.

8.25—9.25 : Hanglemezek. 1. Gluck : Iphigénia Aulisban, nyitány (berlini filharmonikusok, vez. Erich Kleiber); 2. Mozart : Szóktetés a szerályból, ária (Szabó Lujza); 3. Rossini :

Thaler Gyula (Lansfeld felv.)

11.10

Délibáb

A szevillai borbély, ária az I. felvonásból (Tito Schipa); 4. Mozart : E-dur adagio, hegedűszóló (Georg Kulenkampff); 5. Bellini : A puritánok, kettős (Passero és Vannelli); 6. Gounod : Faust, ária a II. felvonásból (De Luca); 7. Schelling : Raguzai nocturne, zongoraszóló (Paderewski); 8. Rimszkij-Korszakov : Szadko, hindu dal (Fleta); 9. Gounod : Romeo és Júlia, ária az I. felvonásból (Fanny Heldy); 10. Mendelssohn : Szentivánéji álom, scherzo (newyorki filharmonikusok, vez. Toscanini); 11. Bohm : Bajor népdal (Lotte Lehmann); 12. Hildach—Dahn : Kikelet, dal (Karl Schmitt-Walter); 13. Delibes—Dohnányi : Coppelia-keringő, zongoraszóló (Dohnányi Ernő).

9.30—9.55 : Hírek.

A közvetítőállomások (Nyíregyháza 267.4 m, Magyaróvár 227.1 m, Miskolc 208.6 m, Pécs 204.8 m) e heti műsora :

VASÁRNAP, SZEPTEMBER 4 :

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

HÉTFŐ, SZEPTEMBER 5 :

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

KEDD, SZEPTEMBER 6 :

Reggel 6.45-től délután 7.30-ig azonos Budapest I. műsorával.

7.30—7.55-ig azonos Budapest II. műsorával. Utána azonos Budapest I. műsorával.

SZERDA, SZEPTEMBER 7 :

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 8 :

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

PÉNTEK, SZEPTEMBER 9 :

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

SZOMBAT, SZEPTEMBER 10 :

Reggel 6.45-től délután 6.30-ig azonos Budapest I. műsorával.

6.30—6.55-ig azonos Budapest II. műsorával. Utána azonos Budapest I. műsorával.

Rác György

10.20

Kenguruvadászat Ausztráliában.

Rác György ma délelőtt 10.20-kor Budapest I. hullámhosszán elhangzó előadása elé:

— Ausztrália a két arcú ország. Az egyik, amit az idegen felé mutat, a keleti és délkeleti partvidéken épült modern világvárosok, amelyekben a mi számunkra talán csak sok-sok év múltán elérhető kiegyensúlyozott jólétben élnek a sajátos anglo-ausztrália kultúra áldásait élvező, boldog emberek, a másik pedig a nagy kontinens nyugati és középső részén elterülő végeláthatatlan vadon, amelynek fű- és bozóttengerrel változó sivatagjain hosszú hetekig utazhat a vándor anélkül, hogy emberrel találkozna. Rác György mai előadása erről az utóbbi világról szól és a távoli, legfiatalabb földrész különös légkörét igyekszik a rádióhallgatók elé varázsolni.

— Vad kengurúcsorda legel a nyugat-ausztráliai bozóton. Törpe papagájok ezrei csúfolódnak a sötét eukalyptusz fákon. Furcsa itt az állatvilág, különösek az emberek. Szinte előttünk pergeti le az előadó egy már ritka s a hatóságoktól is szigorúan eltiltott kengurúhajsza filmjét, amit a magányos farm vendégszerető emberei rendeznek egy messziről jött idegen tiszteletére. Halunk a digókról, a kártékony vadkutyákról és az emúról, erről a struccokkal rokon, óriási madárról, amely elszaporodva nem ritkán olyan pusztítást visz véghez a zsenge vetésekben, hogy a kétségbeesett gazdák kérésére gépfegyveres katonaságot kell elmenük kivezényelni.

Bizonyos, hogy azoknak, akik ezt az előadást meghallgatják, szórakoztató és tanulságos percekben lesz részük.

44

BUDAPEST I.

6.45: Torna.

Utána: Hanglemezek.

1. Müller: Fejérváry induló (József nádor 2. honvédségvalogezred zenekara, vez. Szeghő Sándor); 2. Brunn—Morten: Skót tánc (Sydney Baynes zenekara); 3. Armandola: Hétvége Eldorádóban (Patria-zenekar); 4. Erichsen: Harmonikakeringő (Odeon harmonikazenekar); 5. Allier: Kakasinduló (Woitschach fúvós zenekara).

Kb.

7.20: Étrend, közlemények.

10.00: Hírek.

10.20: „Kenguruvadászat Ausztráliában.” Irta Rác György. (Felolvasás.)

10.45: „Párizsi divatbemutatók hírei.” (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05: Az Egyetemi Énekkarok Éneknegyese. Tagjai Udvardy Tibor, Földényi János, Arany Sándor és v. Balla Károly.

1. Veress Sándor: Két virágének; 2. Hegedűs Árpád: Jó ideje lement a nap; 3. Bartók Béla: Bolyongás; 4. Kodály Zoltán: Kit kéne elvenni; 5. Halmos László: Paraszti nóták; 6. Szabó Ferenc: Négy magyar parasztdal; 7. Farkas Ferenc: Pintesüveg (bordalok, népi dallamok nyomán).

12.40: Hírek.

1.00: Hanglemezek.

1. Rossini: A tolvaj szarka, nyitány (berlini filharmonikusok, vez. Furtwängler); 2. Verdi: Rigoletto, ária a II. felvonásból (De Luca); 3. Mascagni: Parasztszület — Santuzza és Turiddu kettőse, (Giannini és Gigli); 4. Leoncavallo: Bajazzók, intermezzo (berlini filharmonikusok, vez. Meyrowitz); 5. Sarasate: Andaluziai románc, hegedűszó (Erica Morini); 6. Schubert: Rosamunda, közzene (berlini filharmonikusok, vez. Schmidt-Isserstädt); 7. Beethoven: Mit einem gemalten Bande, dal (Elisabeth Schumann); 8. Grieg: Álom (Un reve), dal (Gigli); 9. Mendelssohn: A dal szárnyain, zongoraszó (Mark Hambourg); 10. Brahms: Vergebliches Ständchen (Hasztalan szerenád), dal (Lotte Lehmann); 11. Loewe: Verselő Tamás (Tom der Reimer), dal (Slezák); 12. Dohnányi: Rurália Hungarica (londoni szimfónikusok, vez. a szerző); 13. Rubinstein: Az éj, dal (Meta Selnemeyer); 14. Harty: Pillangók, gondonkaszó (Gaspar Cassado); 15. James: Maori altatódal (Toti dal Monte); 16. German: Koronázási induló és himnusz (londoni filharmonikusok, vez. Landon Ronald).

Délibáb

Közben kb.

- 1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
 2.35: Hírek.
 2.50: A rádió műsorának ismertetése.
 3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
 4.10: „Asszonyok tanácsadója.” (Arányi Mária előadása.)
 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
 5.00: Rácz-Tarlósi Pál és cigányzenekara.

Közben

- 5.30: „Magyarország az őszi bécsi vásáron.” (Felolvasás.)
 6.00: „Mire legyünk figyelemmel a kisipari műhelyek berendezésénél.” Dr Müller Pál iparügyi min. műszaki tanácsos előadása.
 6.20: Báró Berg Günther észak- és délamerikai dalokat énekel zongorakísérettel.
 6.45: Séta az Országos Iparegyesület őszi lakberendezési és háztartási vásárán és beszámoló a főzőtanfolyamról. Beszélők Gecső Sándorné és Budinszky Sándor.
 7.25: A rádió szalózenekara. 1. Hippmann: Lakodalmi szvit; 2. Walter: Álomkép; 3. Szánthó Jenő: Spanyol szerenád; 4. Beretvás Ferenc: Alexandra, keringő; 5. Bortkiewicz: A baromfiudvarban; 6. Popy: Andalusia, spanyol keringő; 7. Járay István: Sarabande; 8. Lányi Ernő: Mese; 9. Youmans Vincent: No, no Nanette, operettegyveleg.
 8.30: Városok a magyar költészetben. A verseket Somlay Artúr mondja el.
 9.05: Liszt-művek. Hanglemezek. 1. Sursum corda, zongoraszóló (Bartók Béla); 2. Spanyol rapszódia, zongoraszóló (Barer); 3. Tarantella Venezia e Napoli (berlini filharmonikusok, vez. Erich Kleiber); 4. Les préludes, szimfonikus költemény (amsterdami Concertgebouw zenekara, vez. Mengelberg).
 9.50: Hírek, időjárásjelentés.

Délihál

Vilma Németalföld királynője uralkodásának negyvenéves jubileumáról ma este 10 óra 10 perccor emlékezik meg a rádió.

- 10.10: Megemlékezés Németalföld királynője uralkodásának 40. évfordulóján. A köszöntő szavakat v. Somogyváry Gyula mondja el. Utána Lies de Leeuw holland szerzők dalait éneklő zongorakísérettel.
 10.45: A Mária Terézia 1. honvédelmi gyalogezred zenekara. Vezényel Fígedy Sándor.
 1. Barna: Árpád apánk, induló; 2. Verdi: Szicíliai vécsernye, nyitány; 3. Ganne: A barnák, keringő; 4. Fígedy Sándor: Fantasia hungarica; 5. Jshitomo: Keletázsiai szvit; 6. Ellenberg: Malom az erdőben; 7. Kahane: Török szerenád; 8. Komzák: Kakuk, tipegő; 9. Blankenburg: Indulóegyveleg.

Közben

- 11.00: Hírek német és olasz nyelven.
 12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

- 6.30—7.15: Eugén Stepat balaljazzenekara.
 7.30—7.55: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági főlórája.
 8—8.20: Hírek, ügétőversenyeredmények.
 8.20—9.00: Hanglemezek.
 1. Kacsóh Pongrác: János vitéz, részletek (Cselényi József és Szedő Miklós dr); 2. Delcourt: Delicatessen szerenád (Hans Busch zenekara); 3. Kahn—Schertzing: One night of love, filmdal (Grace Moore); 4. Kahn—Romberg: A szerencse katonái, filmdal (Nelson Eddy); 6. Te meg én, egyveleg kettős (Rautawaara és Peter Anders); 6. Ford—Haensch: A tréfacsinálók Havájban, egyveleg (The Marrymakers).
 9.10—10.00: Angyal Árpád jazzzenekara játszik.

BUDAPEST I.

6.45 : Torna.

Utána : Hanglemezek. 1. Szöllőssy Ferenc : Éliássy-induló (rendőrzene-
kar, vez. Szöllőssy Ferenc) ; 2. Bor-
din : Keringő (Inog bécsi zenekara) ;
3. Fetras : Póló-játék (Komor Géza
zenekara) ; 4. Strauss József : Asz-
szonyszívek, polkamazurka (ber-
lini városi opera zenekara, vez.
Schillings) ; 5. Csárdások (Magyari
Imre és cigányzenekara).

Kb.

7.20 : Étrend, közlemények.

10.00 : Hírek.

10.20 : „Kölcsey és Debrecen.” Irta
Kardos Albert. (Felolvasás.)10.45 : „Az egzotikus konyha remekei.”
(Felolvasás.)

11.10 : Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00 : Déli harangszó az Egyetemi
templomból, időjárásjelentés.12.05 : B. Fehér Miklós hegedül zongorakísérettel. 1. Hubay : Larghetto
a IV. versenyműből ; 2. Saint-Saens :
Havanaise ; 3. Polgár Tibor : a)
Altatódal ; b) Minuetto ; 4. Wie-
niawski : Moszkvai emlék (Souvenir
de Moscou).

12.45 : Hírek.

1.00 : Beszkárt-zenekar. Vezényel Mül-
ler Károly. 1. Saint-Saens : Hősi
induló ; 2. Gounod : Mireille, nyi-
tány ; 3. Strauss János : Császár-
keringő ; 4. Lavotta Rezső : Breta-
gnei képek, szvit ; 5. Waldteufel :
Álmodozás, keringő ; 6. Lehár : Víg
özvegy, ábránd ; 7. Garami Béla :
Legenda ; 8. Hoffmann Ferenc : Ma-
gyar tánc.

Közben

1.20 : Pontos időjelzés, időjárás- és
vizállásjelentés.

2.35 : Hírek.

2.50 : A rádió műsorának ismertetése.

3.00 : Árfolyamhírek, piaci árak, élel-
miszerárak.4.15 : A rádió diákfélórája. „Kazinczy.”
Nagy Sándor előadása.4.45 : Pontos időjelzés, időjárásjelen-
tés, hírek.5.00 : Hanglemezek. Kedvelt olasz
operarészletek. 1. Verdi : Álarcos-
bál, előjáték (nagy szimfónikus zene-
kar, vez. Weissmann) ; 2. Verdi :
Ernani, ária a III. felvonásból
(Stracciari) ; 3. Verdi : Traviata,
kettős a III. felvonásból (Galli-
Curci és Tito Schipa) ; 4. Verdi :
Aida, baletzene (berlini áll. opera
zenekara, vez. Blech) ; 5. Leon-
cavallo : Bajazzók, ária az I. fel-
vonásból (Karl Martin Oehmann) ;
6. Puccini : Manon Lescaut, ária
a II. felvonásból (Dusolina Giannini) ;
7. Mascagni : Parasztbecsület, Tu-
riddu búcsúja anyjától (Gigli).

12.05

B. Fehér Miklós
(Foto Vajda M. Pál)

Délután

5.30: „Japán és a világ.” Rácz Kálmán előadása.

6.00: Sándor György kétmanuális Moor-zongorán játszik. 1. Bach J. S.: B-dur preludium és fuga; 2. Scarlatti: Pastorale és capriccio; 3. Bartók Béla: Kis szvit; 4. Medins: Dainah; 5. Liszt: Paganini-etüd (a-moll).

6.30: „A rádió szerepe békében és háborúban.” Vitéz Somogyváry Gyula előadása.

7.00: „A három Erkel.” Rádióábránd. Az Erkel Ferenc, Erkel Gyula és Erkel Elek népszínműveiben előforduló dallamok felhasználásával szerezte, a cigányzenekari részeket összeállította és vezényel Zakál Dénes. Közreműködik Gyenge Anna, Koréh Endre, Maleczky Oszkár, Szedő Miklós dr (ének), Patkós István (tárogató), az Operaház vegyeskara Roubal Vilmos vezetésével, a Budapesti Hangverseny Zenekar és Sára Elemér cigányzenekara. (Az 1938 augusztus 21-i adás megismétlése viaszfelvételtől.)

Sándor György

6.00

Délibáb

8.50: Hírek.

9.10: A rádió szalózenekara. 1. Vincze Ottó: Prelüd; 2. Youferoff: Szvit hatosra; 3. Bertha István: Napkeleti tangó; 4. Losonczy Dezső: Verbunkos.

9.55: Időjárásjelentés.

10.00: Heinemann Ede jazzzenekara játszik.

10.35: Watson Kirkconnell kanadai egyetemi tanárral beszélget Kauserné Fedák Ágota. (Viaszfelvétel.)

11.00: Hírek angol és francia nyelven.

11.10: Kurina Simi és cigányzenekara muzsikál.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

7—7.25: „A régi magyar hímzés a külföldön.” Palotay Gertrud előadása.

7.30—7.55: „Vendégszereplések.” Turi Elemér csevegése.

8—8.25: Heinz Hugó oboaszámai zongorakísérettel. 1. Händel: g-moll szonáta; 2. Rietz: f-moll versenymű.

8.35—9.35: Beethoven-művek. Hanglemezek. 1. Leonora-nyitány (3. sz., bécsi filharmonikusok, vez. Franz Schalk); 2. VII. szimfónia, A-dur (newyorki filharmonikusok, vezényel Toscanini).

9.40—9.55: Hírek, időjárásjelentés.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

1938 szeptember 7—8-án, szerdáról esütörtökre virradó éjjel a HAT 4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilocikluson, 32.88 méteren

Éjjel 1—2 óráig.

Végő Sándor

10.30

BUDAPEST I.

9.30 : Hírek.

10—11.10 : Egyházi ének és szentbeszéd a veszprémi székesegyházból. A szentbeszédet mise után Tóth Tihamér püspök mondja. Népének: a) Áldozunk hív keresztények; b) Felajánlásra: Nagy örömmel, énekléssel; c) Urfelmutatás után: Üdvözlégy édes Jézusunk; d) Áldozáskor: Kongresszusi himnusz; e) Szentbeszéd előtt: Jöjj el Szentlélek Istenünk; f) Isten hazánkért. Az énekeket Kecskés Lajos székesegyházi főkántor vezeti.

11.15—12.15 : Egyházi ének és szentbeszéd a Rózsák terén levő görögkatolikus magyar plébániatemplomból. A szentbeszédet mise közben, evangélium után Krajnyák Gábor tb. kanonok, plébános mondja. Előadásra kerül Aranyaszájú Szent János miséje. Mise végén a Himnusz. Az énekeket harmóniumon kíséri Ordelt Lajos kántor.

12.20 : Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

12.30 : Zenekari hangverseny. Vezényel Fridl Frigyes. 1. Fusz János:

A messzinai menyasszony, nyitány; 2. Ljadov: Nyolc orosz népdal; 3. Bizet: Gyermejjátékok, szvit; 4. Saint-Saens: Sarabande és rigaudon; 5. Ország Tivadar: Magyar parasztdalok; 6. Csajkovszkij: Szerenád vonós zenekarra.

Szünetben kb.

1.05 : „Világhíradó.” Máthé Elek előadása.

2.00 : Hanglemezek. 1. Bach: Prelüd és allemande, gitárszóló (Segovia); 2. Giordano: Caro mio ben, ária (Schlusnus); 3. Mozart—Adam: Bravúrváltozatok (Szabó Lujza); 4. Mozart: Török induló, csembalószó (Wanda Landowska); 5. Donizetti: Lammermoori Lucia, ária a II. felvonásból (Toti dal Monte); 6. Boito: Mefistofeles, ária (Gigli); 7. Chopin: a) c-moll etüd; b) F-dur etüd, zongoraszó (Wilhelm Backhaus); 8. Gounod: Faust — Mefisztó szerenádja (Saljapin); 9. Boellmann: Toccata, orgonaszó (Eduard Commette); 10. Wagner: Lohengrin, királyima (Maria Müller, M. Klose, Franz Völker, Jaro Prohaska és Joseph v. Manowarda); 11. Wagner—Liszt: A bolygó hollandi, fonódal (zongora: Paderewski); 12. Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok, előjáték (B. B. C. szimfóniás zenekar, vezényel Boult).

3.00 : Harsányi Gizi meséi.

3.30 : A rádió szalózenekara. 1. Gebhardt Rio: Jelmezbál, keringő; 2. Zakál Dénes: Humoreszk; 3. Godard: Búcsúlevél; 4. Poldini: a) Rózsák; b) Fegyvertánc; 5. Kreisler: a) Szerelmi bánat; b) Kínai tamburin; 6. Részletek Strauss Já-

Déliháb

nos I
zása)
mok
Részle
rettb

4.40 : 1.
ban.”
(Felol

5.10 : T

6.15 : ,
Mikló

6.45 : F

Közbe

7.15 : F

7.50 : S

8.00 : „

játék

Erzsé

Gyarm

ter—

Olga

Hord

Lengy

Zsigr

Györg

Kb.

9.00 : F

9.20 : A

kar. V

ber :

2. S

szimf

házy

szimf

Szüne

9.50 : I

10.30 :

kisére

2. B

Dohn

La ca

Déliháb

nos műveiből (Korngold feldolgozása); 7. Hollóssy Kornél: Hullámok szerenádja; 8. Huszka Jenő: Részletek a „Nemtudomka” c. operettből.

4.40: 1. „Segítség.” 2. „A vásárcsarnokban.” Thury Zsuzsa elbeszélései. (Felolvasás.)

5.10: Tánclemezek.

6.15: „A két Wesselényi.” Asztalos Miklós előadása.

6.45: Pertis Jenő és cigányzenekara.
Közben

7.15: Hírek szlovák nyelven.

7.50: Sporteredmények.

8.00: „Londontól Bánfalváig.” Hangjáték egy felvonásban. Irtá Águthy Erzsébet és Simor Miklós. Rendező Gyarmathy Sándor. Személyek: Péter — Dénes György; Éva — Eszenyi Olga; János, inas — R. Tóth József; Hordár — Pintér Imre; Sofőr — Lengyel József; Kalauz — Somlár Zsigmond; Kocsmáros — Kürti György; Kocsis — Kerényi Dezső.
Kb.

9.00: Hírek.

9.20: A Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Rajter Lajos. 1. Weber: A bűvös vadász, nyitány; 2. Strauss Richárd: Don Juan, szimfónikus költemény; 3. Esterházy Ferenc gróf: II. (Romantikus) szimfónia.

Szünetben kb.

9.50: Időjárásjelentés.

10.30: Végh Sándor hegedül, zongorakísérettel. 1. Corelli: A-dur szonáta; 2. Beethoven: G-dur románc; 3. Dohnányi: Scherzo; 4. Paganini: La campanella.

11.00: Hírek német és olasz nyelven.

11.10: Weidinger Ede szalózenekara játszik. 1. Benatzky: A fehér ló, egyveleg; 2. Dékán Frigyes: Festői szerenád; 3. Micheli: a) Babatánc; b) Csók a sötétben; 4. Kigyósi Árpád: Valse sentimentale; 5. Delibes: Passepied; 6. Love: A régi dal; 7. Szerdahelyi János: Tiroli keringő; 8. Kőszegi Pál: Szerenád; 9. Woods: Jó éjt, dal.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.45—7.10: „Konyhaművészet távolkeleten.” Irtá Geszty Júlia. (Felolvasás.)

7.20—7.45: „Kánkán.” Pukánszky Kádár Jolán csevegése.

8—8.15: Hírek, lóversenyeredmények.

8.40—9.30: Vörös Elek és cigányzenekara muzsikál.

9.35: Időjárásjelentés.

9.40—10.20: Hanglemezek.

1. Huszka Jenő: Darumadár fenn az égen (Martos szövege, Szánthó Gyula); 2. Egyveleg Strauss János műveiből, zongoraszóló (Raic da Costa); 3. De Fries—Langsfelder—Tisch: Budapest—Wien c. operettből dal és slowfox (Mardayn és Gusti Huber); 4. Niel: Sans-souciban, dal (Ervin Hartung); 5. Moszkovszkij: Szerenád (Riccardo zenekara); 6. Kahn—Romberg: Filmdal (Nelson Eddy); 7. Lerner—Goodhart—Hoffmann: Filmdal (Jessie Matthews); 8. Lanner: A pestiek, keringő (szalózenekar); 9. Dunajevszkij: A szív, dal (Lescsenko); 10. Ellis: Swing, filmdal (Frances Day); 11. Rubino: Canta morena, pasodoble (Kramer és szólistái); 12. Gershwin: Filmdal és fox (Fred Astaire); 13. Shefter: Lokomotív, fox (Bert Shefter zenekara).

5.25 Haydu István (Róth Anni felv.)

BUDAPEST I.

6.45 : Torna.

Utána : Hanglemezek. 1. Striczl József : Kerületi-honvédinduló (József nádor 2. honvédegyalozred zenekara, vez. Szeghő Sándor); 2. Baltimoro : Táncoló harmónika, polka (Alex Joe és Jungherr Hans harmonikakettőse); 3. Eilenberg : Hangverseny az erdőben (Paul Godwin zenekara); 4. Jonasson : Kakuk-keringő (Béres Alfréd zenekara); 5. Blankenburg : Délceg csapatok bevonulása (Odeon fúvószekar, vez. Blankenburg).

Kb.

7.20 : Étrend, közlemények.

10.00 : Hírek.

10.20 : „Mátyás király a katona.” Irta Pap Miklós. (Felolvasás.)

10.45 : „Sport és munka.” Irta Láng Sándor. (Felolvasás.)

11.10 : Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00 : Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05 : A rádió szalózenekara. 1. Hans May : Eső, caprice; 2. Myddleton : A néger álma (amerikai ábránd); 3. Kenessey Jenő : Két tánc; 4. Stephanidesz Károly : Rokokó idill; 5. Lehár : Részletek a „Cigány-

szerelem” c. operettből; 6. Blon : Holdas éj; 7. German : Három tánc.

Közben kb.

12.30 : Hírek.

1.20 : Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30 : Kiss Lajos és cigányzenekara.

2.35 : Hírek.

2.50 : A rádió műsorának ismertetése.

3.00 : Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15 : A rádió diákfélőrája. „Indián szokások.” Irta dr. Wehner Józsefné. (Felolvasás.)

Utána : Ifjúsági közlemények. (Felolvasás.)

4.45 : Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00 : „A lakóhelyek berendezése légoltalmi szempontból.” Fabinyi Emil építész-mérnök előadása. (Az Országos Légvédelmi Parancsnokság közleménye.)

5.25 : Haydu István gondonkázik zongorakísérettel. 1. Dohnányi : Téma változatokkal a gondonka-zongoraszonátából; 2. Jámor—Popper : Nocturne; b) Popper : Esti dal; 3. Kodály : Magyar népdalok.

6.00 : Sportközlemények.

6.10 : Hanglemezek. 1. Kéler Béla : Nyitány (nagy szimfónikus zenekar, vez. Sieber); 2. Strauss János : Perpetuum mobile (bécsi filharmonikusok, vezényel Clemens Krauss); 3. Popy : Balettszvit (Odeon szimfónikus zenekar); 4. Herbert : Szerenádok (spanyol, kubai, kínai és keleti, Paul Whiteman és zenekara); 5. Walton : Szvit (londoni filharmonikusok, vezényel Walton).

7.00 : Julier Ferenc ny. ezredes előadása.

7.30 : Christophides Jánosné és Liontas Konstantin görög dalokat énekel zongorakisérettel. 1. Hadsiapostolos: A zsebkendő; 2. Spatny: Az alatsatiani leány; 3. Poniridy: A papné; 4. Petridi: A sugár (Christophidesné); 5. Rodin: Kék szemed; 6. Strumpulis: Vadvirág a hegyen; 7. Hadsiapostolu: Vizesbor (Liontas Konstantin); 8. Kalomiri: a) Három csábító leány; b) Átok; 9. Margaritis: Narauzula (Christophidesné); 10. Karreri: Megöregedtem óh fiaim; 11. Görög népdal Alberti feldolgozásában; 12. Papspiropulos: A kis pásztor (Liontas Konstantin); 13. Kettősök: a) Margaritis: Moraitiko; b) Kalomiris: Bölcsődal; c) Xantopulos: Barkarola (Christophidesné és Liontas).

8.15 : A rádió külügyi negyedórája.

8.30 : Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes.

1. Wagner: Rienzi, nyitány; 2. Siktós Albert: Magyar rapszódia; 3. Ippolitov-Ivanov: Kaukázusi vázlatok; 4. Nagy Frigyes: Balettjelenetek, szvit; 5. Strauss József: Mein Lebenslauf ist Lieb' und Lust, keringő.

9.40 : Hírek, időjárásjelentés.

10.05 : Lakatos Flóris cigányzenekara muzsikál, Kubányi György énekel. Dalok: Édesanyám is volt nékem; Nincs magasabb a kék égnél (népdalok); Murgács Kálmán: Az asszony ha veszekszik (Cselényiné szövege); Kárpáth Zoltán: Esik eső, zuhog is (Báthory szövé.); Dóczy József: Sötét erdő sűrűjéből; Rác Zsiga: Itt hagytak az álmok (Skoday szövé.); Mihály László: Fecske-madár (Selymesi szövé.); Garami Béla: Törött ablakomon; Farkas Jenő: Eltörött az ezüsthangú tülkőm (Korányi szövé.); Hej Bözsi, Bözsi (népdal); Szávozod Richárd: Aki a szerelmet (Kubányi szövé.).

11.00 : Hírek angol és francia nyelven.

11.10 : Miletin Géza jazzhármasa játszik.

12.05 : Hírek.

Délibáb

Pajzs Elemér

Bp. II-ről 7.30-kor.

BUDAPEST II.

6.30—6.55 : „Nagy magyar fizikusok”. (Jedlik Ányos.) Cavalloni Ferenc előadása.

7—7.25 : Friedler Katalin zongorázik.

1. Händel: C-dur fantázia; 2. Haydn: C-dur fantázia; 3. Mozart: C-dur fantázia; 4. Beethoven: g-moll fantázia.

7.30—7.55 : 1. „A vendég.” 2. „Az ajtó.” Pajzs Elemér elbeszélései.

8—9.20 : Hanglemezek.

I. rész: Dalok. 1. Sullivan: Elhangzott dal (Aramesco); 2. Foster: My old Kentucky home, amerikai népdal (Galli-Curci); 3. Schertzing: Markita, mexikói szerelmi dal (John MacCormack); 4. Arditi: A csók, keringő (Lucrezia Boři); 5. Capolongo: Álomképek, nápolyi dal (Titta Ruffo); 6. Buzzi—Peccia: Lolita, dal (Armand Tokatyan); 7. Cristobal: Valencianas, spanyol dal (Pilar Arcos); 8. Künnecke: Vándorlegény dala, német dal (Peter Anders). II. rész: Kamarazene. 9. Schubert: Esz-dur zongorahármas (előadja a Busch—Serkin-hármas).

Közben

8.30—8.45 : Hírek.

Kerékjártó Gyula

6.30

BUDAPEST I.

6.45 : Torna.

Utána : Hanglemezek.

1. Vincze Zsigmond : Visszhang (Falu Tamás verse), indulódal (Szedő Miklós dr); 2. Hall : Szelek násza, keringő (Lóránt Edit zenekara); 3. Rheinländer-egyveleg (Ferdý Kauffmann zenekara); 4. Kark : Olivia, keringő (szalónzenekar); 5. a) Esik eső, olvad a hó; b) Réten, réten; c) Tíz pár csókot egyvegből, csárdások (Rácz Zsiga és cigányzenekara).

Kb.

7.20 : Étrend, közlemények.

10.00 : Hírek.

10.20 : „Pakots József elbeszéléseiből.” (Felolvasás.)

10.45 : „Mit nézzünk meg?” Az óbudai katonai amfiteátrumot ismer-teti Mesterházy Jenő.

11.10 : Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00 : Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05 : Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János.

1. Strauss János : Denevér, nyitány; 2. Bizet : Az arles-i leány, szvit; 3. Brahms : Magyar táncok (5. és 6.); 4. Hubay : A cremonai hegedűs — a) Hegedűszó (Jáki Tóth Pál); b) Rózsacsárdás; 5. Waldteufel : Katonásan, keringő; 6. Eördögh János : Tangószere-nád; 7. Schubert : Moments musicaux; 8. Mozart : Török induló.

52

Közben kb.

12.30 : Hírek.

1.20 : Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés.

1.30 : Hanglemezek.

1. Marschner : Hans Heiling, ária (Emil Schipper); 2. Offenbach : Hoffmann meséi, kettős a III. felvonásból (Emmy Bettendorf és H. E. Groh); 3. Chopin—Sieveking : Prelüd, gordonkaszó (Pablo Casals); 4. Meyerbeer : Az afrikai nő, ária a IV. felvonásból (Gigli); 5. Saint-Saens : Sámson és Delila — Delila áriája (Basillides Mária); 6. Saint-Saens : Etüd keringőformában, zongoraszó (Alfred Cortot); 7. Verdi : I lombardi, hármas (Scacciati, Merli és Angelis); 8. Glazunov—Kreislér : Spanyol szerenád, hegedűszó (Fritz Kreisler); 9. Puccini : Manon Lescaut, ária a II. felvonásból (Maria Caniglia); 10. Serrano : Alma de dios, dal (Tijó Schipa); 11. Albeniz : Spanyol szerenád, gordonkaszó (Gaspar Cassado); 12. Bourdin : Cielto lindo, mexikói népdal (Dusolina Gian-nini); 13. Foster : My old Kentucky home, amerikai dal (Paul Robeson); 14. Chabrier : Espana, rapszódia (Lamoureux koncertzenekar, vezényel Wolff).

2.35 : Hírek.

2.50 : A rádió műsorának ismertetése.

3.00 : Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15 : „Az erdei anyóka.” Czeke Vilma meséje.

4.45 : Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00 : Kalmár Pál magyar nótákat énekel, kíséri Farkas Béla és cigányzenekara.

Dalok. Sándor Jenő : Öreg cigány, kopott cigány; Hervad a falevél (népdal); Szigligethy—Holly Ignác : Szép a babám fekete szeme; Nyáron vályogot vetek; A becsali csárda fala; Egy asszonnak kilenc lánya (népdalok); Kádas György : Irt a babám; Eröss Béla : Keresek egy régi uccát; Nádor József : Kár valakit visszahívni (Magyarádi

Déli

szöveg
még
György6.00 :
beszé6.30 : K
gorak
heged
gavot
mek
5. Sa7.00 :
Bever
votta
Ervin
(zong

8.00 : I

8.15 :
estje.
műkö
Groh
Micha
Schulmet
kara,
Rend1. Stra
(zenek
trottA vág
4. Moz
kar);
6. Kle
7. Sch
8. Ni
Lanne
kar);
hárm
kettős
Perpet

Utána

9.20 : I

9.45 : I
balón

Déli

szövege); Kalmár Tibor: Nem hiszem, hogy még egyszer is találkozunk; Kubányi György: Tagadom.

6.00: „A béke.” Szitnyay Zoltán elbeszélése.

6.30: Kerékjártó Gyula hegedül zongorakísérettel. 1. Tartini: d-moll hegedűverseny; 2. Reger: F-dur gavotte; 3. Kerékjártó: a) A gyermek álma; b) A szerelmes bohóc; 5. Sarasate: A fülemüle.

7.00: „Lavotta János emlékezete.” Bevezetőt mond Balázs Árpád. Lavotta János műveit ismerteti Major Ervin. Közreműködik Ketter Ernő (zongora).

8.00: Rádió a rádióról.

8.15: „A Német Rádió zenés tarka estje.” Közvetítés Berlinből. Közreműködik Lilie Claus, Herbert Ernst Groh (ének), a Schuricke-hármas, Michael Danzi (gitár), Charlotte Schultze-Stiefbold (ének) és a Német Rövidhullámadó nagy zenekara, Eugen Sonntag vezényletével. Rendező Kurt Karrasch.

1. Strauss János: Bor, dal, asszony, keringő (zenekar); 2. Raymond: Die Juliska, fox-trott (Schuricke-hármas); 3. Fred Lers: A vágy dala (Lied der Sehnsucht, Claus); 4. Mozart: Menüett a Divertimentóból (zenekar); 5. Lehár: Szép a világ, dal (Groh); 6. Kletsch: Reisefieber (Schuricke-hármas); 7. Schubert: Moment musical (zenekar); 8. Nico—Dostal: Clivia, dal (Claus); 9. Lanner: Udvari báli táncok, keringő (zenekar); 10. Leux—Perl: Egyveleg (Schuricke-hármas); 11. Lehár: A mosoly országa, kettősök (Claus és Groh); 12. Strauss János: Perpetuum mobile (zenekar).

Utána kb.

9.20: Hírek, időjárásjelentés.

9.45: Rachele Thauvoye klavicsembalón játszik a belga-magyar mű-

vészcsere keretében. 1. Bach J. S.: Angol szvit (F-dur); 2. Fiocco: Legere és [menuette]; 3. Couperin: Régi nagy énekmondók ünnepe; 4. Hermann Pál: Toccata.

10.20: Illiczky László jazz-zenekara játszik.

11.00: Hírek német és olasz nyelven.

11.10: Pertis Pali és cigányzenekara muzsikál.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.30—6.55: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.

7—8: Hanglemezek. „Zenekari művek.”

1. Debussy: Egy faun délutánja (filadelfiai szimfonikusok, vez. Stokowski); 2. Kodály: Háry János, szvit (minneapoliszi szimfonikusok, vez. Ormándi Jenő); 3. Ravel: Zongora-verseny (Marguerite Long és szimfonikus zenekar, vezényel a szerző); 4. Respighi: Római ünnepek (milanói szimfonikusok, vez. Molajoli).

8.05—8.20: Hírek, lóversenyeredmények.

8.25—9.40: A rádió szalónzenekara.

1. Offenbach: Orfeusz az alvilágban, nyitány; 2. Strauss János: Kék Duna keringő; 3. Demény Dezső: Népdalátiratok; 4. Kálmán Imre: Részletek a „Csikágói hercegnő” c. operettből; 5. Grieg: Troidhaugeni nász; 6. Lászt: II. rapszódia.

9.45: Időjárásjelentés.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

1938 szeptember 10—11-én, szombatról vasárnapra virradó éjjel. A HAT 4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kiloeikluson, 32.88 méteren.

Éjféltől 1 óráig.

Kerékjártó Gyula

6.30

BUDAPEST I.

6.45 : Torna.

Utána : Hanglemezek.

1. Vincze Zsigmond : Visszhang (Falu Tamás verse), indulódal (Szedő Miklós dr); 2. Hall : Szelek násza, keringő (Lóránt Edit zenekara); 3. Rheinländer-egyveleg (Ferdy Kauffmann zenekara); 4. Kark : Olivia, keringő (szalónzenekar); 5. a) Esik eső, olvad a hó; b) Réten, réten; c) Tíz pár csókot egyvelegből, csárdások (Rác Zsiga és cigányzenekara).

Kb.

7.20 : Étrend, közlemények.

10.00 : Hírek.

10.20 : „Pakots József elbeszéléseiből.” (Felolvasás.)

10.45 : „Mit nézzünk meg?” Az óbudai katonai amfiteátrumot ismer-teti Mesterházy Jenő.

11.10 : Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00 : Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05 : Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János.

1. Strauss János : Denevér, nyitány; 2. Bizet : Az arles-i leány, szvit; 3. Brahms : Magyar táncok (5. és 6.); 4. Hubay : A cremonai hegedűs — a) Hegedűszó (Jáki Tóth Pál); b) Rózsacsárdás; 5. Waldteufel : Katonásan, keringő; 6. Eördögh János : Tangószere-nád; 7. Schubert : Moments musicaux; 8. Mozart : Török induló.

52

Közben kb.

12.30 : Hírek.

1.20 : Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30 : Hanglemezek.

1. Marschner : Hans Heiling, ária (Emil Schipper); 2. Offenbach : Hoffmann meséi, kettős a III. felvonásból (Emmy Bettendorf és H. E. Groh); 3. Chopin—Sieveking : Prelüd, gordonkaszó (Pablo Casals); 4. Meyerbeer : Az afrikai nő, ária a IV. felvonásból (Gigli); 5. Saint-Saens : Sámson és Delila — Delila áriája (Basillides Mária); 6. Saint-Saens : Etüd keringőformában, zongoraszó (Alfred Cortot); 7. Verdi : I lombardi, hármas (Scacciati, Merli és Angelis); 8. Glazunov—Kreisler : Spanyol szerenád, hegedűszó (Fritz Kreisler); 9. Puccini : Manon Lescaut, ária a II. felvonásból (Maria Caniglia); 10. Serrano : Alma de dios, dal (Tűl Schipa); 11. Albeniz : Spanyol szerenád, gordonkaszó (Gaspar Cassado); 12. Bourdin : Cielito lindo, mexikói népdal (Dusolina Giannini); 13. Foster : My old Kentucky home, amerikai dal (Paul Robeson); 14. Chabrier : Espana, rapszódia (Lamoureux koncertzenekar, vezényel Wolff).

2.35 : Hírek.

2.50 : A rádió műsorának ismertetése.

3.00 : Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15 : „Az erdei anyóka.” Czeke Vilma meséje.

4.45 : Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00 : Kalmár Pál magyar nótákat énekel, kíséri Farkas Béla és cigányzenekara.

Dalok. Sándor Jenő : Öreg cigány, kopott cigány; Hervad a falevel (népdal); Sziligetthy—Holly Ignác : Szép a babám fekete szeme; Nyáron vályogot vetek; A becsall csárda fala; Egy asszonynak kilenc lánya (népdalok); Kádas György : Irt a babám; Eröss Béla : Keresek egy régi uccát; Nádor József : Kár valakit visszahívni (Magyarádi

Déli

szöveg
még
György6.00 :
besz6.30 :
goral
hege
gavo
mek
5. Sa7.00 :
Beve
votta
Ervi
(zong

8.00 :

8.15 :

estje
műk
Groh
Mich
Schu
met
kara
Renc
1. Str
(zenek
trött
A vág
4. Mo
kar);
6. Kl
7. Sc
8. Ni
Lanne
kar);
hárm
kettős
Perpe

Után

9.20 :

9.45 :

balón

Déli

Szeptember 4. vasárnap

**A külföld
zenei
műsorai**

Ujrendszerű külföldi zeneműsorunkban a függőleges oszlopok között megtalálhatja a kedvene műsor-számait. Ha például tánczenére vágyik, egy szempillantást kell csak vetni a negyedik oszlopra s abban nyomban megtalálhatja, hogy milyen időpontban hallhat tánczenét. Ahol az éppen kedvező időpontot megtalálta, tekintsen vízszintesen az állomások rovátára és tudni fogja, hogy melyik állomásra kell beállítania a gépet.

Ha pedig kedvene állomása van s ennek műsorára kívánsai, akkor az abécé sorrendjében következő állomások közül kikeresi azt és mellézte vízszintes sorban megtalálja, hogy mikor és milyen zenét hallhat onnan.

Kilowatt és hullámhossztáblázat egészíti ki e műsor-újtonságot.

Kilowatt	Hullámhossz		Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez
3	437	Beograd		20.00	21.00	22.15	
100	357	Berlin	19.00	19.30	22.30		18.00
100	316	Breslau	19.30	20.10	17.10		18.30
32	325	Brno					22.35
17 60	364 1875	Bucuresti és Radio Romania		19.35	20.10	18.17	22.15 23.00
60	1571	Deutschlands.	23.00	22.30			14.30
150	1500	Droitwich	18.50	17.20	21.55		
25	251	Frankfurt		20.10	21.10	19.00	
100	331	Hamburg		20.15	24.00		
10	259	Kassa-Kosice			17.35		
100	456	Köln		18.30	20.10		19.20
100	291	Königsberg			22.40		
120	382	Leipzig	19.00				
50	342	London Reg.	22.00	21.05	18.50		
150	1304	Luxembourg			22.45	23.00	23.30
50	368	Milano		17.15			18.15
12	269	Mor. Ostrava	12.25				
100	405	München	20.10				19.00
14	299	Pozsony-Bratislava			19.20		
120	470	Praha		19.20	20.00	18.30	22.25
60	215	Radio Paris	20.30	20.15	19.45	23.00	22.30
60	420	Róma	21.00		17.15		19.25
55	426	Stockholm		22.30	21.00		
100	349	Strasbourg			19.30	23.00	
120	1339	Warszawa	20.00 22.00	17.00	18.00		15.00
120	507	Wien	15.30 20.10	19.00	14.00 16.00		

Amit érdemes meghallgatni...

21.10: Rómából: Carabella: Don Gill című operettje. 21.30: Milanóból: A velencei nemzetközi zeneünnep hangversenye. 22.05: Radio Parisból: Beethoven: Eroica. 22.20: Hamburgból és Wienből: A párizsi könnyű atletikai Európa-bajnokságok. A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

20.10: Stockholmból: A kopenhágai északi zeneünnepségek helyszíni közvetítése. 22.00: Strasbourgból: Schwab: A két orvosi vizsgálat című operettje. 23.30: Londomból: Szerenádlemezek.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

Szeptember 5. hétfő					A külföld zenei műsorai	Szeptember 6. kedd				
Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hangtéma		Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hangtéma
20.00	18.20	17.50		22.15	Beograd		21.00	22.15		
20.15	21.15	17.00	16.30		Berlin	19.00	17.15	16.00		
		20.10			Breslau			19.00		17.00
	21.20	17.15			Brno		18.35	19.25		15.50
	20.25	21.05 21.45		18.17	Bucuresti és Radio Romania	19.25		21.45		
17.00		16.00		24.00	Deutschlands.	22.00	23.00	19.00		
20.35	20.00	22.20	23.30		Droitwich	22.35	18.30	20.30	23.30	21.30
24.00	20.25			18.15	Frankfurt			19.00		18.15
18.00	20.10	22.45		19.00	Hamburg	19.00		22.30		
		17.40			Kassa-Kosice		16.15			18.15
18.40	20.10	24.00	22.30	22.15	Köln	18.50	19.00			22.15
	20.15	22.45		19.00	Königsberg		17.00	19.00		
19.00	18.20			16.30	Leipzig			16.00		19.00
20.00	23.30	21.45	22.30		London Reg.	21.45	18.00	20.00	22.35	23.30
22.05	21.15	20.00	22.50		Luxembourg	22.20	21.00		22.50	20.30
21.30		21.10	23.30		Milano	21.40	17.15	19.30	22.30	
	20.15		22.15		Mor. Ostrava	17.40	18.20	18.00		
18.20		16.30			München	18.20	19.10			
	20.55	17.15		22.30	Pozsony-Bratislava					22.30
	17.40	18.10			Praha	17.40	21.00	19.25		22.15
22.05	20.45	18.15		19.10	Radio Paris	20.15	18.00	17.00		
	17.15	21.00	23.15		Róma	21.00		19.30	17.15	
	21.30	22.15		18.00	Stockholm	20.10		18.00		22.15
	17.00		20.30	19.30	Strasbourg	20.30	21.25	22.10		
18.10 22.00	19.30 21.10	16.00	17.00		Warszawa	19.00	18.10 19.30	16.00 17.00		22.00
	19.00	16.30 18.20		22.10	Wien		18.00	19.00 24.00		15.30 17.00

Amit érdemes meghallgatni...

20.20: Bucurestiből: Manoliu György hegedül. 21.00: Milanóból: Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok című operája. 22.00: Warszaból: Haydn-tól Ravel-ig, kamarazenelemezek.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

20.30: Radio Parisból: Közvetítés a Vig Operából 21.00: Breslauból: Mozart és Rachmaninow zongorahármasok. 23.00: Deutschlandsenderről: A hamburgi nagy rádiózenekar lemezei.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

Szeptember 7. szerda					A külföld zenei műsorai	Szeptember 8. csütörtök					
Opera	Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene		Hanglemez	Opera	Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene
		22.15	21.30								
			22.30	20.30							
		20.30	22.30		22.15						
18.00		20.55									17.40
20.20			19.05 21.45		18.17 20.50						
		22.20	16.00		0.45						15.45
21.35		20.00	18.25	23.00	19.00						
			16.00	20.30	24.00						
			16.00		18.15						18.30
		18.00		19.55					19.25		
		21.15	20.30		22.15						22.15
		18.20	20.30	22.35							18.00
		18.20	20.30								20.10
21.25		18.25	21.00	22.25							
		22.05	19.30	22.50	18.30						
21.00			19.30	17.15							
16.15		17.00		18.30							22.15
22.30		18.20	16.00		24.00						
			19.25		22.30						22.30
18.20		22.30	17.40		22.15						
18.32		19.00	17.00		22.30						
		17.25	19.30								
		20.10	18.00	22.15	22.45						18.00
20.30		21.00		19.30							21.00
21.10			19.00								
22.00		18.10	19.30	17.00						22.40	
14.30		20.30	15.30		18.30						14.10
			22.30		24.00						

Amit érdemes meghallgatni...

18.45: Droitwichből: Hopa: Virginia című operettje. 20.25: Bucurestiből: Donizetti: Lammermoori Lucia című operája. 21.15: Strasbourgból: Leoncavallo: Bajazzók című operája. 21.30: Wienből: Raupenstrauch zongoraművész hangversenye.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

20.10: Kölnből: Dalos, zenés est. 22.05: Radio Parisból: Szimfónikus hangverseny. Ristori énekesnővel. 24.00: Deutschlandsenderről: Schubert- és Schumann-zene Stuttgartból.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

Szeptember 9. péntek						Szeptember 10. szombat					
Opera Szimfonia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hangtéma	A külföld zenei műsorai	Opera Szimfonia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hangtéma	
20.00	21.30	16.45		22.30	Beograd	17.40	21.00	17.25		22.15	
21.30		18.00			Berlin	19.15		22.30			
		22.30		21.30	Breslau	24.00	20.10	19.20		18.30	
20.25		17.40			Brno			16.10		18.35	
20.25	19.35			18.17	Bucuresti és Radfo Romania		19.35	18.00	20.25	23.00	
23.00	22.20	18.30		0.45	Deutschlands.	24.10	22.20	19.00		23.00	
22.30	20.20	18.45	23.00		Droitwich	18.45	22.05	19.20	23.00		
24.00		22.30	19.15	18.00	Frankfurt	20.15		18.30	22.30	19.15	
21.30	19.00	18.00		17.30	Hamburg		22.30	19.00		18.30	
	18.00	17.40		18.45	Kassa-Kosice				22.30		
	19.35	18.00		22.15	Köln		18.30			22.15	
	18.20	24.00	22.40	17.30	Königsberg			22.40		19.00	
	19.00	22.30		18.20	Leipzig					18.20	
23.30	18.45	20.50	22.30		London Reg.		20.00	19.00	22.30	22.20	
21.45	21.15	20.15	23.00		Luxembourg		21.15	18.05	23.00	17.00	
17.15	19.30	21.00	23.15		Milano			22.00			
	18.05	18.10			Moz. Ostrava		17.45	18.30			
	18.00			21.30	München		19.00	18.30	22.20		
16.15	17.00				Pozsony-Bratislava	20.10					
21.10	22.30	18.20		19.00	Praha			18.20	22.30	22.15	
23.00	18.15	19.30		22.30	Radio Paris	22.05	20.15	21.20	23.00	22.35	
21.00	19.30		17.15		Roma		22.00	19.30			
22.15	21.15	17.45			Stockholm		18.30	19.45	22.45		
21.15	20.30	19.30		18.30	Strasbourg	20.30	21.30	19.30	23.00		
18.10		16.00			Warszawa		18.10	19.30			
19.00	22.00	19.30	17.00				19.00	22.00	17.00		
17.00	21.30	19.00			Wien	24.00		18.30			
		22.30									

SZÍNÉSZANEKDÓTÁK

Nyáray Antal, a komikus, mindennap a híres gégeprofesszor paciense volt. A professzor nagyon kedvelte Tónit, mert nagyszerűen tudott mesélni a bécsi Burgszínház színészeiről és azt a professzor szívesen hallgatta, mert orvosnövendék korában Bécsben gyakran hallotta a nagy Burgszínházakat. Nyáray Tóni már három év óta látogatta a professzort, de soha látogatását nem honorálta. Egy napon azt mondja Tóni a professzornak: — Kedves tanár úr, ne haragudjon rám, de igazán restellem...

— Ne is folytassa, Tónikám — mondja a professzor, — nem tesz semmit, majd...

De Tóni közbevetéssel: — De tanár úr, nem arról van szó, hanem arról, hogy adjon kölcsön nekem öt koronát.

*

Relle Iván társulatánál történt a „Fedora” előadásán, hogy a segédszínész, Nagy Sándor, aki a portást játszotta, egy kissé illuminált állapotban volt. És amikor vallatiák, hogy mondja ki a gyilkos nevét, aki Fedora urát megölte, a portásnak némi tétozás után ki kell mondania a nevét: Ipanoff.

Nagy Sándornak a borozgatás megzavarta az esztét és sehogy sem jutott az Ipanoff név eszébe. Végre nagy küszködés után ki mondta:

— Papanek.

*

Tukoray Lóránt színész, vidéki komikus, nagyon intelligens, tanult ember volt. Nyelveket beszélt. Elég jól beszélt latinul. Mint színész nem volt valamilyen kiváló. Inkább szeszélyes, bogaras ember volt. Szobát csak ott bérelt, ahol az ágy kelet felé feküdt, mert a görögök is így feküdtek. Azután a második kérdése volt: Van-e kakas a háznál, mert akkor nem veszi ki a szobát, mert ő nem bírja a kukorékolást. „A falurosszá”-ban Gonosz Pistát alakította. És amikor meg akar győződni arról, hogy vajon az eldugott, lopott sonka ott van-e a helyén, megfélekedve arról, hogy parasztot játszik, úgy kezdte a beszédet: Apropos, a sonkám!

*

Az Ocskay brigadérost játszották egy nagy vidéki városban. Premier volt. Herczeg Ferenc is jelen volt a díszelőadáson. A kamarás szerepét Pesti Kálmán komikus játszotta. Amikor Szörényi kapitány megjelenik a színen, a kamarás bemutatkozik neki: „Vicomte de la Cono” mondja, de Pesti lámpalázás volt egy kissé, nem jutott eszébe a francia név és a ságóra rápislogott és az ságtá a nevét, de Pesti csak annyit hallott, hogy úr és a név helyett azt mondta: Mit mondott az úr és így a név elsikkadt.

*

Ujházi Ede, a mester, valamikor fiatal színész korában együtt játszott egy kis társulatnál egy Juhász József nevű fiatal színésszel. Az idők múltak, Ujházi a Nemzeti

Színház művésze lett és Juhász Józsi, akitnek a színészpálya nem nyújtott babérokat, ságó lett. Egyszer Szegeden vendégszerepelt Ujházi: a Bölcs Náthánban. A próbákon Juhász Józsi, a ságó hiába mosolygott, pislogott a mesterre. A mester már nem igen emlékezett régi kenyerespajtására. Megdühödött Juhász, mondván magában: nem akarod megismerni a szegény embert. Na megállj, majd este befűtök én neked! És így is történt, a három gyűrű meséjénél a mesternek megakadt a memóriája és hiába tekintgetett a ságóra, az nem segítette ki zavarából, csak fölnézett a mesterre és azt mondta: — Bizony nagyon nehéz szerep ez a Bölcs Náthán — s egy szót sem ságott.

*

Sziklai Kornél, a nagy komikus, híres ugrató volt. A Magyar Színháznak ő volt a főrendezője. Karénkesei között volt egy nagyszerű médium. Leszkay Dezső, Sziklaynak régi jó barátja, ajánkozott arra, hogy ő majd megugratja ezt a nagyszerű médiumot. A médiumot Belláknak hívták. Egy szép napon a zongoraszóban, amikor együtt voltak az összes kóristák, Leszkay elbeszélte, hogy évekkel ezelőtt őt megmarta egy veszett kutya. A seb begyógyult és a dolognak nem lett semmi következménye. A mese abbamaradt... Leszkay következetesen mindennap, maszkírozás közben Bellákra vicsozította fogát és kutyaszzerűen rá morgott. Bellák ott öltözködött Leszkayval szemben. Nyolc nap után egyik estén Leszkay habostortát vásárolt. Megvárta amíg Bellák már levetkőzött, hirtelen bekente a habbal a száját és ráugrott Bellákra. Bellák úgy ahogy volt, ruha nélkül kiszaladt az uccára.

*

A kilencvenes években történt Miskolcon. Ujházi Ede, a mester vendégszerepelt egy francia bohózatban. A darabban nagyon jelentékeny szerepet játszott a papagáj. Egy tengerészkapitány volt a darab hőse, aki a Kanári szigetéről egy ritka szép papagájt hozott. Folyton erről a papagájról folyt a szó, amelynek mulatságos kiszólásai vannak és amelyeket most fognak hozni a vasdűről. A darabnak az első felvonása azzal végződik, hogy beesteledett és egy kalitkában behozták a papagájt. Nagyon szép volt a papagáj, vörösszínű tarka tollazattal. A kapitány felakasztotta a kalitkát és egy fekete kendővel betakarta. A második felvonás reggel játszik. Ujházi (a kapitány) leveszi a kendőt a kalitkáról és a papagáj mikor megpillantja a napvilágot: kukorékolni kezd... és a vörös, zöld festék is leolvadt róla. Ugyanis az történt, hogy a kelles papagájt nem tudott beszerezni. Vásárolt egy fiatal kakast és azt anilinfestékekkel kimaszkírozta és zöld tollakkal ékesítette.

(Lejegyezte: Somlár Zsigmond)

Déliab

Sötétség

Irta: HAVAS ZSIGMOND

1.

A sápadt ember éppen az uccai lámpa alatt állt és göresös ujjakkal kapaszkodott a vasoszlopba. Szeme karikára tágult és a sötétségbe meredt, amely ott lebegett körülötte a szűk uccán, a magas házfalak között. Furcsa alak volt. Fekete, hosszú felöltőjének két szárnyát meglebegett a szél és kalapja alól hosszú, fehér haj hullott alá, amely úgy lengte körül, mint egy hófehér lobogó tiszta vászna. Teste féloldalra csúszott, térde roskadozott, de szemében nem a részegek zavarát láttam, hanem valami mérhetetlen szomorúságot és félelmet. Amikor meglátott, összeresztett, fejét a vállá közé húzta, majd kiegyenesedett, mintha azt akarta volna mutatni, hogy nem részeg, aki minden lámpavasat, hirdetési oszlopot kikötőnek tart.

— Rosszul van? — kérdeztem résztvevően, amikor a kihalt, csendes uccán megálltam előtte.

— Nem! — mondta és megrázta a fejét. — Félek...

Megdöbbsentem és gyanakodva néztem végig. Most már eleresztette a lámpavasat és kiegyenesedett, de még mindig riadtan nézett a sötétségbe. Amikor újra megszólalt, csupa gyötrelme volt a hangja.

— Félek... Amikor az előbb megálltam itt és hirtelen körülfogott az éjszakai sötétség, úgy éreztem, nincs erőm tovább menni. Folyton azt kérdeztem magamtól: mi lehet ott a sötét zugokban, az árnyakkal teli mélyedésekben, a fekete kapualjakban... az éjszaka függőnye mögött?... Tudom, beteg vagyok és azt is tudom, hogy betegséget kényszerneurozízisnak nevezik az ideg orvosok.

— De mitől fél?

Rámmézett, nagyot nyelt, majd két karjával furcsa mozdulatot téve, válaszolta:

— A sötétségtől... Ettől a sötétségtől, amely körülfog és fojtogat... Mindig bátor ember voltam és azt hittem, egészséges

vagyok... Egy éjszaka, amikor felriadtam álmomból, hevesen dobogott a szívem. Kinyitottam a szememet és hideg verejték öntötte el a testemet. Olyan mély, fekete sötétség fogott körül, hogy azt hittem: idegen világban ébredtem fel. Semmit sem láttam s egyetlen hangot sem hallottam. Még zsebóráim sem ketyegtek az éjjeliszekrényen. Egyszerre rettegés, félelem, iszony kezdett gyötörni és testem majdnem kővé dermedt a kintől. Úgy éreztem, valami ismeretlen van körülöttem, ami egyszerre láthatóvá válik, ami olyan rémségesen tör majd rám, hogy azonnal belehalok a megdöbbsentő meglepetésbe.

— Orvoshoz kellett volna mennie... — jegyeztem meg, de ő csak tovább beszélt:

— Mereven, mozdulatlanul feküdtem az ágyban és végül elájultam. Amikor felébredtem, már hajnal volt és világosság öntötte el a szobát. Egyszerre elfelejtettem mindent, amikor ismét leszállt az alkony, újra hatalmába kerített az ismeretlen félelem. Felgyújtottam a lámpát és reggelig nem is mertem eloltani. Azóta minden éjszaka lámpavilág mellett alszom... Azt mondta, orvoshoz kellett volna mennem? Mentem, kezeltek is, gyógyszereket is szedtem, de nem lettem jobban. Ha nappali fényben valakivel a bajomról beszéltem, még magam is valószínűtlenné tartottam az egészet. A józan nappali fényben kinevettem magamat, de szívem mélyén mégis mindig rettegtem a közeledő rémtől: az éjszakai sötétségtől...

A különös ember kiegyenesedett, mintha távoli hangokat figyelt volna, majd újra rámmertette mélyen ülő szemét és suttogó hangon folytatta vallomását:

— Ma délután elmentem hazulról és... és dolgom sokáig elhúzódtott... Késő lett, mire hazafelé indultam és... nem is hiszi, mennyit szenvedtem a sötét uccákon... amíg idáig jutottam. De több erőm már nem volt... Néha furcsa hangokat hallok: halk, fojtott sikolyokat, dobogást, dörrenést, csikorgást és minden a sötétségből érkezik hozzám... Hallja?... Valaki jön!...

— Semmit sem hallok!...

— De... de... figyelje csak: léptek kopogását hallom...

— Talán járókelő vagy rendőr...

— Igen, lehet, de a sötétségből jön, onnan, ahonnan mindenki és minden jöhet...

2.

Most már én is hallottam a hangot. Valaki lassan, egyenletes léptekkel közele-

GÉVA KOZMETIKAI INTÉZET
IV. IRÁNYI UCCA 21
Telefón: 384-235

(GARAI ÉVA) Az arcbőr specialistája

GÉVA PIGMENT
Tanítványok kiképzése! szepítő-krém F 4.

dett felénk az úttest közepén és nemsokára megpillantottam az egyenruhás rendőr szálas alakját. Sisakján megcsillant a lámpa fénye és amikor meglátott bennünket, felénk közeledett, gyanakodva végigmért, de amikor látta, hogy két tiszteletreméltó külsejű úriember beszélget a lámpa alatt, megkönnyebbült és jobbát sisakjához emelve, köszönt:

— Jó éjt!

Tovább ment és egy perc múlva újra elnyelte a sötétség.

Az idegen mereven utánaézett és tekintetét addig nem vette le róla, amíg el nem tűnt.

— Megnyugtatta? — kérdeztem tőle résztvevően.

— Minden megnyugtató, ami valóság és amit látok — motyogta és szórakozottan nézte a legközelebbi ház szürke falát, amelyen rácsos ablakok sorakoztak egymás mellett, a széles bejárat fölött pedig aranybetűs tábla volt. Aztán a férfi újra rámnézett és így folytatta: — Félek a sötét házaktól és már attól is megborzosgok, ha arra gondolok: mi lehet egy ilyen ház fala mögött?...

Megnéztem a cégtáblát, majd fehevetttem és megnyugtatóan mondtam:

— Mi lehet? Csendes bankhelyiség... Kísérjem el egy darabig?

— Olyan szíves volt eddig is, hogy nem tudom, hogyan köszönjem meg önnek... Éjszakának idején megállt és egy vadidegen emberrel beszélgetett. Nem is tudja, milyen jót tett velem... Most már olyan jól érzem magamat, hogy egy-két perc múlva folytathatom az utamat...

Még valamit akart mondani, de megrezzent, hangja elfúlt és idegesen kérdezte:

— Mi volt ez?

— Valami távoli dobbanás — válaszoltam. — Nagyvárosban még a legcsendesebb éjszakán is megtörténik az ilyesmi... Ne féljen, én is hallottam! Nem képzelődött...

Felsóhajtott, zsebkendőjével végigtörölte verejtékes homlokát, de egy perc múlva újra összereszt. Halk füttyszó hasított az éjszakába.

— Mindig képzelődöm — sóhajtott. — Köszönöm a segítségét... Most már igazán hazamegyek... Jó éjt!

Lassú, vontatott léptekkel elindult, én

pedig az ucca másik vége felé mentem. Amikor visszaneéztem, a szegény embert már elnyelte a mély sötétség, amelytől annyira félt.

3.

Tovább mentem, de egy pillanat múlva megtorpantam. Vészes szirénázást hallottam és az ucca egyszerre megtelt lóto-futó alakokkal. Több egyenruhás ember nekem rontott, megmarkolt és kemény kérdéseket zuhogtatott rám:

— Kicsoda? Micsoda? Mit keres itt?... Ja, vagy így! Bocsánat, minden rendben van... Különbönmint látott erre gyanús alakokat?

— Miért? — döbönt meg.

— Betörték a Lyons Bankba. Megszóltat a jelzőkészülék... És kijöttünk.

— Abba az aranytáblásba?

— Igen. Tud valamit?

— Az előbb néhány percig ott álltam a ház előtt és akkor mintha dobbanást és fütttyöt hallottam volna...

— Igen? Kérem, jöjjön velünk. Fontos tann lehet...

Elindultam velük, de csak a kapuig mentünk, amelyen éppen akkor lépett ki egy polgáriruhás férfi.

— Agyonlőtték az éjjeliőrt — mondta és amikor rámnézett, megkérdezte: — Ki ez?

— Néhány perccel ezelőtt itt állt a bank előtt és akkor dobbanást hallott...

— Akkor lőtték agyon a szerencsétlent... Nem látott semmit?

— Egy férfival álltam itt a lámpa alatt. Fekete felöltös, fehérhajú úr volt... Nem mert tovább menni, mert félt a sötétségtől. Tartóztatott, beszélt, elmondta, milyen furcsa félelem kínozza...

— Nem látta a rendőrörszemet?

— Láttam. Erre jött... Miért kérdi?

— Ó... Falazott a gazember és valami mesével itt tartotta... Ügylátszik, ez a legújabb trükkjük. Komoly külsejű urakkal szóba álljanak és ha rendőr jön arra, nem gyanakszik, mert azt hiszi, két klubtag vitatkozik az uccán... Amikor a falazó meglátta önt, nem lapult a falhoz, nem bújt el, hanem a lámpa alá állt... Szerencséje van, uram, mert ha ön valamit észrevesz, agyonlövik a sötétségben, mint azt az éjjeliőrt... — A sötétségben...

Külföldi olvasóink figyelmébe!

A „DéliBáb“ az itt felsorolt helyeken kizárólag az alábbi árakkal fizethető elő. ROMÁNIÁBAN 1/4 évre 100 lei. FŐELÁRUSÍTÓ: Journal Import, Jacob Daneca, Oradea, Bulv. Reg. Ferdinand 46. CSEHSZLOVÁKIÁBAN 1/4 évre 18 Ko., FŐELÁRUSÍTÓ: „NOVITAS“, Bratislava, Frantiskanske nám. 8. JUGOSLAVIÁBAN: 1/4 évre 35 dinár. Putnik Hírlap iroda, Novisad Kralja Alexandra 21. (Csekkszám: a Beograd-1 postatakarékpénztárnál 55.646.) FRANCIAORSZÁGBAN 1/4 évre 25 Frs. Főelárusító: Transports Presse, Paris 2. e. 5. Rue D'Argout. A kiadásunkban megjelenő művek csakis fenti cégeknek szerezhetők be. (Közvetlen nem szállíthatunk)

BRAZILIÁBAN: 1/4 évre 18\$000, Magyar könyvkereskedés: Sao Paulo Av. Sao Joao 247

SZERETI A MELEGET

Irta: PAJZS ELEMÉR

Más asszony az ékszerkirakatokat nézi, ő nem rajong az ilyen földi hívságokért. A kályhaüzletek előtt áll, amikor sárgulnak a levelek és hosszan állgönyörködik a kiállított mintadarabokban. Szabásukat, vonalaikat, új, egyéni ízüket úgy élvezi, mintha csak a legújabb Vogue-t forgatná. Klaszikus kályhaműveltsége van, tudása és tájékozottsága e téren egyenesen bámulatos. Nincs az a típus, nincs az a rendszer, amelynek minden csinját-binját ne ismerné. De azért még egyre bővíti, gyarapítja a szakismereteit, búvárkodik az irodalomban, tanulmányozza a prospektusokat, mintha felésre készülné az anyagból.

Kalória és légköbméter, fűtőképesség és égéstermék, salakképződés és hatások mind a kisujjában vannak. Az ember csak ámul-bámul, hogy férhet el ennyi minden egy olyan kicsi kisujjban, amelyen neki van. Álmában se ruhákról vagy tortareceptekről beszél, hanem ilyeneket mond: „rázórostély“ és „tüzelőtér“, „ciklulációs csövek“ és „pormentes hamukezelés“. Egyszer éjjel fél három után öt percet ezt suttogta: „öntöttvasköpeny“. További kedvenc szavai: „füstcsőnyűlvány“ és „huzatszabályozó“.

Gyakran néz az égbe. De nem a felhőket nézi, nem is a bűjőcskát játszó napot. A repülőgépek se érdeklik. Vajjon mit néz? Elárulhatjuk, nem titok. A vándormadarakat lesi irigy szemmel, a fecskéket, gólyákat, amint csapatostul elvonulnak egy jobb, melegebb hazába. Egyiptom, ah Egyiptom!... De nem Gizéh és Karnak, nem Luxor és Tutankámon, ninesenek se helyrajzi, se művészettörténeti kikötései, csak Egyiptom legyen, azzal a hibátlanul működő, azzal az utólérhetetlen központi fűtéssel, amelyet a jó égi kályha áraszt a magasból. Mi ehhez képest az ír- vagy a kétaknás rendszer?

A naptárt is gyakran nézi, nem valami izléses darab, egy szépen megborotvtált, élénkrozsaszímbé játszó, majdnem gazdószínű malacot ábrázol, a fűszerestől kaptuk újévre. Homloka sűrű, apró ráncokba van szedve, aggodalmi azonban ezúttal sem művésziek: ideges, remegő ujjakkal lapozza a kalendáriumot. Nem is kell sok levelet forgatnia, legfeljebb annyit, amennyi egy jól sikerült butterméignak van és máris elérkezik a veszélyes zónába. Nem, a hónapok, amelyek most következnek, nem az ő hónapjai!

— Mit gondol, az idén milyen fát vegyünk?

Mivel fogadalmat tettem, hogy kalap- és ruhafazónba, vacsorameghívásokba és fontoségekre nem szólok bele, most is hallgatok.

— A gyertyán nehezen gyullad, de tartós meleget ad, a bükk gyorsan gyullad, de hamar ellángol. Én is azt hiszem, próbálkozunk az idén cserrel, a szeneslegény azt mondja, ő is csert használ. Magának mi a véleménye? Nem felel?

Olyan tanácstalanul néz rám, hogy el-lágyulok és megszegem a fogadalmat.

— Jó! — mondom engedékenyen. — Próbálkozunk cserrel... Maga megismeri? mert nekem édesgyökeret is cladhatnak!

— Hogy megismerem-e? — nevet fölényesen. — Én, akinek az összes fafajták a kisujjamban vannak?

Tessék!... Már megint a kisujja!...

Rövidülnek a napok, nőnek a villany-számlák.

— Még mindig nem hozta meg a fát! — mondja idegesen.

— Holnap! — ígérem.

Másnap kimegyek a csuszdába, hogy a telefonon lekötött tételt hazahozzam. A kocsis megsuhintja az ostort, rávág egy gyengédet Lacira, három erőset Mariskára. kilencéve házasság, nem lehet tőle rossz néven venni ezt a részrehajlást. A kocsi megindul és én büszkén kísérem lépteit, mindegyre híven. Epsomban, Longchampban valamivel gyorsabban futnak a lovak, mint Laci és Mariska, de azért másfél óra alatt így is célhoz érünk. Amíg a kosarasemberek a lépcsőkre ragasztott gyertyák sorfala között lehordják a csert a pincébe, én a kapu előtt állok díszőrséget.

Mikor a számlától és a borravalóktól kimerülten, az ácsorgástól átfázva belépek otthonomba, szigorú kérdéssel fogad:

— Nem vizes?

— Nem! — mondom. — Az eső nem esik, csak a szél fúj irgalmatlanul!

— Ehl! — legyint bosszúsan. — Nem magát kérdezem, hanem a fát!... Emlékezzék, két éve olyan vizeset hozott, hogy napokig dímszteltük a sütőben, mielőtt fűteni tudtunk vele!

Miután leszögezem, hogy ehhez a fához képest a tapló is vízzel teleszivódott spongya, nagynehezen megnyugszik és most már valamivel több bizalommal néz a mér-földes csizmákkal közelgő zord évszak elé.

Allandóan a hőmérőket nézi, ketten is vannak, egy karesú szőke és egy molettebb fekete, de nem hisz nekik, a fejét csóválja, amikor megáll előttük. Az ő higanyoszlopa sokkal érzékenyebb, neki más, különleges fokbeosztása van. Ezek a gyári hőmérők nem mondanak igazat!... De azért a külső ablaktáblára is felszerelt egyet, drága külföldi darab, a Belvárosban vette. Most már komplett háromszemélyes szervizünk

van, de a büszkeségen kívül, amelyet a birtoklás érzése kelt, a készletnek nem sok hasznát vesszük. Mindegy, a büszkeség is valami!

— Mari, fűtsön be! — adja ki a parancsot.

— Máris? — kérdelem meglepetten, mert a felöltömet még a karomon hordozom. — Ilyen korán?

— Igaz — mondja. — még kicsit korán van, egy óra múlva is ráér, úgyis le kell mennem bevásárolni és a varrónőhöz is elszaladok. Milyen jó, hogy szólt!

Mari bekészít a begyűjtéshez. Torkig megrakja a kályhát, mintha libát tömne. Nálunk bizony nehéz a szolgálat. Egy pillanatot pihenője sincs a kályhának, se ebéd-szünetje, se vasárnapja; szüntetlenül ég, akárcsak a Vestaszűzek a régi oltárokon. Ezt a tüzet azonban mindössze egy hajdon ápolja, a Mari nevű.

Mikor hazajövök, ott ül a kályha mellett, egészen intim közelségben hozzám, kendőbe bugyolálva, állatbőrökbe csomagolva, mint egy eszkimó. Ha ebben a jelmezben dugná be a fejét az ajtón: „Kukuk, ki vagytok?“, a tulajdon édesanyja se ismerne rá.

— Csak nem fázik? — kérdelem résztvevően.

— Az előbb, amikor a csemetését hallottam, egy pillanatra azt hittem, trojkán ülök... mondja álmodozva. — Hozassa be a szamovárt, mert megfagyok!... — építi tovább az orosz hangulatot.

— Talán mégis rossz a fa? — kérdelem aggodalmasan.

— A fa kitűnő! — hirdeti ki az ítéletet. — Mindenki dicséri! Dudusné, aki felugrott, hogy megnézzé, el van tőle ragadtatva!... Hanem a kályha, az pocsek!

Kínos szünet, kísérteties csend, csak a tűz pattog szelíden.

— Pocsek! — ismétli nyomatékkal.

Szomorúan bólogatok. Ezt a rövid, de következményeiben annál súlyosabb kijelentést nem először hallom.

— Dudusék ajánlottak egy kályhást, azt mondják, olyan keze van, hogy be kellene aranyoztatni!... A címét felírtam egy papírszalvétára, a mappában megtalálja.

A kályhás Kőbányán lalzik és persze nincs telefonja. Kirohanok hozzá és megesketem elhalt szülei sírjára, hogy másnap a legelső látogatása nekünk fog szólni. Reggel a hályhás valóban kiszáll és helyszíni szemlét tart. Hosszan tapogatja, vizsgál-gatja a beteget és közben sokatmondóan bólogat. Délután ismét megjelenik, de most már nem egyedül, hanem két pribékjével, akik a boldogtalan kályhát megragadják és ízekre szedik szét. Ezt a kályhát minden évben ledöntik és minden évben felépítik. A kályhások úgy játszanak a csempéivel, mint a gyerekek az építőkövekkel.

Porból lettünk, porrá leszünk!... Alighogy a pribékek megkezdték a munkát, már bokáig járunk az omladéokban és pi-

szokban. Kopog a kalapács, pattan a cserép, cuppog az agyag, de nem csüggedek és egy pillanatra se feledek a kályhás prófétai szavait: kályhánk szebb lesz, mint volt!

Napszálla után, mikor a villanyt felgyújtjuk, valóban ott áll a büszke építmény, a fafűtés sásfészke, a meleg valóságos fellegvára, kicsinosítva és megfiatalodva, légaknákkal és járatokkal, ahogy az egyik pribék elmagyarázta, már csak a számlát kell kifizetni és megvárni, míg az agyag megszikkad, aztán tüzelhetünk benne, akárcsak egy kazánban!

Ami hamarosan meg is történik.

Mari úgy hordja a fát, mintha eszten-dőkéig fűtő lett volna egy téglakemencé-ben. De meg is van a foganatja a munkájá-nak! A szobában akkora a hő, hogy nyög-nek, pattognak, hasadnak a bútörök.

— Most egészen kellemes, nem?

— De igen... — suttogom kiszáradt to-rokkal és a Szaharára gondolok; ott mégis van itt-ott egy-egy oázis, ahol enyhet talál a melegtől elcsigázott szegény, tevehajcsár, de itt, de itt?...

— Csak az ajtókat, ablakokat kell még szigeteltetni!... Adja csak ide az ujját!

Odaadom. Magával viszi az ablakhoz és odateszi az egyik ablakszárny alához.

— Érzí? Ugy-e, érzí?

— Érzem! — mondom lelkesen. — Csoda finom! Az ember valósággal föléled tőle!

— Legújabbban nem filccel, hanem parafa-lemezzel szigetelnek! Maga is úgy fogja megrendelni!

— Hát persze, hogy úgy! Rendelhetem-e másként, ha ez a legújabb?

Kiszedtem a nyári holmit a naftalinból. Szellős vászonruhákban, rövidujjú póló-ingekben járok. Csak trópusi sisakot kellene még vennem, hogy teljes legyen az egyen-lítői illúzió. A malária nem hiányzik. Ha-nem azért az esős évszak itt mégse olyan nyomasztó, mint amilyenről a forróövi út-leírásokban olvashatunk. Mindössze egyszer ázott be a plafón és akkor is legfeljebb egy lavórra való víz csepegett rá a csil-lárra.

— Mit szól a kaktuszokhoz? — kérdi büszkén.

Ami igaz, az igaz, a kaktuszok valóban szépen fejlődnek. Egyiknek másiknak már nagyobb szálkái vannak, mint egy ötkilós pontynak. Nem is csodálnám, ha itt jobban éreznék magukat, mint Mexikóban!

A kaktuszok láttára kitűnő ötletem tá-mad:

— Mi lenne, ha kókuszdiót termelnénk?

— Inkább datolyát!... — mondja némi habozás után.

— Jó, legyen datolya! — hagyom rá en-gedékenyen. Egyelőre még nem áruлом el, de narancsültetvényre is gondolok. Cataniá-ban lakik egy kitűnő barátom, aki minden bizonytalansággal szívesen átsegít a kezdet nehé-zségein.

A kályha közelében rajta kívül semmi-
féle élőlény nem tudott megmaradni. Ha
egy krumplit odagurítok, mint sültkrumpli
jön vissza.

Könnyű elképzelni, hogy amikor a kályha
bűvköréből kikerül, mennyi szenvedésben
van része. Az ucca hőmérséklete bizony jó-
val alacsonyabb. Vannak ugyan bizonyos
segédeszközei, amelyekkel úgyahogy segí-
teni próbál magán, de ezek az eszközök
egyelőre, sajnos, még nagyon tökéletlenek.
Zrinyi tíz-tíz aranyat tett a zsebébe, mi-
kor a várból kirohant, ő tíz-tíz sültgesz-
tenyét. De bármily szenvedélyesen ölegeti is
a forró gesztenyeszemeket az ujjával, a me-
legük hamar elillan.

Ha sétál, előszeretettel keresi fel azokat
az uccákat, amelyekben aszfaltoznak. Ilyen
uccákban szerencsére nincs hiány. Meg-
megáll az aszfaltozóústók mellett és ha nem
lenne nála óra, amely az idő múlására
figyelmezteti, estig is eláldogálna a finom
melegben.

Mozik mellett is szeret elmenni. Be-be-
ugrik a jölfűtött előcsarnokokba és ha föl-
melegedett, odébbáll.

A járművek közül főleg az autobuszt tá-
mogatja. Előre ül a sofőr mellé, a motor
tővébe, amely fáradhatatlanul ontja, lihegi
a jó meleg, benzines levegőt. Ez a hely,
mintha csak neki tartanak fenn, rendsze-
rint üres. A meleget más is bírná, de a
velejáró illatot senki. Ő bírja. Kölnit sza-
gol, ezzel semlegesíti.

Igaz, hogy ezek az apró ügyeskedések
enyhítik valamelyest a hideg kellemetlen-

ségeit, hanem azért otthon mégis csak
más! Ahol levetheti a külön terveit szerint
prémézett hőcipőt, a hámosoros vatelinnal
épített télikabátot és essen a hó, csikorog-
jon a hideg, odakuporodhat kedvenc kály-
hája mellé!

Csak éjjel, éjjel vannak bajok!... Mivel
a Vestahajadon csak nappal van szolgálát-
ban, hajnaltájt a pokol mégis csak meg-
enyhül. Nézzük csak, hogyan egyensúlyozza
ki a hőveszteséget? Nekem a nyári piké-
paplan is sok, reá egész torony nehezedik:
dunnák és takarók, paplanok és párnák, ré-
tegesen, mint a jól sikerült vajaspogácsa.

— Maga nem fázik? — kérdi fogvacogva.

Egyik éjjel furesza zajra ébredek. A fürdő-
szobában világosság, a gázkályha is üzem-
ben: a csap zubogva köpködi a forróvizet.
Mikor a hálóba visszajön, termofór van a
kezében.

— Látja, látja... — mondom szomorúan.
— sose tud vigyázni... Mit evett vacso-
rára?

Csak kuncog, de nem felel.

— Még kedve van nevetni?

— Miért ne? — mondja vidáman. — Ami-
kor semmi bajom! Az égvilágon semmi!

— Hát akkor?... — dadogom.

— Nem találja ki? Fázom!

— És azért ilyen jókedvű?

— Nem azért! Hanem mert megtaláltam
az ellenszert!

Ezzel boldogan beleveti magát az ágyba,
hogy csak úgy énekelnek a ruganyok és a
termofórt szorosan magához öleli. Korszak
alkotó felfedezés, az biztos.

Ő S Z I R E G G E L

*Taj, csupa könny az ég megint;
a hártetők fölött a köd,
mint sűrű, szürke függönyök,
s rajtuk fáradtan kitekint
egy méla, néma, bus beteg: a nap.*

(Már egy hete nem láttalak...)

*Taj, hideg eső szemereg;
az ablakom előtt a fa,
mint vártán, öreg katona
áll, áxik, nyögve megmered
s halt-májusokról álmodik szegény.*

(És sir a fa. Ő sir. Nem én!)

SASS IRÉN

A Délibáb HUMORA

A játékkereskedő berendezkedik (Gerő rajza)

GUMIÁLLATOK

— Gratulálok asszonyom a gumifállatgyűjteményéhez. A vízló meg a krokodilus kitűnő. De mondja csak, mi az a szörny a háta mögött?

— Boesásson meg doktor, de az a férjem... (Szigelhy rajza)

GONDOS APA

— Mit mondsz, hogy én nem gondoskodom a eszládómról? Hát amikor szoltam nektek, hogy ingyen kávékóstolóra siessetek a Tulipán áruházba, — az kutya!!! (Tonez rajza)

Délibáb

DAL

Hol
Jobb
A j
Zem

Aho
S lá
Min
S k

A s
Tort
Elha
Míg

Az i
— I
A sz
S ti

Ó n
Sóha
Igy
Hole

Nem
Ezér
Ki f
Elef

Te
megeg
led, h

Dél

DAL A LIGETISZUNYOGOKRÓL

Hol zene szól és jó sötét van,
Jobbról-balról, fent és alant,
A jó öreg Városligetről
Zengje az ódát most a lant...

Ahol nyaranta minden pad „besetrt”
S látom, bár szemet húnnyok,
Minden padon egy lány, egy ifjú
S köröttük millió szunyog...

A sétány néma padjain
Tort ülnek ifjúi jogok,
Elhangzik a nagy vallozás,
Míg kuplésznek a szunyogok...

Az ifjú így szól epedőn:
— Imádom mind a sűrít Akarja?
A szende lányka hévvel bólint
S titokban jobbülét vakarja...

Ó nyár, ó drága ifjúság,
Sóhaj száll szörnyű garral,
Így szép az egész, így ahogy van:
Holddal, paddal, rovarral...

Nem oly nagy ügy, néhány száz csipést
Ezért bátran kiállni,
Ki fog emiatt szunyogból
Elefántot csinálni...

(CIVIS)

Te vagy a hibás anyu, hogy nem tudunk
megegyezni a fejhallgatón, — kértem én tő-
led, hogy hugom legyen? (Gedő rajza)

PILÓTA MENYASSZONYA A RANDEVUN

— Már megint késik (Gerő rajza)

— Mondja csak! Miért kéreget maga
mingyárt három kalappal?
— Átvettem a konkurrens üzletet is... (Szigethy rajza)

Délibáb

ORVVADÁSZ
 — Boesúnat, ez véletlen! Én ugyan is öngyilkos akartam lenni.
 (Tóncz rajza)

Ez a szomorú a nyaraláshán...
 (Gedő rajza)

A szalmaözveggy torreador felnyitja a húskonzervet (Gerő rajza)

NEWYORKI GYEREK AZ ÁLLATKERTBEN

— Gyere már Tommy, hisz' másfél órája állunk itt...
 — Mingyárt papa, csak megvárom míg ez az állat kiköpi a rágógumit... (Szigethy rajza)

Déliabál

Eredetl
 gyümölcs,
 sikerrel,
 rokon ka
 vel és
 egyén, ka
 salátaform
 is fizet, a
 Ma délb
 savanyú
 cér külön
 az asztal
 tintett, é
 jegyzése,
 gasztronó
 Hat nag
 eseménye
 egy kirá
 Sajnált
 tatlanul
 öntötték
 adták es
 lenül me
 bolt test
 massá v
 egy fogá
 jelentik:
 ban élsz
 unalom v
 zöld sze
 város f
 megjelen
 házak t
 helyettes
 zációt,
 — Ubb
 Rohangá
 fiam val
 Rohang
 meglepő

Gyöngy
 ta nap
 szerepe
 úri ka
 A műs
 Erzsé
 állít
 (E

Déliabál

U b o r k a * Irta: Várkonyi Zoltán

Eredetileg termény. Szép, hosszú, zöld gyümölcs, gyomorrontáshoz használják nagy sikerrel. Ő a legkeresettebb primőr, szoros rokoni kapcsolatot tart fenn a rántott csirkével és a fiatal kacskával. Szomorú sorsú egyén, karrierje tiszavirág életű. Kezdetben salátáformájú megnyilvánulásáért két pengőt is fizet, aki fizet. Később aztán alább is adja. Ma délben már a menühöz kaptam, egész savanyú volt és fonyadt bánatában. A pincér különösebb megrendültség nélkül tette az asztalomra, rá sem nézett, nem is csetintett, és elmaradt pár héttel ezelőtti megjegyzése, amely egy szóban összefoglalta a gasztronóm örömtök beteljesítését: Uborka. Hat nagybetűvel háttérbe szorítva a kínai eseményeket és a felségsértő kutyát, amely egy királyné bokájába harapott.

Sajnáltam szegény uborkát és elfogyasztatlanul visszaküldtem. Azóta talán már ki is öntötték a szemétre. Az is lehet, hogy odaadták egy másik vendégnek, aki kegyetlenül megette. Ő, uborka, szánlak. Feldarabololt tested feletti gúnyolódás kezdődik, unalmassá válsz és nemesi neved kiköcsönzik egy fogalom számára, nyhe mosollyal kijelentik: Uborkaszegén van. Ebben a formában élsz tovább a köztudatban, tetet öltött unalom vagy, eseménytelenség, egykor friss, zöld szellemed elterül a nyúlós melegben a város fölött, elveszti színét és láthatatlan megjelenik a szerkesztőségi szobákban, kávéházak terraszán, általában mindenütt, ahol helyetted szívesebben látnák az áldott szencációt.

— Uborkaszegén — mondja a főszerkesztő Rohangászi riportert úrnak, — találjon ki íram valamit.

Rohangászi úr, aki elsőrendű riportert és meglepő dolgokat fedez fel a főszegénben,

aki személyes ismerőse a bankrablóknak és gázoló sofőröknek egyaránt, aki intervjút csinál spiritiszta szeanszon Zarathustrával a Középeurópai Futball Kupa várható győzteséről — szóval Rohangászi úr nem tud hozni semmit. Semmi nem történik, a rablók fürdőhelyen pihennek, Zarathustra melegben nem nyilatkozik, a taxisofőröknek nincs utasa, mert mindenki gyűjtöget a nyaralásra.

Igy aztán valamit ki kell találni. A kitalált hír pedig köznyelven: kacsa. A természet megismétli önmagát. Idei kacsa, uborkával.

Ilyenkor születik a világon a legtöbb hatlábú borjú.

Ilyenkor születnek a hetes ikrek. A százötven éves emberek világkongresszusán elhatározzák, hogy a huncut fiatal százéves kölykek számára játszóteret létesítenek.

Forradalom Dél-Amerikában. Feltalálják az éghetetlen tüzfát. Genfben előreláthatólag megteremtik a világbékét.

Amerikában készítenek egy ágyút, amely ha kell, repülni is tud, fejszámol, és békében tojáskeltetőgépnak is használható.

Néhányan dollármilliókat örökölnek. A divatos színésznöket kirabolják.

Ez az uborkaszegén. Magam részéről szerényen ajánlanék egy-két apróságot a riporterek figyelmébe. Nagyszerű készletem van efféle hírekből. Kapható nálam vasúti katasztrófa Ugandában, zulukafter színházi hírek, amerikai gengszterkirály, mint gyermekkertész, sőt jutányos áron módomban van átadni néhány összenőtt hármaskret. Megnyitottam kacsakeltető telepemet.

Jelen cikkem természetesen fenti okokból írtam. Két kishasáb uborkasaláta. Szegén-cikk.

ASZ
at, ez
ugyan-
akár-
rajza)

sél órája
m míg ez
hy rajza)
libáb

A maglódi Gyöngyös Bokréta nagy sikerrel szerepelt az ottani úri kaszinóban. A műsort Bajka Erzsébet óvónő állította össze (Balog [elb.]

Délibáb

A monori Nemzeti Színház

Színházigazgatónak nem születik az ember. Nem is úgy van az, mint ahogy egy földbirtokos földbirtokosnak nevei a fiát, egy bankigazgató bankembert csinál a gyerekéből, hogy majdan egyszer elfoglalhassa ő is a vezérigazgatói széket, színházigazgató apának ritkán lesz színházigazgató gyermeke.

Az én édesapám ügyvéd volt s csak természetesen, hogy én is a jogi pályára mentem, itt jogászkoztam Pesten és itt kerültem az egyetemre, mert sehogysem volt nyemre a római jog, a közjog, most már bevallhatom, én az egyetem helyett inkább a színházak tájékán barangoltam.

Ide s tova közel negyven esztendeje lesz annak, hogy az első színészt és nem tagodam az első színművendéket megismertem. Abban az időben a mai színészegyesületi színészkola még vígszínházi színészkola néven létezett, ha jól emlékszem a Lipót körút 1. számú házában. Odajárt akkor egy Ó. Karola nevezetű fiatal hölgy is, akivel a Vígszínház mellett akkor létezett kis cukrászdában ismerkedtem meg és hódolattal viseltem nemcsak művészeite iránt, amit csak sejtettem, de szépsége iránt különösen, amelyről saját szememmel volt alkalmam meggyőződni.

Az ő révén társnővel és a színészkolai fiúkkal jóbarátságba keveredtem s egy napon elhatároztuk, hogy a növendékekből összeállított társulattal Budapest környékén előadásokat fogunk tartani. Hosszas tárgyalás és megbeszélés után Monorra esett a választás, ahonnét a művészi körűt kiinduljon.

Eppen vége volt a színházi évadnak és a színészkolai vizsgák is meg voltak már akkor, amikor az én vezetésem alatt hozzáálltunk a próbákhoz. Elhatároztuk, hogy Csiky Gergely „Nagymama” című vígjátékát tanuljuk be és ezzel randulunk le először Monorra, majd vérmes reményekkel azt hitük, hogy a monori bemutató után Alberti-írása, Pécel és a többi világváros következik. Természetesen én voltam a vállalkozás anyagi igazgatója is, s ezért valamiképpen sürgősen pénzre kellett szert tennem, körülbelül harminc koronára, amely összeg Budapestről Monorra és vissza a vasúti költségeket fedezze. Nem tudom, milyen ravaszgással kértem édesapámtól ezt a pénzt, lehet, hogy jogi könyvekre, bizonyos az, hogy semmi esetre sem vallottam be a tény, hogy színházigazgatói vállalkozásba kezdtem.

A próbák egy növendék lakásán buzgalommal folytak s most már ott tartottunk, hogy kinyomatjuk a színlapot is. Ez is megtörtént. Én pedig egy napon elutaztam Monorra a színlappal, megállapodtam az ottani vendéglőssel, hogy az udvaron színpadot épít részünkre sörshordókból, mi pedig vasárnap reggel megérkezünk egész hatalmas társulatunkkal, hozzuk a milliókat érő

diszleteket és kosztümöket s vasárnap este lesz a „Nagymama” díszbemutatója Monoron.

Igy is történt. Azon a bizonyos emlékezetes vasárnapon jókedvűen érkezünk meg Monorra, magunkkal vittünk egy fiatal embert a Vígszínház festőműterméből, aki vállalkozott arra, hogy nagy iv csomagoló-papírosokból készített kulisszáinkra megfesti a díszletet. Az egyik fiú hozta is a hóna alatt az óriási iv pakkolópapírosokat, mi pedig az ott előkészített lécekből egykettőre összekalapáltuk a díszleteket, a fiatalember hozzáállott a festéshez és délutánra készen állott a színpad és a dekoráció, egy kis asztal mellett már ült is az egyik növendék, aki a jegyeket árusította.

Elővetelben nem fogyott el egyetlen jegy sem, de a kocsmáros vigasztalt bennünket, hogy Monoron ez nem divat, majd délután, amikor idogálni jönnek az emberek, csomóstól fogják venni a jegyeket, ne féljünk semmit, hatalmas közönség fogja nézni az előadást. És mi nem féltünk. Vártunk, vártunk, már délután lett, lassanként a nap is nyugat felé hajlott, de még mindig nem tudtunk egyetlen jegyet sem eladni. Közben társulatomat élelmezni is kellett s a zsebemben lévő csekélyszámú koronákat olvasgatva, már-már izgatottan tűnődtem azon, hogy ha deficit találna lenni, miből fedezném a visszautazást. És megtörtént az a csoda, hogy este fél nyolcig, amely időpontra az előadás hirdelve volt, egyetlen jegy sem kelt el. Természetesen ezt a körülményt titkolni igyekeztem a társulat tagjai előtt, nehogy depresszió hangulatban legyenek és hét óra után nyugodtságot mímelve küldtem őket, hogy csak fessék ki magukat, öltözzenek fel, mire a függöny felgördül, hatalmas és az ő művészetüket föltöbb értékű közönség fog ülni az összszetákok színpad előtt elhelyezett lócákon. A lányok, fiúk már ki is voltak festve, már be is voltak öltözve, de közönség még egyellenegy szál sem mutatkozott. Magam is, hogy úgy mondjam, kétségbe voltam esve, mert ekkora fiaskóra nem számítottam. Első színházigazgatói vállalkozásom sorsa úgy látszott, hogy meg van pecsételve, mert a közeli templom órája a fél nyolcat is elütötte már s mintha meg lettünk volna átkozva, egyetlen ember sem jött a monori Nemzeti Színház felé. Ezen a címen hirdettük vállalkozásunkat és nem tudtam elképzelni, hogy bár plakátokon és magánúton hirdettük a „Nagymama”-t, miért nem akad legalább egy pár ember, aki megnézi ezt az előadást. Elhatároztam, hogyha egyetlen ember sem lesz a nézőtérben, magam ülök le az első sorba és magamnak játszatom el a darabot, úgy, ahogy a lumpok szokták néha, amikor egy embernek egy egész cigánybanda húzza el a nótáját. Már ki is választottam hősiessé elszántsággal magamnak egy helyet s miután megállapítottam, hogy az

órámon fél nyolc már jóval elmúlt, éppen jelt akartam adni arra, hogy kezdjék el az előadást, amikor távolról trombitaszó ütötte meg a fületem.

Percek alatt az uccán volt az egész falu, mert tüzérek jöttek Pest felől s úgy látszott, hogy a nagygyakorlatra menve, Monoron töltik az éjszakát. A vendéglős izgatottan futott hozzánk:

— Ne tessék még kezdeni, rögtön itt lesznek a huszárok!

— Huszárok? Talán tüzérek!

— Az mindegy kérem, de most jött a kisbíró és ő mondta, hogy az egész ezred itt marad éjszakára.

És megtörtént a nagy csoda, tíz-tizenöt perc múlva csoportosan jöttek a tiszték, az önkéntesek s nyolc órára egyetlen hely sem volt már az előre elkészített padokon. Pótszékekért és pótlócákért futottak embe-reink s mire az előadás elkezdődött, pénztárosom boldogan nyomott a zsebembe egy pár bankót, és egy egész halom ezüstkoronát.

Annyira megszedültem az örömtől, hogy

nem is hallottam mit beszélnek a színpadon, de lehet, hogy a közönség sem hallotta, mert a templomban, hogy sokat ne mondjak, legalább nyolc-tíz percig húzta a harangozó a nyolc órát, talán azért ilyen sokáig, mert nem volt művészetpártoló ember, mert nem volt érzéke az igazi és hamisítatlan színművészet iránt.

A tisztéknek nagyon tetszett az előadás, ezt abból a tényből merítem, hogy előadás után az egész társulatot vendégül látták s mikor hajmaltájában elérkezett az ideje a visszautazásnak, bizony úgy kellett összerelennem tagjaimat, mint egy pulikutyának a birkákat, hogy valaki le ne maradjon a vasútról.

Igy lettem én húszéves koromban színigazgató s már akkor láttam, hogy nem elég a jó darab, a pompás szereposztás, az ezreket érő kiállítás, a legfontosabb a szímgazgatásban mégis csak a szerencse.

Istenem, mi lett volna, ha a hadügy-minisztérium véletlenül nem azon a terepen készítette volna elő a nagy hadgyakorlatot.

Bródy István

Egy kis
strandtorna

Megismeri.?

Megismeri kedvencét, a népszerű művészt, az ünnepektől szűrt akkor is, ha nem a megszokott környezetben látja, sőt még csak nem is a teljes lényképét, hanem csak egy kis jellegzetes fíntorát, a mosolyát, egyéni mozdulatát, amelyet tökéletesen megörökített a fotografusmasina lencséje és amelyet most bemutatunk?

Öt képet közlünk itt. A közönség öt kedvencének szájáról. Ki tudja megnevezni őket. Ki ismeri fel jellegzetes, szívből jövő nevetéséről, villogó fogsoráról ezt az eltakart arcot? Ki tudja megmondani, hogy kié ez a gúnyos mosolyra széthúzódtott száj, hogy ki beszél a század csodálatos találánya előtt?

Tessék megírni egy levelezőlapon, hogy kiket ábrázol ez az öt kép.

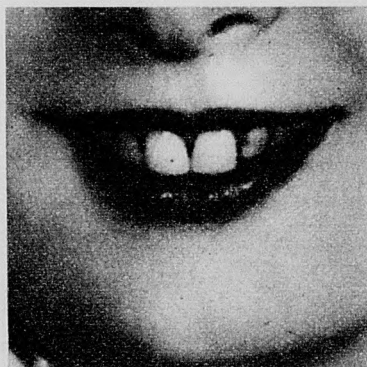
Azok között, akik az öt kép közül legalább hármat helyesen találnak el, izléses könyveket osztunk ki. A beküldési határidő szeptember 8. A levelezőlapot a Délibáb kiadóhivatalának kell küldeni (Budapest, VII., Dohány ucca 12.). A címzés mellett ráírandó „Megismertem őket”. A helyes megfejtést és a jutalmazottak névsorát szeptember 17-én megjelenő számunkban közöljük.

1.

2.

3.

4.

5.

A

A szín...
berendez...
akta, kép...
len gyűj...
dányban...
tottam é...
jövöltáb...
képpen a...
akták, a...
darabban...
gette a...
ház szín...
nyítja s...
dálkodik...
a darab...
adott.

A mű...
hogy léh...
olvasta...
arra az...
dozó ak...
íróasztal...
szik, sz...

Az e...
díjazása...
„Csokon...

Hildy...
Király...
Medgy...
Heged...
Peterd...
Török...
László...
Kuhn

Dél

A KELLÉK

Írta: PETERDI ANDOR

A színház nyelvén a darabhoz szükséges berendezési tárgy, legyen az bútor, pohár, akta, kép, szobor, bot, fegyver, csak egyetlen gyűjtőnév alatt szerepel a rendezőpéldányban: „kellék”. Ilyen „kellék”-hez juttottam én is Juszt Gyula művészbarátom jóvoltából. Valamelyik darabban „kellék”-ként akta kerültek a művész asztalára, akta, amelyek fontos szerepet játszanak a darabban. Ezeket az aktaikat forgatta, nézgette a művész az előadás alatt a Vigszínház színpadán. És amint az egyik akta kinyitja s vizsgálgatja szerepe szerint, elcsodálkozik, mert az eltűnt okmány előkerült s a darab meséjének ezáltal új fordulatot adott.

A művész nagyszerű fegyelmére vall, hogy lélegzet elállító játéka közben valóban olvasta, persze magában, hogy mi is van arra az elsárgult, öreg, már szinte foszladozó aktára írva, mely csak „kellék” az íróasztalán s mialatt szenvedélyesen játszik, szemével a következőket olvassa:

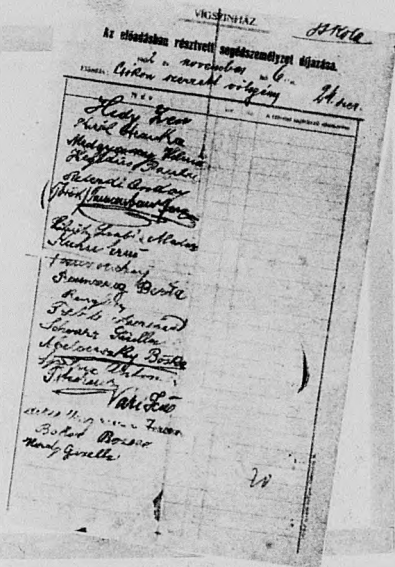
Vigszínház Iskola

Az előadásban részvett segédszemélyzet díjazása. 1902. év november 6-án. Előadás: „Csókon szerzett völegény. 24-szer.

NÉV:

Hildy Irén,
Király Aranka,
Medgyasszay Vilma,
Hegedűs Paula,
Peterdi Andor,
Török Jenő,
László Aladár,
Kuhn Ernő,

Kondor Ernő,
Ring Gizzi,
Trebits Szeréna,
Abelovszky Böske,
Vári Jenő,
Miklós Fedora,
Bokor Rózsa,
Király Gizella.

A Vigszínház akkori iskolájának növendékei voltak ott, akiket már foglalkoztattak a színpadon s ők voltak a „Nép”, „Katonaság” s szerencsés esetekben néhány szavas szerephez is jutottak Ditrói igazgató úr vagy néhai Pécsi rendező úr kegyelméből.

Harminchat esztendő után színházi kellék-képpen került felszínre ez a lista, amely a statisztapénzek fizetésére és elszámolására szolgált a gazdasági hivatal részére. Erre az írvre a növendékek sajátkezűleg írták alá a nevüket s felvették a 40 vagy 50 filléret, utána pedig boldogan csicseregve bevonnultak a Vigszínház közvetlen szomszédságában levő kiskocsmába, amely a mostani Báró Aczél uccában volt s azon trissiben nyakára hágtak a művészi keresménynek... s azonfelül is, ki ahogy győzte pénzzel, „cecheit”. Ilyenkor Kondor Ernő a hegedűjét is elhozta magával s a nagy mulatozás során hegedült, mert már akkor is nagyon szépen értette s Medgyasszay Vilma vagy Hildy Irén, aki ugyancsak kiváló vidéki primadonna lett, gyönyörűen énekelt.

Szinte fájdalmas visszakalandozni ezekre az időkre. Mennyi reménységgel indult ez a lelkes ifjú csapat a színészi pályára, a nagy elődök ragyogó pályafutása előtt, hír, dicsőség, jólét, ami együtt járt egy színészi siker nyomán. Akkor még kifogták a primadonna fogatából a lovakat, tömegek várták a színház bejáratánál a szereplő művészeket egy-egy sikeres bemutató után. Hegedűs Gyula, Varsányi Irén, Göth, Kertész Ella, Fenyvesi, Szerémi, Nikó Lina, Tanay, Rónaszéky, Ballassa Jenő (Basa bácsi), Tihanyi, Győző Lajos, s aig emlékszem már a másod- és harmadrendű csillagokra, akik abban az időben olyan magas színvonalon tartották a magyar színjátszást. Egészen bizonyos, hogy az volt Budapest tündérien boldog korszaka. Akkor, amikor Medgyasszay Vilma, Hildy Irén, Kondor Ernő, László Aladár és Peterdi Andor statiszták voltak, „Nép” és „Katonaság”. Ők is boldogabbak voltak, fiatalok és annyi reménnyel indultak neki a világotjelentő deszkáknak, hogy kiemelkedjenek és nagyot akarjanak.

És mivé lettek a nagy remények és hová lettek az akkori statiszták. Sokan közülük elesetek a háborúban, sokan fiatalon elhaltak, soknak nyomuk veszett, ki tudja, hogy és mint élnek? Csak négy-öt név viselője emelkedett ki a névtelenség sorából s ma is itt vannak közöttünk s e mai boldogtalan világban bizonyára boldogtalanul néznek a bizonytalan holnap elé...

Mégis örülök, hogy egy művész kedves figyelme hozzám juttatta ezt a rongyos kis színházi „kelléket”, amelyet megőrzök, mint ifjúságom napsugaras egének egy futó fehér felhőskéjét.

AZ EJTŐERNYŐS NŐ

Irta: Drégely Gábor

Tom Steel, aki csak nemrég szerezte mérnöki diplomáját, első találmányával, a zseb-
ben hordozható rádióval hirtelen 200.000
dollar boldog birtokosa lett. Pénze egy ré-
szén az alabamai Abbevilleben kis birto-
kot vásárolt, a maradékot villát New-York
mellett.

Mint anyagilag független fiatalember, elér-
kezettnek látta az időt, hogy megnősüljön.
Egyelőre a New-York melletti villájába vo-
nult, kipihenni munkája fáradalmait, mikor
hirtelen hőhullám borította el a környéket.

Szobáiban elviselhetetlen volt a hőség,
ezért a tetőtéraszra telepítette át hálószobá-
ját és ott töltötte éjszakáit.

Egy gyönyörű holdvilágos éjszakán azon
tűnődött, hol találhatná meg a leányt, ki a
boldogság révébe vezetné új életét. Eddigi
társnői, akikkel diákévei alatt weekendjeit
töltötte, kalandvágyó, kedves flapperek vol-
tak, de egyik sem tudott volna tartalmat
adni életének. Kereste azt a leányt, aki fele-
ségi és anyai hivatását fölébe helyezi az
élet önző kedvteléseinek, és meleg otthont
nyújt neki.

Töprengését hirtelen egy röpülőgép ber-
regése zavarta meg, mely ilyenkor vitte uta-
sait Kaliforniából New-Yorkba. Érdeklődés-
sel nézte, mint bontakozik ki a gép körül-
belül 400 méter magasságban a felhők kö-
zül és közeledik villája fölé.

Mikor fölötte volt, izgatottan pillantotta
meg, hogy a gép jobboldali ajtaja hirtelen
kinyílik és valaki ejtőernyővel leugrik róla.

Mikor az ejtőernyő már kinyílt és a gép
eltűnt a látóhatáron, izgalma tetőpontra há-
golt, mert tisztán kivethette, hogy az ejtő-
ernyőn egy nő közeledik libegve villája
tetőtéraszra felé.

Már csak tíz méternyi magasság válasz-
totta el tőle. Leugrott rekamiéjáról és azt
a leszállás irányába tolt, hogy az ejtő-
ernyős nő lehetőleg puhára essék, ha leér
és ne üsse meg magát a terrasz kátrány-
lapjain.

Két perc múlva egy ijedt tekintetű, gyö-
nyörű szőke leányt pillantott meg elterülve
rekamiéján.

— Nagyon köszönöm az előzékenységet
— szolt a lány, hálásan tekintve rá. — Most
legalább kissé megnyugodhatok.

— Pihenje ki vakmerő cselekedetének
izgalma, szolt Tom, párnát téve a leány
feje alá, majd az ejtőernyőt összesodorva,
a tető peremére helyezte.

— Jól esik, hogy életem legválságosabb
pillanatában ilyen gyengéd és figyelmes úri-
emberre találtam. Még azt sem tudom tulaj-
donképpen, hol vagyok.

— Harminc kilométerre New-Yorktól. Én
pedig Tom Steel, mérnök vagyok és örülök,
hogy súlyos helyzetében a jószerencse

éppen villám tetőtéraszára sodorta. Ha nem
fárasztja, mondja el, miért követto el ezt a
kockázatos ugrást?

— Hogy férjemtől, akit gyűlölök, meg-
szabadulhassak.

— Hogyan, ön asszony?

— Legalább is formailag. Délelőtt volt az
esküvőm Washingtonban és repülőgépen in-
dultunk nászútra New-Yorkba, ahol férjem
az egyik acéltröszt elnöke.

— Miért ment hozzá feleségül, ha gyűlöli?

— Mert atyám, aki Washington egyik leg-
tekintélyesebb tőzszebizománya, a múlt
hét óta tartó bessz miatt fizetési nehézsé-
gekbe került és férjem csak azzal a feltétel-
lel nyújtott neki segítséget, ha hozzá-
megyek feleségül. Meg kellett hoznom ezt
az áldozatot, különben atyám csödbe kerül
volna. Csak mikor repülőgépünk mindjobbán
közeledett New-Yorkhoz, éreztem, hogy meg
kell szabadulnom tőle minden áron. Azért
szántam rá magam erre a lépésre.

— Hogy tudta ezt feltűnés nélkül végre-
hajtani?

— Az első félóránban viharzónába kerül-
tünk és férjem idegeit — aki harminc évvel
idősebb nálam, — annyira igénybe vették az
út viszontagságai, hogy kajütiébe tért le-
pihenni. Mikor egyedül maradtam, éreztem,
hogy talán ez az egyetlen alkalom a szaba-
dulásra, kiosontam a gép folyosójára, ahol
az ejtőernyők voltak készzenlében. Szere-
csére a tavaszi repülőkiállításán egy fiatal
mérnök ismerősöm elmagyarázta, hogyan
kell magunkra erősíteni őket, így hát nem
haboztam tovább. Az egyik ejtőernyőt sietve
magamra csatoltam, majd megnéztem a
magasságmérőt, mely 350 métert mutatott,
aztán felrántottam a repülőgép ajtaját és
kiugrottam rajta.

— Nem ijedt meg cselekedetétől?

— Csak akkor vett rajtam erőt valami
szorongás, amikor villámgyorsan esni kezd-
tem az űrben. De mikor az ernyő kinyílt és
én lebegve közeledtem a földhöz, valami
nagy lelki megkönnyebbülést éreztem. Az a
tudat, hogy sikerült megszabadulnom fér-
jemtől, valami magasabbrendű gyönyörűség-
gel töltött el, és csak már egy vágyam
volt, hogy feltűnés nélkül érhessem el a föld-
et. Képzelteti, mennyire megkönnyebbül-
tem, megpillantva magát villája tetőtér-
aszán, amint segítségemre sietett.

— Boldog vagyok, hogy szolgálatára le-
hettem. De most árulja el, kit tisztelhetek
vendégemül. Én ugyanis egyedül lakom itt
egy néger házvezetőnővel, aki már nyu-
godni tért, így hát nem fenyegeti az a
veszedelem, hogy megtudják tartózkodási
helyét. A repülőgépen valószínűleg csak
New-Yorkban veszik észre eltűnését. A
hiányzó ejtőernyő bizonyára rá fogja vezetni

Déliab

öket
biztons
— E
leány
dét. F
mai, e
ségb
nám, a
és újr
— E
tekinte
kell a
ként f
zölni
ön utá
kijátsz
— f
Éva f
— H
kon a
az utó
biztons
— A
— A
kényel
Ott fe
veleg
barát
szigor
tárgya
sithet
hogy
— M
Most
ha sor
— A
hogy
ben,
— C
szemé
nek fo
hoz le
— E
felesé
tiszte
a legn
mellet
alszan
fog fe
lesz.
kodnon
van m
— N
sem a
— sz
— A
kodni
— A
kor vi
— L
éjszaka
kerülh
két ó
házvez
hogy
Így po
telme
angyal
Termés

Déliab

őket eltűnésének módjára is. Addig tehát biztonságban van nálam.

— Eve Harrison vagyok. Bár gazdag leány voltam, elvégeztem a tanítónőképezdét. Ha elcsöndesülnek szökésének hullámai, elmehetnék álnéven valami kisebb helységbe és mint okleveles tanítónő kivárhatnám, amíg férjem beleegyeznék elválásunkba és újra szabad lehetek.

— Erre talán nem is lesz szükség. De tekintettel férje magas állására, számolnunk kell azzal, hogy a holnapi lapok szenzációként fogják közölni szökését. Arcképét közölni fogják és a rendőrség nyomozni fog ön után. Így hát módot kell találnunk, hogy kijátszhatjuk éberségüket.

— Hogy lehetne azt elérni? — kérdezte Éva féltéken.

— Itt kissé bajos volna. Elsősorban azokon a helyeken fogják keresni, melyek felett az utolsó órákon átrepült. Így itt nem volna biztonságban.

— Akkor hát mit tehetnék?

— Alabamában van egy kis birtokom, kényelmesen berendezett hatszobás házzal. Ott feltűnés nélkül kivárhatná, amíg sikerül végleg megszabadulni urától. Egy ügyvéd-barátomat beavatjuk a dologba, ki a legszigorúbb titoktartás mellett lebonyolítaná a tárgyalásokat férjével, sőt családját is értesíthetné, hogy teljes biztonságban van, nehogy aggódjának ön miatt.

— Milyen szolgálatkész, kedves Mr. Steel. Most érzem csak, milyen tehetetlen volnék, ha sorsom nem hozta volna magát utamba.

— A sors különös kegyének tekintem, hogy segítségére lehetek súlyos helyzetében.

— Csakhogy a birtokán bizonyára nagyobb személyzet is van, azok pedig igen különösnek fogják tartani, ha egy ismeretlen nő hoz le magával.

— Előttük úgy fog szerepelni, mintha a feleségem volna. Természetesen a legnagyobb tiszteletben fogom tartani a vendégjogot és a legnagyobb biztonságban érezheti magát mellettem. A mai házaspárok már nem alszanak közös hálószobákban és így nem fog feltűnni nekik, ha külön lakosztályunk lesz. Csak egy jegygyűrűről kell gondoskodnom a magam részére, magának úgyis van már.

— Ne is emlékeztessen rá. Egy percig sem akarom hordani tovább a jegygyűrűjét — szöjt Eve és lehúzza ujjáról a gyűrűt.

— Akkor az ön részére is fogok gondoskodni egyről.

— Akkor örömmel fogadom ajánlatát. Mikor visz el a birtokára?

— Legcélszerűbb volna, hogyha még ma éjszaka elindulnánk, hogy mihamarabb kikerülhessünk a nyomozási körzetből. Tizenkét óra alatt odaérhetünk autómom. Néger házvezetőmnek majd egy levelet hagyok, hogy sürgősen birtokomra kellett utaznom. Így postámat majd utánam küldeti és sejtelve sem lesz róla, hogy ma éjszaka egy angyal szállt le az égből tetőtérreazomra. Természetesen, ha nem érzi magát még elég

erősnek egy fél napi autótúrára, akkor ki kell aludnia magát és holnapra kell halasztanunk ezt az utazást, ami kissé kockázatosabb lenne, ha a reggeli lapok már leközzölnék szökésének hírért és arcképét.

— Most már egy huszonnégy órai autótúra is vállalkoznék, kedves Mr. Steel. Csak egyről megíeledkeztem.

— Mi az?

— Ebben az egy szál ruhában nem mehetek autótúrára. Poggyszom pedig a repülőgépen maradt, összes fehérneműmmel.

— Az ne okozzon gondot önnek. Autóköpennyel és sapkával szolgálhatok itt is, ha felvesz egy autószemüveget, senki sem fogja észrevenni, hogy egy bájos fiatal nőt viszek kocsimon. Útközben pedig elég várost ejtünk útba, ahol beszerezhetem önnek a szükséges ruházati cikkeket. Majd magához hasonló termetű manekeneken próbáltatom fel őket, hogy megfeleljenek.

— Ezt már csak úgy fogadhatom el magától, ha az én pénzemen szerzi be őket. Egy ötszázdolláros magamhoz vettem, hogy felkészülhessek minden eshetőségre, azt el kell fogadnia költségeim fedezésére, különben talán még elfelejtené, hogy nem vagyok a felesége.

— Ha mindenáron eszembe akarja juttatni ezt, ám legyen. — Átvette Évától az ötszázdolláros bankjegyet és tárcájába tette, majd gyengéden szöjt: — De most 10 percre magára kell hagynom, kedves vendégem, hogy becsomagoljak és előkészítsem autómot az indulásra.

— Türelemesen fogom bevárni, amíg megszöktet, hogy nyomomat veszítsék.

Tom eltűnt a tetőtérreazom vezető lépcsőkön, Éva megilletődötten nézett utána, majd a megkönnyebbülés sóhajával tekintett fel a kék égre és elgondolkodott a nagy fordulaton, amely életében bekövetkezett...

Még le sem telt a tíz perc és Tom már útra készen jelent meg, autódresszel, szemüveggel és sapkával a kezében, majd gyengéden felsegítette őket Évára.

— Ebben a dresszben senki sem fogja nőnek tartani. Most már nyugodtan elindulhat velem, kedves feleségem. Az autóban hideg sült, sajt, gyümölcs és egy üveg portói bor várja, hogy erőt gyűjtsön az útra.

— Milyen figyelmes, kedves Mr. Steel. Csak most érzem, milyen éhes vagyok. Férjem elvette az étvágyamat a vacsorától is.

— Csak arra kérem, szokja meg azt, hogy ne Mr. Steelnek, hanem Tomnak szólítson, különben elárulná magát személyzetem előtt. És ugyanezen okból engedje meg nekem is, hogy Évának szólítsam.

— Örömmel, kedves Tom — szöjt Éva, majd Tom karjába fűzte karját, elhagyták a tetőtérreazom, majd beszálltak a villa kapuja előtt várakozó kétszemélyes autóba, Tom a volán mellé ült és megindította a kocsi.

Már reggel volt, mikor az első városba értek. Tom megállította kocsiját egy nagy áruház előtt.

— Most be fogom szerezni a szükségeseiket. Addig reggelizzen jóízűen útikészletünk-

ből. — Mosolyogva búcsút intett Évának, majd eltűnt az áruház kapujában. Éva meleg tekintetet vetett utána, majd hozzálátott reggelijéhez. Fejedelmien izlett neki a hideg csirkehús és a sajt. Mikor egy pohár portói bort ivott utána, arca sápadtsága teljesen megszűnt, frissnek és jókedvűnek érezte magát, mintha az átélt izgalmak nem is hagytak volna nyomot maguk után.

Húsz perc múlva Tom csomagokkal megérkezett az autóhoz.

— Ilyen sokat vásárolt — szolt csodálkozva Éva.

— Megnyugtatom, kedves feleségem, csak 180 dollárt költöttem el vagyonából. Mindössze két ruhát, egy esőkabátot és hat selyemkombinét vettem. No meg két tucat francia linonzsebkendőt. Egyéb szükségleteit majd otthon szerezzük be, a kastélyunktól félórára eső helységekből. Jól esett a reggeli?

— Nagyon. A jó portói bor visszaadta az arcszínemet is. — Felemelte arcáról autószemüvegét, hogy Tom is lássa.

— Ragyogó színben van. Hát még ha majd birtokomon lesz és kipiheni magát.

— Alig várom már, hogy ott legyünk. Lapokat még nem kaptam?

— Itt nincs a közelben repülőtér, így a lapok csak később érkeznek New-Yorkból. De a legközelebbi városba már repülőgéppel hozza őket és ott már olvashatjuk, mit írnak szökéséről.

— Akkor siessünk — szól Éva izgatottan. — Alig várom már, hogy olvashassam, mit írnak szökéséről.

Egy óra múlva Tom összevásárolta a következő városban az összes newyorki lapokat, majd befuggönyözve autóját, olvasni kezdték őket. Az első lap a „New-York Times” volt. Már címlapján feltűnő betűkkel közölte a szenzációt: A villanytröszt elnökének, John Harrisonnak fiatal felesége, Éva Wright, ejtóernyővel szökött meg nászútján férjétől, Washington és New-York között, az American Aero Trust utasszállító gépéről, melyet csak New-Yorkban fedeztek fel a gép érkezésénél. A lap csak John Harrison arcképét közölte, mert felesége fényképét a lap megjelenéséig nem sikerült megszerezniük. A férj kétségbeesve nyomoztat felesége után. A többi lapok közül egyesek a nagy korkülönbségre céloztak, a fiatal házasság között, mások pedig romantikus hátteret sejtettek a szökés mögött.

— Szerencsére egyelőre még nem sikerült megszerezniük a fényképét és mire megkapják, maga már biztonságban lesz nálam — szolt Tom. — Személyzetem még akkor sem fogja feltételezni, hogy a feleségem azonos Mrs. Harrisonnal, ha időközben meg is jelenik a fényképe és felfedezik a hasonlatosságot magával.

— Nem fogják különösképpen találni hirtelen nősülését?

— Sőt, ellenkezőleg! Mikor New-Yorkba költöztem, azt mondtam nekik, hogy megyek feleséget keresni. Ez szándékom is volt. Elvégre asszony nélkül egy 500 holdas birtokon az ember nagyon elhagyatottnak érzi magát.

— Talán ki is szemelte már az illetőt? — kérdezte Éva nyugtalanul.

— Régi weekeendpartnernőim között egyiket sem találtam megfelelőnek. Azoknak a szerelem fogalma a kalandokat jelentette. Így hát a véletlenre bízom, hogy utamba hozza a nőt, aki méltó társa lesz életemnek és igaz szerelem fogja kötni hozzám. Most jut eszembe, hogy a nagy sietségben elfeledtem beszerezni a jeggyűrűnket. Mielőtt tovább indulnánk, ezt még el kell intéznem. — Sietve szállt ki az autóból, gondosan becsukva ajtaját, majd egy ékszerészt keresett. A második utcában talált egyet, hamarosan kiválasztotta a megfelelő gyűrűket és visszasietett Évához. Az egyik jeggyűrű már ujján volt, a másikat gyengéden felhúzta Éva ujjára.

— Pontosan ráillik — szolt örömmel. — Most aztán folytathatjuk utunkat. — Megindította a kocsi és robogni kezdett Alabama felé. Négy óra múlva már át is lépték határát és újabb negyven perc múlva Tom egy dombon álló kastélyszerű épületre mutatott: — Ez az én kúriám és a körülötte levő 500 hold szántóföld, gyümölcsös, park és erdő, a birtokom.

Mikor autójuk behajtott a park kapuján, portása meglepetten látta, hogy máris asszonyt hoz magával.

— Hozta Isten, Mr Steel — szolt örömmel. — Ilyen hamar talált asszonyt magának.

— Igen, kedves Jim, még pedig a legszebbet, akivel életemben találkoztam.

A portás hódolattal csókolta kezét Évának, majd a személyzet is köréjük sereglett és szívélyesen üdvözölték új asszonyukat.

— A jobboldali lakosztályt sürgősen hozzák rendbe a feleségem számára. A baloldali ráér azután is. Gondoskodjanak sürgősen jó ebédről, mert az úton alaposan megéhezünk. — Karját nyújtotta Évának és bevonultak a Steel-kúria halljába. Mire megszabadultak az új porától, Tom az ebédlőbe sietett, ahol már terített asztal várta, majd belépett Éva is frissen és jókedvűen, a Tom által vásárolt ruhák egyikében.

— Dicsérem az ízlését, kedves Tom — szolt hozzá. — A legizlésebb ruhaneműket vette nekem. Nagy örömem telt benne, mikor felöltöztem.

— Önzésből tettem — szolt Tom. — hogy még jobban gyönyörködhessem magában. — Jójúzen megebedéltek, majd Tom autójába ültette évt, hogy körülvigye birtokán. Éva alig tudott betelni a gyönyörűségtől, melyet a romantikus fekvésű birtok nyújtott. Már beesteledett, mikor a holdfényes úton visszatértek a kastélyba. Vacsora közben Tom elmélve nézett maga elé.

— Min töpreng — kérdezte Éva.

— Most jöttem csak rá, miért éreztem magam mindig elhagyatottnak ezen a birtokon. Ha mindig mellettem lehetne, sohasem vágyódnék el innen.

— Csak már szabad lehetnék — szolt Éva sóhajtván és melegen nézett Tomra.

— Addig nem nyugszom, amíg szabadá nem teszem magát. Holnap reggel New-

Yorkb
Mr S
azonn
sen tá
lom e
nek,
nehog
hagyja
minde
fogom
legalá
lehet
—
helye
tam.
—
gom
lezhes
nek
hogy
nali
New-Y
—
és m
magán
a haj
—
korai
foszth
Más
yorki
mazás
léje z
tűnt v
lalkoz
fogja
zölte
válasr
tudtak
lett a
lenség
botrán
öt a
fogja
rendő
zót is
tartózi
mat i
Mivel
juthas
lépést
hogy
fogja
és bel
különb
kollégi
tanfoly
fényké
pen a
ható é
hogy
lette
nyugta
utazik
Évát
de a
lette
hogy
séggel

illetőt?

tt egyi-
oknak a
lentette.
utamba
életem
hozzám
tségben
ket. Mi-
kell in-
ól, gon-
szereszt
gyet,
gyűrű-
k jegy-
engeden

mel. —
— Meg-
tt Ala-
lépték
ya Tom
re mu-
tte levő
és er-

kapuján,
ris asz-

t öröm-
magá-

a leg-
n.
Évának,
lett és
at.
zen hoz-
A bal-
ak sür-
laponan
nak és
Mire
z ebéd-
várta,
dvüen,
n.
— szólt
et vette
kor fel-

— hogy
pan. —
utójába
n. Éva
n. melyet
t. Már
i visz-
n Tom

Éreztem
a bir-
soha-

Éva

abaddá
New-

háb

Yorkba utazom és megbízom ügyvédemet, Mr Strongot, hogy válása ügyében lépjen azonnal érintkezésbe férjével. Természetesen tartózkodási helyét még neki sem árulom el, sőt azt sem szabad elárulnia férjének, hogy én kértem őt fel a tárgyalásokra, nehogy általam vezesse nyomára. Hogy ne hagyjam távollétem alatt bizonytalanságban, minden este fel fogom hívni és tájékoztatni fogom a fejleményekről. Jól fog esni, ha legalább a hangját hallhatom, ha már nem lehetek maga mellett.

— Szüleimet is értesíteni kellene, hogy jó helyen vagyok, nehogy aggódjanak miattam.

— Irja meg nekik és én New-Yorkban fogom feladni a levelét, hogy előttük is leplezhessük tartózkodási helyét. Ügyvédemnek pedig egy meghatalmazást kell írnia, hogy válása ügyében tárgyalhasson. A hajnali expresszel indulok, hogy délben már New-Yorkban lehessenek.

— Még lefekvés előtt megírom a levelet és meghatalmazást. Reggel majd átadom magának indulás előtt. Legalább élvezhetem a hajnal is ezen a gyönyörű helyen.

— Bár nem akartam megzavarni álmait a korai felkeléssel, de ettől az élvezettől nem foszthatok meg.

Másnap hajnalban Tom felült a new-yorki expresszre, zsebében Éva meghatalmazásával. Éva a Perronról integetett feléje zsebkendőjével, amíg vonatja el nem tűnt vele. Gondolatait egész nap Tom foglalkoztatta, alig várta az estét, amikor fel fogja hívni. Tom fél tízkor jelentkezett. Közölte vele, hogy férje hallani sem akar a válásról. Még szüleit is megvádolja, hogy tudtak lányuk szökéséről, aki csak azért lett a felesége, hogy szanája őket. Kíméletlenségükben azzal sem törődtek, hogy ez a botrány milyen neveltségű fogja tenni őt a közvélemény előtt és mennyire alá fogja ásni tekintélyét alkalmazottainál. A rendőrségen kívül egy sereg magánnyomozót is megbízott, hogy felkutassák felesége tartózkodási helyét és 10.000 dollár jutalmat tűzött ki annak, aki nyomra vezet. Mivel ügyvédjét is figyelmezteti, hogy nyomára juthasson, ő egyelőre semmiféle további lépést nem tehet az ügyben és azt ajánlja, hogy várjunk be nyugodtan, amíg férje be fogja látni hajszájának eredménytelenségét és beleegez a válásba. Az esti lapokban különben megjelent már a fényképe is. A kollégiumból szereztek be, ahol tanítónői tanfolyamát végezte és záróünnepélyén lefényképezték az összes növendékeket. A képen azonban diákosan lesimított hajjal látható és még felnagyítva sem alkalmas arra, hogy most felismerhessék róla. Mivel mellette akar lenni, nehogy e fordulat miatt nyugtalanodjék, az éjszakai vonattal hazautazik és hajnalban otthon lesz.

Évát bántotta férje macacs állásfoglalása, de a tudat, hogy hajnalban Tom ismét mellette lesz, biztonsággal töltötte el. Tudta, hogy ő meg fogja védeni minden eshetőséggel szemben. Álmatlanul várta Tom ér-

kezését és mikor autója hajnalban megérkezett, boldogan sietett eléje.

— Várjuk be nyugodtan a fejleményeket — szökött Tom gyengéden. — Szülei most már tudják, hogy biztonságban van és nem fognak aggódni magáért.

Másnap megjelent a new-yorki lapokban Harrison nyilatkozata Éva arcképével, hogy 10.000 dollár jutalmat fizet annak, aki felesége nyomára vezet.

Az egyik lapot elolvasta többek között Heulton kéményseprő is, aki abban a körzetben tisztította a kéményeket, ahol Steel villája volt. Reménytelen vágy ébredt benne a 10.000 dollár után. Még álmodni sem merete volna, hogy nyomára juthat az eltűnt Mrs Harrisonnak. Miközben egymásután golyózta ki a körzetébe eső házak kéményeit, irigykedve gondolt arra a szerencsés fickóra, aki rá fog találni az eltűnt nyomára. Egykedvűen mászott fel Steel villájának tetőtérzsárára, hogy megvizsgálja a kéményt, mikor a tetőtérzsá peremén valami furcsa szerkezetet pillantott meg. Mikor közelebről szemügyre vette, meglepetten látta meg nyelén az „American Aero Trust“ felírást. Kíváncsian emelte fel, hogy megvizsgálja és alig akart himni szeméinek, amikor meglátta, hogy egy ejtőernyőt tart a kezében. — Ez aztán a fogás, — kiáltott fel átszellemülten, majd rohamlépésekkel sietett le a tetőtől és a hallban levő telefonon felhívta sietve a helybeli rendőrséget.

— Itt James Heulton beszél, a II. kerület kéményseprője. Jelentem, hogy a IV. ucca 7. számú villájának tetőtérzsáán megtaláltam azt az ejtőernyőt, mely Mrs Harrisonnal kapcsolatban az American Aero Trust utasrepülőgépről eltűnt. Értesítsék sürgősen a new-yorki rendőrséget. Amíg megérkeznek, a helyszínen maradok, nehogy valaki a bűnjelét eltüntesse. Egyszermind bejelentem igényemet a 10.000 dolláros jutalomra, melyet Mr Harrison a nyomravezetőnek ígért.

Stone rendőrkapitány óvólag mondotta: — Rendben van. De senkinek ne tegyen említést felfedezéséről. Ki van a villában?

— Csak egy néger házvezetőnő. A villa tulajdonosa, Tom Steel, alabamai birtokán van.

— Mindenesetre őrszemet küldök a ház elé, hogy senkit be ne bocsásson, Mr Heulton pedig ott várja be, amíg a new-yorki rendőrség kiküldöttével megérkezem.

Háromnegyed óra múlva megérkezett Stone, Butlerrel, a new-yorki rendőrség nyomozási osztályának vezetőjével és Mr Wrighttal, az American Aero Trust egyik megbízottjával, aki a talált ejtőernyőben felismerte a new-york-washingtoni utasgép eltűnt ernyőt. Azonnal lefoglalták, majd lementek és vallatóra fogták a néger nőt. Az ijedten szabadkozott. Fogalma sincs róla, hogy kerülhetett az ejtőernyő a ház tetejére, de azt kivették belőle, hogy gazdája a Mrs Harrison eltűnését követő hajnalon, mielőtt ő még felébredt volna, az Alabamában lévő abbeywillei birtokára utazott.

amit egy hátrahagyott levélben tudott vele.

Mr Wrightnek kiszolgáltatták az ejtőernyőt, majd Mr Butler autóba ült Stone-nal és elindultak Alabama felé. Amikor Abbeywille-be érkeztek, hamarosan megtafták a Steel-birtokon fekvő parkot udvarházával és becsöngették a kapuján. A portást arra kérték jelentse be őket Mr Steelnél, de az nagy csodálkozásukra azt felelte, hogy félórával ezelőtt kilovagolt birtokára feleségével.

— Mikor nősült meg Mr Steel — kérdezte Butler kíváncsian.

— Egy héttel ezelőtt — felelt a portás. — New-Yorkból hozott feleséget a házhoz.

Butler ekkor utasította a portást, hogy vezesse őket a kastélyba, hogy helyszíni szemlét tarthassanak. Legelső sorban az asszony szobája után érdeklődött. Butlernek feltűnt ugyan, hogy a fiatal pár lakoszobái a kastély ellenkező irányban levő szárnyain vannak, de tekintettel arra, hogy a mai házasságokban az elkülönített hálószoba ma már bevett szokás, nem tulajdonított az ügynek nagyobb jelentőséget. Ellenben mikor megpillantotta Éva szobájában a sokféle newyorki újságot, melyek mindegyike címlapján közli Mrs Harrison szökését, tisztában volt vele, hogy az állítólagos Mrs Steel Mrs Harrisonnal azonos. Mikor a helyszíni szemlével végeztek, pillantották meg, hogy a park kapuján Éva Tommal belovagol. Tom gyanút fogott, hogy a portást nem találja megszokott helyén és rosszat sejtve szálltak le lovaikról, majd a hall felé indultak.

Butler elébük ment Stone-nal és bemutatkozott, majd így szólt Évához: — Ugy-e, Mrs Harrisonhoz van szerencsém?

— Hogy jutottak nyomomra — kérdezte Éva ijedten.

— Egy kéményseprő, aki Mr Steel newyork melletti villájának kéményét tisztította, megtalálta az eltűnt ejtőernyőt a ház tetőtérzsán. Házvezetőnöje pedig közölte velünk, hogy Mrs Harrison eltűnésének hajnalán Mr Steel abeywillei birtokára utazott. Így hát az összefüggés Mrs Harrison eltűnése és az ő hirtelen elutazása között kétségtelen volt.

— És most mit akarnak tenni velem — kérdezte Éva rossz sejtelmektől gyötörve.

— Egyelőre New-Yorkba kell vinnünk önt. Csak előbb egy-két körülményt tisztáznunk kell Mr Steellel — szökött Butler.

— Allok rendelkezésükre, uraim — felelte Steel enyhe gúnnyal.

— Hogy lehetséges az, hogy személyzete előtt Mrs Harrisont feleségének szerepeltette?

— Mert Mrs Harrison, aki véletlenül a gépéből való kiugrása után villám tetőtérzsán ért földet, arra kért, legyenek segítségére, hogy egyelőre elrejtőzhessék férje elől. Azért hoztam ide, hogy elkerüljön a nyomozási körzetből. Mivel pedig másnap az összes lapok közölték szökését, sőt később a képet is, el kellett hártatni a gyanút róla sze-

mélyzetem előtt. Azt pedig csak így érhettem el.

— És egy hét óta mint férj és feleség élnék egy fedél alatt, sőt együtt tölti minden idejét Mr Harrison feleségével?

— Megnyugtatom, Mr Butler, nem éltem vissza a vendéggel. Mrs Harrison lakosztálya teljesen el van különítve az enyémtől.

— Még a feltevése is felháborító — szökött Éva izgatottan.

— Bocsásson meg, nagyságos asszonyom, de én mint nyomozó vagyok jelen és nem lehetek tekintettel az ön érzékenységre. Hogy feltevésem jogos volt-e, azt majd a bíróság dönti el. Egyelőre méltóztassék letvetni lovaglódresszét, mert a háromórás expresszel New-Yorkba fogjuk kísérni a vizsgálóbíróhoz.

— Én is öngökkel utazom — szökött Steeli erélyesen.

— Csak külön fülkében jöhet — szökött Butler, — különben Mr Harrison joggal tehegne szemrehányást, hogy továbbra is megtűrtük önt felesége közelében.

— Majd külön utazom. Legalább hamarosan kihallgathatnak, ha szükség lesz valamósomra. Amíg Mrs Harrison átöltözik, én is átrakász leszek.

Félóra mulva már mindnyájan New-York felé robogtak és estére megérkeztek. Butler a vizsgálóbíróhoz vezette Évát. Előszobájában már várt reá férje is. Hűvösen köszöntötték egymást, majd bevonultak a vizsgálóbíróhoz.

Mikor Harrisonnal közölték a nyomozás eredményét, követelte, hogy vegyék őrizetbe feleségét, aki házassága után nem átalotta összeköltözni Mr Steellel és egy héti életközösségben élt vele.

Éva visszautasította ezt a vádat és arra kérte a vizsgálóbíró, hogy a főtárgyalást szülei lakásán várhassa be. Mikor Butler közölte a vizsgálóbíróval Mrs Harrison és Mr Steel vallomását, aki úgy döntött, hogy Éva a főtárgyalásig szülei lakásán maradhat, de figyelmen kívül fogja egy titkosrendőrrel, hogy ne találkozhassék Mr Steellel.

Másnap a lapok legnagyobb szenzációként közölték Mrs Harrison megtalálását és annak körülményeit is. A kéményseprő, aki nyomára vezetett, 10.000 dollár jutalmat kapott. Azt is megírták, hogy Éva mint Mrs Steel szerepelt a személyzet előtt a kitűnő feltaláló abbeywillei farmján.

Mikor Éva egy detektív kíséretében hazakerült, szülei boldog megkönnyebbüléssel fogadták. Apja megvallotta, milyen lelki-furdalás gyötörte őt, hogy elfogadta tőle ezt az áldozatot. De időközben 100.000 dollárt keresett egy nagyobb tranzakción és már ki is fizette Harrisonnak azt a 80.000 dollárt, melyet házasságuk fejében kölcsönözött neki. Így hát nem adósa többé.

Évát ez nagyon megnyugtatta és legnagyobb elragadtatással beszélt Tomról. Elmondta, milyen önzetlenül sietett segítségére és milyen kellemessé tette azt a hetét, melyen birtokán tartózkodott. Azt tartja

legse
ben,
zástó
E
jelen
kagyl
—
hassa
zseni
ször
nem
szaba
vihet
percü
—
nyerü
—
sürge
és é
ték.
—
kor
időt,
—
tozni
zatra
Eg
Harr
Kérte
bocsa
lengé
hüség
Év
valót
is, c
sem
Ha
és al
Éván
megi
százi
csolv
uccai
tetel
vább
bele
gyan
Autó
a le
lól é
A
orvo
met
nak
sége
Ez
ban
és i
kezd
fivér
vető
sen
már
tárg
egyi
jelen
jába
kéts

tegersélmesebbnek a vizsgálóbíró végzésében, hogy eltiltotta őt a vele való találkozástól.

E pillanatban csengett a telefon és Tom jelentkezett. Éva boldogan sietett átvenni a kagylót.

— Ha meg is fosztották attól, hogy láthassam, attól nem foszthatnak meg, hála Bell zseniális találmányának, hogy naponta többször is beszélhessek magával. Különben nem bírnám ilyen türelmesen kivárni, amíg szabad lesz és mint az igazi feleségemet vihetem vissza birtokomra. Maga nélkül egy percig sem bírnám ki ott többé.

— Én is alig várom már, hogy visszanyerhessem szabadságomat és követhessem. — Ügyvédjének lelkére kötöttem, hogy sűrűsre ki menél hamarabb a főtárgyalást és ép az előbb értesített, hogy 7-ére kitűzték. Így hát csak nyolc napig kell várunk.

— Csakhogy ha el is választanak tőle, akkor is ki kell várnom a törvényben előírt időt, amíg újra férjhez mehetek. — De akkor már egészen hozzám fog tartozni és ez majd erőt ad erre az áldozatra is.

Egy nappal a főtárgyalás kitűzése előtt Harrison utolsó kísérletként felhívta Évát. Kérte, hogy térjen vissza hozzá, akkor megbocsátja a történeteket és nem állítja pelengérré Steellel kapcsolatban a házastársi hűség megszegéséért.

Éva azt felelte, hogy inkább eltűri ezt a valótlán vádat és viseli a következményeit is, de hozzá semmi körülmények között sem tér vissza.

Harrison ingerülten csapta le a kagylót és alig várta a reggelt, hogy megüzhessen Évának ezért a visszautasításért. Mikor megindította autóját és kihajtott parkjából, százharminc kilométeres sebességre kapcsolva vágatott be a Broadwayre. Az első uccakeresztezésnél a rendőr megállásra intette, de ő rá sem hederítve vágatott tovább, amíg a második útkereszteződésnél bele nem rohant egy teherautóba, amely gyanútlanul áthajtott a „szabad” jelzésre. Autója az összeütközés után szaltót csimált a levegőben, Harrison kirepült a volán melől és összetörtén került autója roncsai alá. A legközelebbi mentőállomásról kirobogott orvosok már csak egy felismerhetetlen tetemet húztak ki a kocsijai alól, csak annak rendszáma nyomán értesültek a rendőrségtől az áldozat kilétéről.

Ezalatt a főtárgyalási terem előszobájában izgatottan várta Éva szüleivel, Steellel és ügyvédjével, Mr Stronggal a tárgyalás kezdetét. Majd megérkezett Mr Harrison fivére, Fred Harrison is rokonaival és megvett pillantásokkal méregették Évát. Idegesen várták Mr Harrisont és ügyvédjét, mert már csak három perc választotta el őket a tárgyalás kitűzésének kezdetétől, de még egyikük sem mutatkozott. Az utolsó percben jelent meg féldél arccal az előszoba ajtajában Teddy Steven, Harrison ügyvédje és kétségbeesve tudatta velük a borzalmas ka-

tasztrófát. Elképedve hallották a rettenetes eseményt, míg Éva megkönnyebbülten lélegzett fel és azt ságtá Tomnak: — Végre szabad vagyok!

Mr Strong a helyzet komolyságához mérten szolt át Stevennek: — A történetek után, tisztelt kollégám, remélem, nem ragaszkodik a tárgyalás megtartásához. Elvégre a magasabb hatalmak most már úgy is elválasztották Mrs Harrisont a férjétől.

Steve ironikusan szolt: — Ez a megoldás ugyebár túlságosan kedvére való volna Mr Strongnak. Elvégre ügyfele ezáltal a Harrison-vagyion örököse lenne, dacára annak, hogy szokése miatt csak formailag volt az elhunyt felesége és mézesheteit Mr Steel birtokán töltötte. Csak nem képzei, hogy a Harrison-család túrni fogja, hogy védené mint gyászoló özvegy magához kaparintsa a Harrison-vagyont?

— És ha az önök alattomos vádjaival szemben a valóságos tényállás nyerne bizonyítást a törvényszék előtt, hogy Mrs Harrison még mindig leány és feltárnók azokat a körülményeket, melyekkel őt az elhunyt házasságra kényszerítette, azt hiszi kolléga úr, hogy méltatlannak találják őt erre az örökségre?

Strong szavaira Steven zavartan nézett a rokonokra, akik megdöbbenten mérlegették ezt a nem várt eshetőséget. Végül Fred Harrison megszólalt: — Talán közös meg egyezéssel el lehetne intézni békésen is ezt az áldatlan ügyet. Elvégre nekünk sem érdekünk, hogy szegény megboldogult emléket ilyen áldatlan perlekedéssel szennyezzük be.

— Meg fogjuk könnyíteni önöknek a dolgot — szolt meg Tom, — mert Mr Harrison özvegye egy centet sem hajlandó elfogadni abból az örökségből, amely megboldogult férje után jutna rá. Elég kinszenvedésen ment keresztül kikényszerített házassága miatt és nem kívánja, hogy bármi is emlékeztesse őt rá a jövőben. Sőt hamarosan nevével is meg fog válni, hogy felcserezhesse az enyémmel, — mondta, gyengéden magához vonva Évát.

A rokonság megkönnyebbülten fogadta Tom nyilatkozatát, majd Fred meghajolva Tom előtt, azt felelte: — Bocsásson meg Mr Steel, hogy egy percig is kételkedtünk benne, hogy Mrs Harrison egy igazi gentlemannal talált menedéket. Ezekután természetesen megszüntetjük a pereskedést és semmi akadályt nem gördítünk boldogságuk elé.

Férje temetését követő napon Éva Tom felesége lett. A hatóság felmentette őt a kötelező várakozási idő alól, mert még nászéjszakája előtt hagyta el az urát és hogy ezt a menekülést egy ejtóernyővel hajtotta végre, négyszáz méter magasságból, az meggyőzte őket, hogy házasságuk még meg sem kezdődött.

Amikor Tom az anyakönyvvezető előtt ráhúzta Éva ujjára a jegygyűrűt, az tréfálkozva mondta: — Mégsem vette őket hiába!

Délibáb

Névtelen levelekre nem válaszolunk. Levélben csak abban az esetben adunk választ, ha a levélről egy megcímezett és felbélyegzett válaszborítékot küld. A nekünk szóló levelet így tessék megcímezni: „Déliab” szerkesztőségének, Budapest, Dohány uca 12. Felvilágosítást kérek.

Kéziratokat nem örzünk meg és semmi körülmények között sem küldünk vissza

Öt év múlva. (6.) Mi minden levélre pontosan és lelkiismeretesen válaszolunk. Természetesen a beérkezett levelek nagy számára való tekintettel egy kis türelmet kell kérnünk minden olvasónktól. Hogyha közbe nem kapta volna meg válaszunkat, ez azt jelenti, hogy talán misem kaptuk meg nála levélét, vagy talán elkallódott valahogyan. Kérjük, szíveskedjék megismételni levélét, hogy azt soronkívül elintézhessük.

Ny. (112.) 1. Minden számban három oldalon közöljük a Szerkesztői Üzeneteket. 2. K. P. és T. K. címe: Vígsház. 4. Mint például multheti számunkban is láthatta, közlünk filmtartalmakat.

Kékszemű lány. (18.) Rokonához legyen továbbra is kedves és a levelezést folytassa tovább, mert nagyon valószínű, hogy tetszik a fiúnak és idővel nyilatkozni is fog. Maga még úgyis nagyon fiatal, tanuljon csak tovább az édesanyjától főzni, háztartást vezetni, az még akkor is fontos, vagy csak akkor fontos, ha férjhez megy. A férfiak szeretik, ha a felségük jó gazdaszony, még akkor is, ha olyan jó állásuk van, mint az udvarlójának. Azzal pedig egy pillanatig se törődjék, hogy alacsonyabb, mint Maga, mert a jó házasság nem azon épül fel, hogy az asszony 10 centiméterrel magasabb, mint a férfi, hanem azon, hogy mennyire értik meg egymást. Az uccán nyugodtan sétálhat karonfogva a fiúval, senki sem fog megütni azon, hogy Maga magasabb, mert rokonok között ez egyébként is szokásos üdvözlés és ha a fiú eddig is így

írta, ezentúl sem kell változtatni rajta. Ami a pattanásait illeti, arranézve nehéz tanácsot adni, mert a bőre egyébként száraz. Talán kénes púderrel próbálkozzék, mert az gyógyítólag hat a pattanásokra, mindenestre azonban nézesse meg orvossal, mert valószínű, hogy belső elváltozás, illetőleg mirigyzavar az oka, hogy száraz arcbőren pattanások keletkeznek. Ne hanyagolja el, jó diétával, esetleg injekciókkal hamar rendbe hozhatja.

Alex. (114.) 1. K. Gy. címe: Magyar Színház. 2. Nem hízlal.

Mese ucca. (10.) Kislány, elég korán végződik a világot jelentő deszkákra, illetve a film csillogó világába. Amint írja, németül, angolul és franciául jól beszél, jó hallása, jó hangja van és táncolni is tud, ami mind nagy előny, ha valaki filmszínész szeretne lenni. Kérdés, hogy arca, alakja jó-e filmre vagy sem. Mert az a legfontosabb, hogy hogyan lehet az illetőt fényképezni. Hiába szép a hangja valakinek, ha a filmen nem mutat szépet, nem lesz sikere. Beszéli az édesanyjával, vigye el egy filmiskolába, vagy pedig vigye ki a Hunniába, ahol próbafelvételt készítenek Magáról — természetesen nem ocsó mulatság — és akkor megtudja, hogy érdemes-e álmodni a mesék világáról vagy pedig le kell mondania róla. Ma már a filmszínésznői pálya éppen olyan kenyérkereseti pálya, mint a hivatalnoki vagy tanítónői. Ha tényleg tehetséges, akkor semmi akadályja nincsen, hogy a filmszínészi pályára lépjen.

Vitatkozó. (116.) Ismerősének volt igaza, mert valóban játszották annakidején. Természetesen néma film volt.

Nem tudok megnyugodni. (40.) Asszonyom, nyugodjék meg, családját nem érte megaláztatás azáltal, hogy kislánya udvarlóját, akinek pedig néhány nappal előbb kiadta útját, Önnek kellett visszahívni. Az Ön anyai szíve megesezt a kislányán, akit szenvedni, sirni látott és aki szemrehányást tett, hogy Ön miatt hagyta el az udvarlóját. Persze, ha a fiú rendezés és lehet rá számítani abból a szempontból, hogy a kislányt majd elveszi, akkor jól és okosan tette, ha visszahívta, mert a mai rossz viszonyok között örülni kell, ha egy szegény leányt feleségül vesz valaki. Mindenesetre a jövőre nézve azt tanácsoljuk, hogy a fiatalokat hagyja egyedül és főképp ne elegyedjék bele a kettejük közötti vitába, mert a fiatalok úgyis kibékülnek és akkor a Mamára fognak haragudni.

Ibolya. (26.) Nem könnyű az esete, az bizonyos, de okosan gondolkodva mégis megoldható. Talán társaságba járhatna, hiszen csinos és fiatal és önállóan dolgozó leány, ami kell hogy öntudatot adjon. Nem szabad arra gondolnia, hogy „egy kis varróné leány vagyok”, ellenkezőleg, arra gondoljon, hogy én varróné vagyok, aki bárhol és bármikor megkeresem a kenyeremet. A mai világban egy varrónő, ha jól tud dolgozni elég jó parti egy ügyvéd számára is, ha egyébként intelligens. A leveléből pedig

Déliab

úgy látom, hogy intelligens. A mogorvaságról pedig le kell szokni, mert azzal nem lehet férfit hódítani. Kedvesnek kell lenni és nem mindig csak önmagával törődni. Ha az ügyvéd még mindig nem válaszolt, akkor ne hívja többé, várja meg, amíg jelentkezik. Ha fontos a számára, akkor jelentkezni fog, ha pedig nem, akkor kár minden lépésért. Keressen egy férfit, hogy elfelejthesse a baját, egészen biztos, hogy egy olyan nagy városban akad még egy férfi, aki Magához való. Nem könnyű, az biztos, de sikerülhi fog. Meglátja, idegessége meg fog szűnni, nem lesz mindig önmagával elfoglalva, a szeretetet átviszi a férjre és nem kell ideg-orvoshoz járnia. A lelkibetegsége elmúlik abban a pillanatban, amikor beleszeret valakibe.

P. Mária. (8.) Szíveskedjenek megisméltetni a kérdéseiket.

Balaton. (20.) Diákszerelem, milyen gyorsan jön, olyan gyorsan elillan. Tízennyolc éves korban még talál másik fiút, aki jobban fogja szeretni, mint ez a fiú. Ha a fiú féltékenykedett Magára minden ok nélkül, még akkor is, ha a társaságban lévő fiúkkal beszélgetett, akkor nem nagyon érthető az, hogy egyszerre elmaradt és most egy másik kislánynak udvarol. Nem szeretted Magát úgy, ahogy megérdemelte volna, mert apró féltékenykedés még nem ok arra, hogy hirtelen másik leánynak kezdjen udvarolni. Hogy az eset után mégis elment Magukhoz, azt csak a szülei kedvéért tette, talán szülei nem is tudnak arról, hogy Magának udvarolt, azt hiszik, hogy családi összejövetelről van szó. Maga is vegye úgy az esetet, mintha nem lett volna Maguk között semmi. Ha legközelebb eljön Magukhoz, legyen kedves, mintha semmi sem történt volna. Ne is említse, hogy fáj Magának, hogy másnak udvarol. Ez sokkal jobban fog fájni a hiúságának, mintha sírna és visszakérezkedne hozzá. Udvaroltasson Magának, lássa a fiú, hogy körülrajongják, hogy másnak is tetszik és szeretik, akkor majd visszajön.

F. J.-né. (30.) Szomorú életrészlet elolvastuk. Bizony elég sok szomorúság érte életében, de ne csüggedjen, még fiatal és még minden jóra fordulhat. Várjon türelmesen, talán visszatér Önhöz, hiszen szeretted. Tán még most is szereti, csak az anyja befolyása alatt követte el tettét és költözött haza az anyjához. Mindenesetre próbáljon közeledni hozzá, nem esik csorba a büszkeségén ezáltal, hiszen a hitese uráról van szó. A boldogságáról van szó és ilyenkor nem szabad büszkének lenni. Asszonyi kötelesség a türelem is és talán a férje is ráébred arra, hogy nem cselekedett helyesen. Az, amit mondtál, nem jelent semmit. Dühében mondta, nyilván nem gondolta komolyan. Maga szereti az urát. Reméljük, a kibékülés nincs messze. Az ura már talán vágyik vissza Magához. Most még visszaszerezheti a férjét, csak ne tegyen neki semmiért sem szemrehányást, ha visszajönne.

Délibáb

Katalin. (1938.) Lehet, hogy valóban azért nem jelentkezett az illető, illetve írta, hogy megoperálták, de az is lehet, hogy tényleg átesett egy operáción, ami megbocsátható dolog. Várjon egy hetet és akkor érdeklődjék udvarlója egészségi állapotára felől, ezzel nem követ el semmi rosszat, sőt ha tényleg beteg volt, még jól is fog esni neki az érdeklődés. Ha azután sem válaszol, akkor nem kell törődni vele tovább, mert nem akar jelentkezni többé. Nővérenek könnyebb a helyzete, mert elvált asszony. Maga azonban, mint fiatal leány férjhez akar menni és így olyan fiút kell kiválasztania, aki kizárólag Magának udvarol és nem egyszer a nővérenek, egyszer Magának. Az ilyen férfi sohasem veszi komolyan egyiküket sem. Ha a Maga pájtásai most nincsenek itthon, akkor ne udvaroltasson Magának senkivel. Főképp, ha látja, hogy a nővére haragszik emiatt. — Arisztokratákat, ha egy társaságba járnak, nem kell okvetlenül grófnak, vagy méltóságos urnak szólítani. Ha udvarol az illető, akkor szólíthatja keresztnevével is. — Váratlan látogatót nem minden esetben kell megkínálni.

Augusztus 27. V. J., M. Sz. (120.) Külföldi rádióműsorunkat hónapokkal ezelőtt alakítottuk át a mai, tabelláris formára, azzal a céllal, hogy olvasóinknak még tökéletesebb, használhatóbb, praktikusabb műsort nyújtsunk. Azóta lapunk hasábjain felkértük olvasóinkat, hogy mondják meg mi felel

A múlt számban megjelent keresztretjévény megfejtése

Vízszintes sorok: 1. Mikrofonpróba. 13. Orion. 14. Kelevéz. 15. Záptojás. 17. Sára. 18. Isa. 19. Detto. 21. Raf (far). 22. Soká. 24. Laosz. 26. Úr. 27. Zloty. 29. Dr. 30. Réti. 32. Ivi (Ivi). 33. Kilók. 34. Na. 35. Akta. 37. Észt. 39. Alanti. 42. Sárosptak. 45. Én. 46. Zsiros tepertő.

Függőleges sorok: 1. Moziész. 2. Írás-olvasás. 3. Kipakol. 4. Rot (tor). 5. Onod. 6. Okát adja. 7. Nestor. 8. Pl. 9. Res. 10. Óvár. 11. Bérauto. 12. Az afrikai nő. 16. Jel. 20. Os. 23. Át. 25. Zri. 28. Yak. 31. Élen. 33. Kalap. 35. A tor. 36. Taps. 38. Zri. 39. Ate (Éta). 40. Ake. 41. Tét. 43. Só. 44. At.

Jutalmazott megfejtők névsora

Helyszűke miatt csak a jutalmazottak teljes nevét és a helység kezdőbetűjét közöljük.

A múlt számban megjelent keresztretjévény megfejtői közül Szaboles Sándorné, T. és Kocsis Irma, V. púderkompaktot, Nemes László, F. és Nagy Zsófi, Bp. levelezőlap-albumot, Gyurkai Pál, Bp. nyakkendőt, Sebestyén Vilma, Bp. csavaros front kaptak, az alábbiak pedig könyvitalomban részesültek: Stalló Márton, Bp., Kemény Ági, R., Bukritz Ödönne, C., Geiger Józsa, E., Niammesny Vencel, V., Hamvas Marika, Bp., Kurucz Zsigmond, O., Klein Miksáné, F., Domonkos Endre, K. és Csaplár Terka, R.

meg számukra lapunk tartalmából és milyen változtatásokat látnának szívesen. A több-ezernyi beérkezett válaszból többek között azt a tanulságot szűrtük le, hogy külföldi rádióműsorunk mai formájában jobban felel meg olvasóinknak, akik ezzel — örömmel szögezzük le — meg vannak elégedve. Sajnálatainkra tehát nem tehetünk eleget egyedülálló kérésének. Reméljük azonban, hogy ennek ellenére továbbra is kedves olvasóink közé sorozhatjuk Önt.

J. Sz.-né. (220.) Kényes, roppant kényes az Ön anyai szerepe! Lányának házassága rosszul sikerült, az ura rossz hozzá, zsarnokoskodik felette. És most Ön, az anya, azt kérdi tőünk, tanácsolhatja-e lányának, hogy apró gyermekével együtt hagyja ott az urát, hagyja ott az otthont, amely a boldogtalanság örök forrása számára. Látnivaló, hogy lánya nem sokat változtatna helyzetén! Megszabadulna ugyan a zsarnokságtól, de mi várna rá?! Az elvált asszony társadalmilag és gazdaságilag nagyon is nehéz szerepe, s amellet gyermekét megfosztaná az apai védelem minden előnyétől. Lányának bíznia kell szebb, jobb, reményteljesebb napokban és tűrni, ameddig csak bír. Majd meglátja, mit hoz a jövő. De ha úgy fordulna a kocka, hogy képtelen tovább tűrni, akkor is, mielőtt a döntő lépésre határozna el magát, forduljon ahhoz a levelében említett plébánoshoz, aki eddig is oly sok szeretettel melléje állt.

M—da. (222.) A fiatalember, aki komolyan udvarol Önnek, gyakran megfordul egy másik lány társaságában is. Ahhoz a másik lánynak szülei akaratából jár, szüleinek az a kívánsága, hogy feleségül vegye. Ez a vázlatos tényállás. Mit teygen Ön, kérdi tőlünk? Fogadja-e tovább a fiú udvarlását, bízzék-e ígéretében, abban, hogy dacolni fog szüleiével s ha nem is most, de néhány év múlva Önt veszi feleségül. Ami a jövőben fog lejátszódni, az kiszámíthatatlan, ennél fogva kockázatos! A kockázatot vállalni kell még egy olyan párnak is, aki elé a jelen, a pillanat nem tornyosít akadályokat. Az Önök esetében ez a kockázat máris túl nagynek látszik. A valószínűség, hogy Ön végül is elveszti a játszmát, jóval nagyobb, mint az a valószínűség, hogy megnyeri. Az ilyen sorsjátékba nem tanácsos belemenni! Fontolja meg tehát alaposan, mielőtt végleg lekötí magát a fiú mellé.

Utazzam? (224.) Az igazság az, hogy azok a hírek sokkal rózsaszínűbbek, mint maga a valóság! Közölnünk kell Önnel például azt, ha ott Londonban egyik-másik úriházban szobalányt, szakácsnőt vesznek föl, ragaszkodnak ahhoz, hogy az illető valóban szobalány, vagy szakácsnő legyen s nem pedig úrikisasszony. S nem is alkalmazták addig, amíg meggyőződést nem szereztek arról, hogy aki szobalánynak ajánkozik, nem kezdő-e, a szobalányi teendőket nem náluk akarja-e elsajátítani. Ha elfogadja tanácsunkat, akkor édesapjára hallgat, aki azt a bizonyos szerény, de legalább biztos irodai ál-

lást ajánlotta fel Önnek. Régi igazság, hogy: jobb otthon a falat biztos kenyér, mint idegenben a bizonytalan kalács!

Berti. (55.) Nagyon rosszul érzi magát fiatal lányok társaságában, nem tudja miről beszéljen velük, mi az, ami érdekli őket? Először is nem kell állandóan arra gondolni, hogy lányok között van, gondoljon arra, hogy a lányok is éppolyan pajtásai, mint iskolatársai és akkor sokkal könnyebben és egyszerűbben megtalálja a kellő témát a beszélgetésre. A lányokat is érdekli a sport, a tanulás, könyvek, mozi, színház. Ezer és ezer dolog van, amiről beszélni lehet. Iskolatársának nővérével pedig beszélhet az iskoláról, a tanárokról, mert az öccse bizonyára elmeséli iskolai dolgait odahaza. Próbáljon természetesen mozogni és beszélmi és felejtse el, hogy lányok között van, akkor nagyszerűen érzi majd magát.

Bébi-bubi. (53.) Sokkal helyesebb, ha elengedi kislányát a többi gyerekkel sétálni, mintha otthon tartja. Nem történhetik vele semmi veszély s legalább kis önállósághoz szokik. A rövid haj kedves viselet és gyerekeknek sokkal kényelmesebb nyáron, mint a két copí. Teljesítse tehát a gyerek kérését, vágassa le a haját.

Halasy Fekete Mária. (11.) Nem értjük meg nagy nekibúsulását. Hiszen az élet annyi szépet nyújtott Önnek eddig is, s reméljük ezután is. Fiatal, független, utazhat a világban, teljesülnek a kívánságai, szerető szülei gondoskodással veszik körül, mit akarhat egyebet? Hogy nem találkozott még a „nagy szenvedély”-lyel? Olyan fiatal még, hogy ebben nincsen semmi csodálatos. Majd meglátja, hogy hamarosan megtalálja azt, aki ha nem is ébreszti fel a könyvek és drámák által annyiszor hangoztatott „nagy szenvedély”-t, szerető élet-társa lesz. Addig örüljön annak a sok szépségnek, ami körülveszi, s mindig gondoljon arra, hogy bűn ennyi kellemes körülmény mellett még orrot is lógatni és panaszkodni.

Előfizetési árak:

¼ évre 2 pengő 50 fillér, ½ évre 5 pengő

Szerkeszti: TOLNAI SÁNDOR
Kiadótulajdonos: TOLNAI NYOMDAI
MŰINTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT.

Kiadásért és szerkesztésért felel:

TOLNAI SIMON

Budapest, VII, Dohány uca 12.

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat RT. mélynyomó-körforgógépein,
Budapest, VII, Dohány uca 12 szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámai:
14—23—39 és 14—23—50

KERESZTREJTVÉNY

A megfejtők között minden héten nyakkendőket, púderkompaktokat, bakelit szalvétatartókat, levelezőlapalbumokat és értékes könyvjutalmakat osztunk ki. Megfejtési határidő szept. 8. Minden borítékra ráírandó: Rejtvénymegfejtés

1	v	i	r	g	i	n	i	a	b	r	u	c	e				
13	a	d	a	k	ö	l	t	ö			14	k	i	r			
15	d	a	b		16	a	s			17	s	á	v	i			
18	e	l	ö	p			20	k	a	s		22	z	a	c		
23	v	u	k	a	n	i	k	u	s			27	k	a			
28	e	p			29	d	a	l		30	e	z	r	o	m		
32		i	m	a	n	k	o	s			36	e	l	d	o		
37	ö	n	e	k	i			38	v	i	e	n			39	á	r
40	s	o	l	t			41	v	a	e		42	n	a	s	i	
	ö		44	d	i	v	a	t	s		45	z	a	l	o	n	
46	k	i	e	v			47	u	t	s	e			48	a	k	i

Beküldendő: vízszintes 1, 44 és függőleges 1, 2, 11, 12

Vízszintes sorok: 1. Amerikai filmszínésznő. 13. „A nótaszerző”. 14. Közigazgatási rövidítés. 15. Pestmegyei nagyközség a ráckevei járásban. 16. Az arzén vegyjele. 17. Vissza: a szomjúság oltása. 18. Vissza: sark, franciául. 20. Méhlik. 22. Zuglói atlétikai club. 23. A föld belső melegével kapcsolatban ilyen erők is működnek. 27. Kicsinyítő képző. 28. Eröss Péter. 29. Ének. 30. Vissza: távirószervezet neve föltalálója után (kiejtve). 32. Télen van ilyen idő. 36. Fél eldorádó. 37. Az ő részére. 38. Német birodalmi tartomány fővárosa. 39. Hegyes szerszám. 40. Pestmegyei nagyközség. 41. Jaj, latinul. 42. ....-vasi, hazárdjáték. 44. Férfi vagy női modern ruhaterem. 46. Ukrajna fővárosa. 47. Pestkörnyéki amatőr sportegylet betűjele. 48. Vonatközö névmás.

Függőleges sorok: 1. A Duna szereimesei nyáron nagy tömegben lepik el a vizet csónakjaikkal. 2. Amerikai filmszínésznő. 3. Erőszakosan eltulajdonít. 4. Boglárban van. 5. Kirándulóhely Abbázia közelében. 6. Felesége van. 7. Olasz névelő. 8. Roham. 9. Tág. 10. Cári parancs vol. 11. Veszekedések. 12. Kiváló külföldi hegedűművész, nálunk is hangversenyezett. 19. Állami pénzügyintézet betűjele. 20. Ezer watt. 21. A bolygó zsidó trója. 24. Juttatni. 25. Tolnamegyei kisközség a dombóvári járásban. 26. Trópusi fa, levele megfőzve orvosság. 31. Korlát közepe. 33. Jelenetek, németül. 34. Tényleges. 35. Járj gyorsan. 41. Kutyaugatás. 43. Szárny, latinul. 45. Mutatónévmás fordítottja.

Payper
A jutalmazott megfejtők névsorát a 81. oldalon közöljük.

Tolnai Nyomdai Műintézet és Kladóvállalat R.-T. nyomása, Budapest

HUSZONÖTEZER CSALÁD

KÖNYVESPOLCÁT ÉKESITI EZ A
DISZES KÖNYVSOROZAT!

Valamennyiünk legféltebb kincse magunk és hozzátartozóink egészsége. Ennek megóvásához azonban nem elegendő a messzemenő gondosság és hozzátartozóink iránti féltő szeretet, hanem kellő egészségi ismeretek is szükségesek.

Szükség van olyan tanácsadóra, amely megismerteti az olvasóval az emberi szervezetet, annak életműködését, a szervezet betegségeit, a bajok orvosi gyógykezelését és az egészséges életmód követelményeinek ismertetése révén rámutat a betegségek megelőzésének módjára.

Ezt a hivatást tölti be az

ORVOS A CSALÁDBAN

című ötkötetes könyvsorozat, amely 23 hírneves magyar orvostudós munkásságának eredményeként jött létre. A könyvsorozat e célnak tökéletesen megfelelt. A munkatársaknak díszes névsora biztosítéka a korszerű tudományos színvonalnak, a mű nagy népszerűsége pedig azt bizonyítja, hogy a magas színvonal nem akadályozza annak, hogy könnyed és élvezetes olvasmány formájában nyújtsa a nélkülözhetetlen ismereteket. A könyvsorozat összterjedelme meghaladja az 1200 oldalt, műmellékleteinek és illusztrációinak száma több százat tesz ki. A félbörkötésű könyvsorozat ára **Budapesten 40, vidéken 42 pengő**, mely havi **2 pengős** részletben is fizethető.

Ne vágja ki, ha nem akarja megcsónkítani a lapot, hanem
írja ezt a megrendelési szöveget egy levelezőlapra

Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat R.-T.

Budapest, VII, Dohány ucca 12

Megrendelem Tolnai: ORVOS A CSALÁDBAN című művet öt díszes félbörkötésű kötetben bérmentve, **Budapesten 40.—, vidéken 42.—** aranypengő árban és tartozom a vételárat az átvétel napjától kezdve egymásután következő **2.—** pengős havi részletben megfizetni. Tudomásul veszem, hogy a vételár teljes kiegyenlítéséig a sorozat tulajdonjogát Önök fenntartják. Bármely részlet be nem tartása esetén a hátralék teljes összege esedékessé válik. Ez a megrendelés vissza nem vonható, de elfogadása az Önök megítélésétől függ.

Kelt..... 193..... hó..... n.

.....
A megrendelő neve és foglalkozása

Pontos cím: .....